Stambul, fosta capitală a Turciei

Se știe că Turcii și-au transportat capitala din minunatul Stambul la Angora, sub presiunea președintelui de republică energicul Kemal Pașa care a desființat portul fesului și a introdus în școli alfabetul latin, reforme cari stârnind necurmat indignarea populațiunii, nu par de loc să dea rezultatele așteptate. In rândurile de mai jos redăm o impresionantă descriere a măreţului Stambul de odinioară, lăsat astăzi în părăsire.

Constantinopol a intrat în umbră: seraiul și haremul au fost deschise pentru public, putându-se vizita chiar cartierul rezervat sultanului și admira remarcabila sa colecție de porcelanuri, fără a fi cuiva teamă că se deschide o ușiță secretă, pentru a-l asvârli în Bosfor.

Numele însuși al orașului s'a schimbat și, de acum înainte vechile cuvinte grecești *eis tin polin* («în acest oraș»), au fost înlocuite prin Stambul.

Nici un nume nu ar fi putut fi mai puțin compromițător și e semnificativ faptul că Turcii nu au botezat vechea lor capitală *Kemalopolis,* după numele cârmuitorului, fiindcă, în realitate cu tot monumentul bogat înălțat Republicii, în apropierea muntelui Galata, Constantinopol nu mai este o cetate care simbolizează prin arcadele și sculpturile sale aspirațiunile Turciei Noui.

Anumite cartiere dau o impresie de jalnică pustietate. Străzile sunt nepavate, mărginite de arbori cu, ici și colo, ziduri înalte și case rustice de lemn în genul locuințelor elvețiene; cele mai multe sunt mizerabil de tăcute și goale și imaginația trebuie să-și reprezinte frumusețile lâncezânde dinapoia zidurilor și eunucii cari așteaptă, invizibili.

Stambul: Sfânta Sofia și Hippodromul.

Din minaretul Sfintei Sofia un muezzin chiamă la rugăciune, de altfel cu foarte multă neglijență, pe credincioșii cari au rezistat modei și obiceiurilor europene. Vălurile albe ale musulmanilor s'au îndreptat spre intrarea moscheelor, iar îngerii creștini flutură în jurul micului grup care, prosternat, ridică brațele în gesturi de rugăciune.

Turcii sunt în general îmbrăcați după moda europeană, căci «omul bolnav» (așa i se spune lui Kemal Pașa) a recunoscut «virtuțile curative ale pălăriei noi».

Multe femei par să aprecieze moda occidentală, altele își ascund figura pe jumătate neputându-se încă obișnui să-și desvăluie farmecele fizice.

Ofițerii poartă pardesiuri gri, de croială nemțească și însăși trăsăturile chipurilor au o severitate germanică în expresie.

In ce privește sergenții de stradă, îi întâlnești purtând o cască la fel cu aceea a pompierilor; iar hamalii într'un mod foarte caracteristic, se clatină sub apăsarea greutăților enorme, pe cari nici măcar un cal nu le-ar putea purta.

Populația nu mai prezintă nici o culoare locală, e denaționalizată, cosmopolită ceeace explică într'o anume măsură faptul pentru care Turcii și au transportat capitala la Angora.

Tradițiunile și influențele occidentale sunt prea puternice la Stambul pentru o națiune care dorește să ia o nouă desvoltare.

Și totuși, ce imensă renunțare! Stambul ocupă una din cele mai frumoase pozițiuni din lume. Cele șapte coline înconjurate de un zid în zimți și încoronate de moscheie sunt ca o delicioasă decorațiune pe o veche hartă geografică; de partea Asiei se zăresc coastele împădurite și insulele.

Pera, cartierul comercial și european, pare un New-York redus. De jurîmprejurul Turnului Galata se ridică blocuri asemănătoare cu sgârie-nouri și numeroase ferestre fără expresie se deschid unele deasupra celorlalte; asemănarea ce există chiar ziua este și mai isbitoare noaptea când totul este luminat, desenând massa marilor dreptunghiuri și când vapoarele brăzdează Bosforul, lăsând o linie luminoasă pe apa întunecată.

E un oraș de mister, pe jumătate european, jumătate oriental, unde se întâlnesc în acelaș timp străzile strâmte cu casele de lemn și marile imobile cari se regăsesc la Paris ori la Londra. Și mai misterios este bazarul, care este o vastă catedrală a comerțului.

Pătrunzi într'însul printr'o stradelă plină de cârciumi, unde sunetul este înăbușit și lumina palidă.

Intunericul domnește pretutindeni, bolta fantastică a cerului se retrage din ce în ce mai mult, spre a fi înlocuită de bolta acoperișurilor din ambele părți cari se împreunează.

In aripa principală a bazarului se găsește săpunul Sunlight, imitațiuni de scoarțe de cărți persane și anumite articole exportate din regiunile industriale; pe măsură, însă, ce înaintezi înăuntrul labirintului te găsești în fața unei comori. Bătrânii bărboși stau așezați pe scăunele și fumează în pragul dughenilor; se întâlnesc o grămadă de giuvaeruri, obiecte de cupru, piei, icoane; se găsesc deopotrivă articole rococo cari arată influența franceză și tot felul de nimicuri orientale.

Cine ar fi silit să definească orașul într'un cuvânt, ar răspunde: *exclusiv.* Stambulul pare să nu aparțină nici unei națiuni, nici unei rase, ci trăește o viață proprie: dealurile îl impresoară și spre exterior, ferestrele marilor imobile dau asupra santinelelor portului. Cu desăvârșire diferit de celelalte orașe mediterane, Stambulul rămâne închis, nu prea oriental, păstrând însă demnitatea care convine celui care a fost odinioară Bizanț.

Un tren fără mecanic

Ziarele din Siberia povestesc o faptă curajoasă a unui medic rus.

Acum câteva zile, șefii mai multor stații mici de cale ferată fură speriați de un tren care nu se oprea, după itinerar, ci zbura prin toate stațiunile cu o viteză nebună. Pasagerii se uitau plini de groază pe fereastră fără ca nimeni să le poată veni într'ajutor, căci mecanicul nu era văzut nicăeri.

Locomotiva nu avea nici un conducător. Șefii stațiunilor înștiințară imediat celelalte gări mai îndepărtate să ia vre-o măsură de apărare. Totul părea, însă, de prisos, căci trenul își continua sinistrul drum cu aceiași iuțeală. Norocul era că, din cauza micii circulații pe drumurile mai puțin importante ale Siberiei, calea era liberă.

In stația Bjelov, din interiorul Siberiei, un doctor care se afla întâmplător în gară și care fusese în tinerețe funcționar de gară avu o ideie salvatoare. In toată graba, el alcătui un tren format dintr'o locomotivă și șease vagoane goale. Apoi plecă, însoțit de câțiva mecanici de locomotivă în aceiași direcție, cu câteva minute înainte ca trenul să treacă prin stație. Când văzu de departe monstrul vâjâitor, medicul dete locomotivei cea mai mare viteză, astfel că era o întrecere între cele două trenuri. Trenul lipsit de mecanic se apropia din ce în ce. Când era doar la câțiva pași, viteza primului tren mai fu mărită nițel, astfel că ajunse un moment când cele două trenuri erau despărțite numai de câțiva centimetri distanță.

Ciocnirea fu atât de mică, încât nimeni nu simți nici cea mai mică zguduitură.

Indată ce doctorul văzu că trenul merge cu tampoanele lipite de tampoanele vagoanelor sale, el începu să frâneze trenul și prin aceasta micșoră mult și viteza trenului fără conducător. Puterea mașinei din urmă era însă atât de mare încât trenul de salvare cu toate roțile frânate, era împins totuși înainte.

Atunci, medicul porni mașina îndărăt și în felul acesta reuși să oprească trenul. Mașiniștii se putură urca pe locomotiva pustie, pentru a o opri. Abia acum se descoperi motivul pentru care trenul zbura, mereu înainte, fără conducere. Mecanicul locomotivei leșinat zăcea întins pe podeaua locomotivei. Fochistul era și el fără cunoștință.

Se stabili că amândoi băuseră, cu puțin înainte de a începe călătoria, vutcă, probabil otrăvită.

In orice caz intervenția rece și hotărîtă a doctorului și măsurile inteligente pe cari le-a luat au evitat o mare nenorocire.

Ştiinţa popularizată

Coloşii electrici

Maşini electrice moderne de câte 100.000 H. P.

In ţara noastră nu există nici o uzină a cărei putinţă să depăşească 25.000 H. P.

Cele trei centrale mai mari din Câmpina, Diciosânmartin şi Berzava dispun laolaltă de circa 50.000 H. P., abia jumătate din putinţa unei maşini electrice moderne de 100.000 H. P.

O uzină cu astfel de maşini nu se putea construi decât la New York de Compania Edison.

Staţiunea «New East River», proectată de regretatul Edison şi actualmente în plină funcţiune, întrece orice închipuire.

E o clădire în 7 etaje având 360 metri lungime şi 7 coşuri înalte aproape cât turnul Eiffel. Cazanele lucrează aci la suprapresiunea de 25 atmosfere şi întrebuinţează cărbunele în praf.

Cele mai mari maşini electrice erau odinioară cunoscutele turbo-alternatoare ale uzinei Queenston (Niagara) de câte 55.000 H. P. fiecare.

Cum coloşii lui Edison au câte 100.000 H. P., inginerii electricieni din New York au numit «maşini pitice» unităţile Niagarei. E interesant să dăm aci câteva cifre asupra acestor maşini de 55.000 H. P.

Ţevile care transportă apa au un diametru de **5 metri.** Işi poate oricine face o ideie de ceeace înseamnă ţevăria uzinei din Queenston.

Fiecare turbină cântăreşte aci numai 130 tone, dar rotorul alternatorului (partea care se învârteşte) împreună cu motorul turbinei cântăreşte 455 tone. Această massă grea de 455 tone, suspendată de nişte paliere de **6,75 metri** în diametru se învârteşte repede, de 187 ori pe minut. Palierele sunt unse automat prin ulei sub presiune.

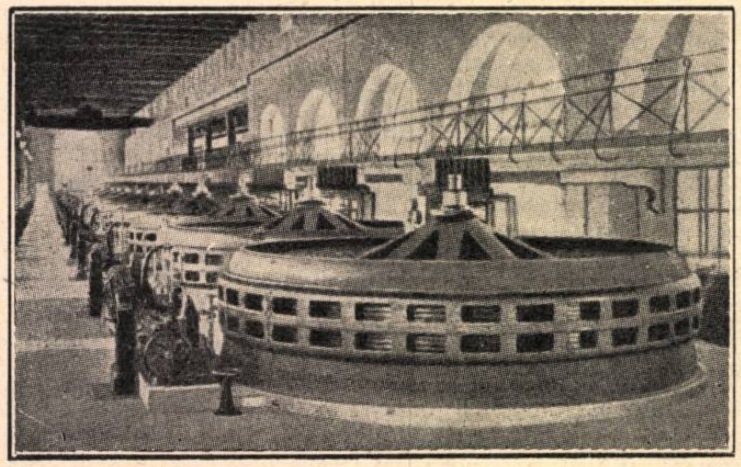

Alternativi bifazici de 5000 volţi.

Cum o massă de fer şi aramă de o jumătate milion kgr. învârtindu-se de 187 ori pe minut s'ar putea încălzi mult, rotorul şi palierele sunt răcite cu un curent de aer. Specialiştii sunt de părere că nu consumă mult aer, numai **3400 metri cubi pe minut.** Aerul încălzit de maşini trece apoi în sutele de camere ale inginerilor şi lucrătorilor, cari nu mai au nevoie de lemne, nici de calorifer.

Punerea în funcţiune a unei maşini de 55.000 H. P. nu e atât de grea cum s'ar crede, iar primul alternator de 100.000 H. P. a fost pus în funcţiune, pe când Edison era încă în viaţă, de M. S. Regina Maria, cu prilejul călătoriei făcută în America la 1926.

Iată după «Energia» un fragment din cuvântarea ţinută la radio de **Arthur Williams,** vicepreşedintele soc. Edison:

«Bună seara, la toată lumea.

«Nici nu se putea ceva mai nimerit pentru vizita M. S. Regina Maria în Statele Unite, decât deschiderea nouei uzini electrice Edison, lângă East River şi strada 14. Inaugurarea a avut loc azi după amiază, 23 Noembrie 1926. Majestatea Sa prin apăsarea uşoară a degetelor Sale, pe nişte mici comutatoare electrice a pus in mişcare cea mai puternică maşină din lume. Majestatea Sa venea la noi după o plimbare pe apă în jurul oraşului şi primele cuvinte ce le-a rostit la întâlnirea noastră au fost: «Ce frumos şi minunat este marele oraş New York, ce încântători locuitorii lui!»

«Când a sosit la uzină care era abia în construcţie, M. S. a mers în atelierul situat într'unul din etajele de sus, de unde printr'o vitrină largă se văd turbinele. Văzute dela postul de observaţie, ele fac impresia unor giganţi ai forţei, — ceeace şi sunt — fără seamăn pe lume.

«După vizitarea acestei săli, care cu timpul va conţine un milion de cai putere (probabil până la 1934. Nota Red.) M. S. s'a îndreptat către tabloul de distribuţie, prin care turbinele sunt puse în mişcare, sau sunt oprite. Apăsând uşor pe un buton, M. S. dete semnalul pentru pornirea turbinei, la care primul mecanic răspunse imediat prin executarea ordinului.

«După aceasta, M. S. mişcă un comutator dela un punct la altul, descriind un arc de un unghiu drept, care pune generatorul în joc. Un moment după aceia un al doilea comutator, cam de acelaş fel, apăsat cu o delicată mişcare a mâinei Sale, atrase după sine ridicarea indicatorului, până când forţa produsă atinse 100.000 cai putere.

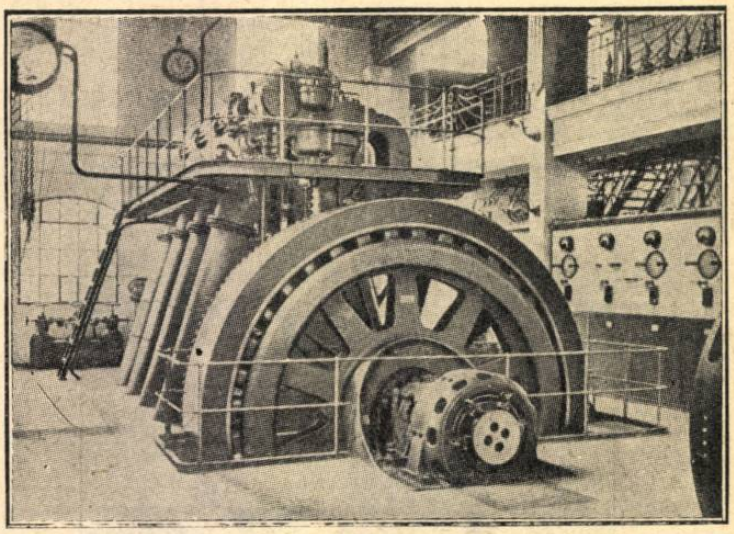

Maşină generatoare de curenţi alternativi.

«Pentru prima dată în istorie locuitorii din New York au primit lumină şi curent electric puse la dispoziţia lor de o mână regească. Totul era aranjat astfel încât curentul produs de turbină, abia pusă în mişcare, să fie transmis unui circuit alăturat, care forma contactul cu mai multe aparate de menaj: un fer de călcat, o bucătărie şi un răcitor electric. Toate aceste aparate au fost puse în mişcare de însăşi mâna Reginei şi pe măsură ce funcţionau îi stârneau mirarea.

«Apoi Suverana merse în vasta sală a turbinelor, de unde a putut vedea înălţimea dela care privise la început generatorii electrici ce i-a pus în mişcare. De pe platforma celei mai mari turbini M. S. simţi mai puţină vibraţie şi zdruncinare ca la o maşină de cusut.

«Impråştiind în toate direcţiile puterea-i imensă, fără zgomot şi vibraţii, acest colos părea să cuprindă o forţă aproape nesimţită nici de cei din apropiere.

«De aci M. S. Regina se îndreptă către cazanele uzinei, unde vaporii sunt produşi prin noua metodă Murray, ce utilizează praful de cărbuni. Şi-ar închipui cineva să vadă cuptoare de foc, cu toate accesoriile lor, căldură şi lumină intensă, cărbuni incandescenţi, cenuşare, etc. Dar aci nu se vede nimic. Praful de cărbune e introdus în cazane prin ţevi. Nu se aude zgomot, nu se vede nici un strop de praf sau murdărie.

«Un calm dând impresia că aceşti giganţi ar fi adormiţi.

«Sperăm că tot ce avem noi vor fi transmise şi supuşilor M S. pe cari îi iubeşte şi îi serveşte cu zel şi devotament».

*

Fie ca urarea distinsului inginer american să fie realizată cât mai curând.

La Porţile de Fer s'ar putea instala o uzină de 100.000 H. P. pusă în mişcare de Dunăre, iar Bistriţa, Mureşul, Siretul, Prutul, Nistrul şi atâtea alte ape ale noastre, a căror forţă ne-au arătat-o inundaţiile recente, ar putea pune în funcţiune uzini hidro-electrice de zeci de mii şi sute de mii cai putere.

Ing. L. F.

*

Articole ştiinţifice de actualitate, extrem de interesante, au apărut în excelenta revistă de popularizare:

«ŞTIINTA» No. 2

redactată de d. L. FLORIN, colaboratorul nostru ştiinţific.

No. 2 apărut în luna Mai cuprinde 32 pagini cu peste 40 ilustraţiuni, notiţe, curiozităţi, preziceri astronomice şi meteorologice, probleme, jocuri ştiinţifice, biografii, anecdote din viaţa savanţilor, calcule curioase, tabele calendaristice şi un supliment «ŞTIINŢA VIEŢII».

Oricine poate obţine revista trimiţând prin mandat poştal costul abonamentului de numai **40 lei** (patruzeci lei) anual pe adresa:

Revista «Ştiinţa», Căsuţa Poştală 70, Bucureşti, I.

28.000 oameni porniți în căutarea asasinilor micului Lindbergh

Cea mai formidabilă goană omenească

Colonelul Lindbergh se afla pe bordul unui yacht, când a aflat prin T. F. F. de funebra descoperire a corpului copilului său.

Micul vapor străbătea largul mării, în regiunea New-Jerseyului, în drum spre o întâlnire misterioasă unde în schimbul unei noui sume de 200.000 dolari *(32 milioane lei)* banditii făgăduiră celebrului aviator că îi vor preda copilul.

Aparatul receptor de telegrafie fără fir nu mai funcționa de câteva ceasuri.

JALEA UNUI PARINTE

La miezul nopții, el fu reparat și Lindbergh însuși auzind cum sbârnie antena puse căștile la ureche în speranța de a primi dela răpitori un mesaj, în cifrajul convenit. Dar nu-i fu dat să audă decât o voce care anunța : «Copilul lui Lindbergh a fost regăsit: copilul e mort».

Colonelul Lindbergh și soția lui, nefericiții părinți ai micului asasinat.

Imediat, cu toată furia valurilor, aviatorul se îndreptă, într'o viteză năpraznică spre coastă, într'o mică barcă-automobil.

Atingând țărmul, împrumută un automobil și în plină noapte se năpusti spre proprietatea sa de la Hopewell.

Ajunse aici, complect epuizat, după ce ținuse volanul timp de nouă ore. Acasă își găsi soția zdrobită, sbătându-se într'o teribilă criză de nervi, murmurând între lacrimi și sughițuri.

«Copilul meu, copilașul meu, îmi e cu neputință să cred că a murit».

A doua zi, Lindbergh, scăldat în șiroaie de lacrimi, se întorcea de la crematoriu, aducând soției sale o urnă cu cenușa trupului fraged și o șuviță de păr blond, tăiată depe craniul micului schelet blond.

Intreaga națiune americană e hotărâtă să-i răzbune pe părinții năpăstuiți.

Scena în cursul căreia celebrul aviator a fost chemat, la morga din Trenton, să recunoască resturile copilului său, fu excepțional de tragică.

Omul care, fără teamă și-a riscat de atâtea ori viața în glorioase sboruri, sfidând moartea, a leșinat când a fost pus în fața scheletului mutilat al fiului său, asasinat cu o brutalitate fără seamăn. Când, după cererea lui, s'a dat la o parte cuvertura care ascundea rămășițele funebre, Lindbergh s'a prăbușit pe podea rămânând fără cunoștință. Spre a-și veni în fire, a trebuit, să i se facă o injecție.

IDENTIFICAREA

In cele din urmă, reușind să-și stăpânească nervii, Lindbergh și-a identificat copilul, cu ajutorul doctorului Iugen, medicul obișnuit al micului Charles, și al doicei sale Betty Goro.

După această penibilă recunoaștere, corpul fu transportat spre cuptorul crematoriului

Autopsia cadavrului fusese făcută, mai înainte, de doctorul Mitchell.

Acesta a constatat o fractură a craniului sub urechea stângă, pro dusă de un instrument greu, fie o puternică cheie englezească, fie mânerul unui revolver, model vechiu. El a stabilit, deopotrivă, urmele unui foc de armă, al cărui proiectil nu a putut fi găsit. Micul schelet era oribil mutilat. O mână, un braț și o parte dintr'un picior lipsiau, precum și toate organele vitale, cari au fost probabil devorate de animalele sălbatice. Moartea data de două sau trei luni, produsă pe semne chiar în noaptea răpirii.

Detaliile acestea penibile au fost ascunse, bineînțeles, d-nei Lindbergh, care așteaptă nașterea unui al doilea copil.

CERCETARILE POLIȚIEI

Poliția a început imediat cea mai formidabilă goană omenească ce s'a văzut vreo-dată.

Din ordinele exprese ale președintelui Hoover, peste 28000 oameni înarmați, iau parte actualmente la căutarea criminalilor. Sunt 2000 paznici ai granițelor, 3500 detectivi din serviciul de emigrare și 741 agenți speciali ai Ministerului Justiției.

Cercetările sunt îndreptate, în primul rând, asupra intermediarilor cu cari doctorul John F. Condon, profesor la Universitatea din Fordham și împuternicit de Lindbergh a reușit să intre în relațiuni, în cursul unei întâlniri nocturne, într'un cimitir de lângă New-Jersey. Doctorul Condon a dat semnalmentele unuia din oamenii cu cari a avut întrevederea precum și acela al șoferului care conducea automobilul în care au venit bandiții la întâlnire.

Poliția care a avut până în prezent, mâinile legate, din dorința de a-l vedea revenind într'o zi sau într'alta pe micul copil în casa părinților săi, e hotărâtă acum ca, prin toate mijloacele, să-i regăsească pe odioșii criminali, al căror act a indignat lumea întreagă și a căror pedeapsă neîndurată e reclamată de toată populațiunea Statelor-Unite.

Vapoare speciale au fost mobilizate pentru a ajuta autoritățile în cercetarea tuturor coastelor.

Un proect de lege a fost supus spre cercetare Senatului, tinzând să considere răpirea ca pe o crimă capitală, pasibilă cu pedeapsa cu moartea.

CUM S'A PRODUS PLATA BANILOR

Doctorul Condon, prietenul intim al colonelului Lindbergh care a achitat răpitorilor copilului suma de 50.000 dolari, a făcut eri ziariștilor o descriere a tratativelor avute cu bandiții. El s'a întâlnit în noaptea de 8 Mai, în cimitirul din Brown cu un intermediar al bandiților și a arătat acestui necunoscut câteva ace de siguranță, întrebându-l dacă le cunoaște. Intermediarul a răspuns că ace asemănătoare se aflau pe cuvertura copilului răpit.

In noaptea de 2 Aprilie doctorul Condon a venit din nou la cimitir cu banii fixați pentru zălog. In timp ce Lindbergh aștepta în automobil în fața cimitirului, doctorul Condon a predat bandiților suma de 50.000 dolari, după ce aceștia îl asigurase că a doua zi copilul va fi găsit la un anumit punct depe coastă. După indicațiile răpitorilor, copilul trebuia să se afle pe bordul yachtului «Sallie». Lindbergh a plecat cu avionul la locul fixat. Dar nu a văzut nici urmă de yacht.

O NOUA TENTATIVA DE RAPIRE

O nouă tentativă, în vederea răpirii unei fetițe de 6 ani, fiica preotului David Gardner, președintele comitetului Baptist din Tampa, a fost dejucată de poliție care a arestat pe doi gangsteri. Aceștia ceruse o sumă de 30.000 dolari pentru a lăsa copilul la casa părinților.

„Aici a lucrat președintele Doumer ca ucenic gravor..."

Pe fațada unui imobil din Paris, purtând numărul 129 al străzii Turenne și care și-a schimbat înfățișarea de un secol și mai bine, se va fixa în curând, următoarea placă :

Aici a lucrat Președintele Doumer ca ucenic-gravor dela 1871-1876.

Multă vreme se va vorbi despre viața exemplară a lui Paul Doumer, vajnicul președinte al Republicei Franceze, asasinat acum câteva săptămâni în împrejurări mișelești. Nici un capitol al vieții sale eroice nu e mai demn de a fi comentat decât acela al debutului.

Un om a cărui ambiție a găsit deja un punct de satisfacție, poate găsi în primul lui succes imboldul de a căuta alte izbânzi. Ce putem spune, însă, de un copil de 14 ani, orfan de tată, a cărui mamă spală rufe în diferite familii, plătită ca vai de lume, silit să părăsească școala primară pentru a câștiga cu greu existența și care găsește, totuși, într'însul, voința și curajul de a-și continua studiile, de a obține diplome universitare?..

IN ANUL 1871...

In anul 1871, un oarecare Robineau conducea la Paris, în rue de Turenne, un atelier de gravură. Casa, întemeiată în 1834, era deja introdusă. Intr'o zi, d-l Robineau afișă o pancartă: «**Se caută un ucenic**».

Copilul care se prezentă era grav, simpatic, ferm hotărât în actele sale. Nu avea altă recomandație decât certificatul său de studiu. Fu angajat. Leafa lui lunară fu fixată la 50 franci. Paul Doumer nu s'a mai simțit niciodată atât de bogat ca în seara când, pentru prima oară, îi aduse mamei sale această sumă, care, pe vremea aceea îndepărtată, era de ajuns pentru a permite să trăiască, de bine, de rău, două persoane.

MASA DE LUCRU

In colțul atelierului, se mai află încă masa de lemn uzat, tocit, la care a lucrat fostul președinte al Republicii.

După trudnice cercetări, nu s'a putut descoperi, în arhivele casei nici un alt document privitor la anii de ucenicie ai lui Paul Doumer. S'a găsit numai textul menu-ului dela un banchet, organizat în anul 1889, cu ocazia decernării Legiunii de onoare stăpânului atelierului, pe care fostul lui amploiat i-o obținuse, de îndată ce se alese deputat. Bineînțeles, tânărul politician, Paul Doumer, prezida banchetul.

Căci marele om de Stat a păstrat patronului său o afectuoasă recunoștință, după cum i-a onorat întotdeauna pe stăpânii săi din perioada ascensiunii.

SPORT

O echipă românească în Franța

Sportul a fost întotdeauna un factor de apropiere între națiuni și s'a dovedit cel mai iscusit plenipotențiar, ori de câteori a avut prilejul să se afirme ca atare. Experiența făcută în această direcție de țările cu tradiție și cu posibilități ample, a început să-și facă drum și la noi, unde refractarii unei idei generoase sunt pe punctul de a face un «mea culpa», astăzi mai binevenit decât ori când. In cadrul acestor principii, turneele internaționale sunt privite ca factori determinanți și de aceea se cuvine să însemnăm aci succesul pe care l-a repurtat de curând o echipă românească de football într'un mare turneu întreprins de-alungul și de-alatul Franței. E vorba de formația profesionistă «Ripensia» dela Timișoara, care, invitată de câteva cluburi din sudul Franței, a fost apoi oaspele preferat al tuturor orașelor mai de seamă din sud și din nord, lăsând peste tot o impresie de desăvârșită ținută sportivă și de perfect cavalerism, care ridică noțiunea de sport la rangul de virtute. Peste tot, echipa românească a fost primită cu simpatia pe care o nutresc francezii pentru noi, știind să răsplătească gratitudinea unor spectatori foarte exigenți, printr'un joc de mare clasă internațională. Ripensia a susținut în total 14 partide, câștigând 9 și nepierzând decât 4. Un match s'a terminat cu rezultat nedecis. Un astfel de bilanț, realizat contra unor echipe în majoritate consacrate de victorii cu răsunet european, constitue pentru echipa Timișoreană mai mult decât o încheerea fericită a unui capitol care va servi la închegarea trainică a relațiilor sportive franco-române. Este o afirmare care-i va servi la consolidarea sa internă și la crearea de noui perspective de expansiune internațională.

Clișeele noastre reprezintă:

1) «Ripensia» și Stade Français, din Paris înainte de începerea matchului. La mijloc cu buchetul de flori în mâini, Rudolf Wetzer, căpitanul echipei și unul din cei mai buni jucători din țară.

2) Poposind la Montpellier, «Ripensia» a fost obiectul unei mari manifestații de simpatie din partea studenților români cari urmează cursurile universității locale. Grupul este alcătuit de jucătorii «Ripensiei» și de studenții români, fericiți de a se găsi în mijlocul compatrioților lor.

3) «Ripensia» și F. C. Brest înaintea matchului susținut la Brest, și câștigat de timișoreni într'un stil impresionant.

4) Jucătorii «Ripensiei» la Nissa.

5-6) Două faze interesante din matchurile Ripensia—Red Star Olympique din Paris și în care a jucat și excelentul portar, Făgărășanu, din București, care a fost solicitat să însoțească Ripensia în turneul său internațional.

ULTIMELE EVENIME

1

2

3

4

5

NTE ALE SĂPTĂMÂNII

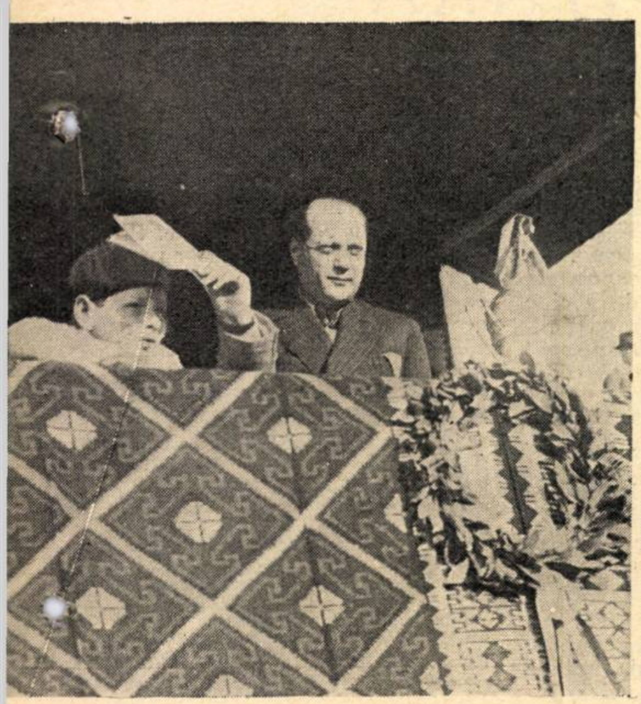

1) Regele, însoţit de Voevodul Mihaiu, la serbarea regimentului 2 pionieri. (In spate d-l general Ştefănescu-Amza, ministrul Armatei). — 2) Voevodul Mihaiu, urmărind din tribună desfăşurarea concursului de motociclism Austria-Bulgaria-România, dela Velodrom. — 3) Comandantul şi statul-major al vasului-şcoală «Jeanne d'Arc» cari ne-au făcut o vizită de simpatie la Constanţa, în faţa Palatului Regal, înainte de a fi primiţi în audienţă de M. S. Regele. — 4) Serbarea «Zilei Mamei» în Capitală: elevii mai tuturor şcolilor primare din Bucureşti au defilat prin faţa Palatului Regal, salutând pe Voevodul Mihaiu, care privea manifestaţia din balcon. — 5) Regele trecând în revistă trupa regimentului 2 pionieri, la a cărui serbare a asistat. — 6) Comemorarea unui mare cărturar belgian: Regele Albert I a asistat la Chatelet (în apropiere de Bruxelles) la celebrarea centenarului naşterii lui Octave Primez, unul din precursorii literaturii belgiene. — 7) Vizita mitropolitului primat al Albaniei, Giovani Visarion, în Capitală. Insoţit de d-l primministru Iorga, înaltul prelat a fost primit la Patriarhie. — 8) Eroina zilei şi, fără îndoială, una din cele mai mari femei ale timpului: aviatoarea americană, Miss Amelia Earhardt, care a trecut, singură, în avion Oceanul Atlantic, în timpul record de 14 ore. — 9) Fostul Kronprinţ al Germaniei a împlinit vârsta de 50 de ani şi, în cadrul unei mici serbări, a primit felicitările şi omagiile amicilor săi, foşti combatanţi. Fotografia noastră prezintă o pildă vie a spiritului de revanşă, reacţionar, care însufleţeşte întreaga populaţie a Germaniei. Ex.-Kronprinţul, care este un demn continuator al tatălui său, ex-kaizerul Wilhelm, speră să ajungă odată împărat. Ce nu-i posibil pe lumea asta?

OMUL CARE SE CAȚARA

nuvelă da A. CONAN DOYLE

Intr'o Sâmbătă, pe la începutul lunii Septembrie 1902, primi din partea lui Holmes acest mesaj laconic, scris în stilul său obişnuit:

— Vin'o imediat, dacă nu te deranjează; dacă te deranjează, abia vin'o.

Relațiunile noastre devenise, în epoca aceea, foarte strânse, Holmes era omul obiceiurilor, al obiceiurilor stricte, reduse la un mic număr şi eu țineam seama de ele. In timpul lucrului dacă avea nevoie de un camarad cu moralul tare eu eram acela.

Ii eram foarte folositor. Il stimulam. In prezența mea, reuşia să vadă lucrurile în mare. Pe scurt, se obişnuise să mă aibă ca tovarăş de conversație şi de chibzuială.

Sosind la locuința lui din Baker Street îl găsi adâncit în fotoliu, cu bărbia în genunchi, cu pipa bine strânsă în dinți, cu fruntea brăzdată de meditare. Era vizibil că urmăreşte să rezolve o problemă dificilă. Indicându-mi, cu un gest familiar, locul meu obişnuit, el păru timp de o jumătate de minută că nici nu bănuieşte prezența mea. Insfârşit, o tresărire îl smulse reveriei şi cu un râs abia perceptibil, cum îi era întotdeauna surâsul, îmi dădu bună ziua.

— O să mă ierți că sunt atât de distrat scumpul meu Watson, îmi spuse el. O serie de fapte curioase, cari mă obsedează de eri, mă duc mereu la speculațiuni de ordin general.

Mă gândesc foarte serios să scriu o lucrare asupra utilită câinilor în materie de anchetă judiciară.

— E un teren care a mai fost explorat, îi obiectai eu. De pildă, întrebuințarea copoilor.

— Nu m'ai înțeles, Watson. Există un alt aspect al chestiunii, mult mai subtil. Am, cu privire la câini, idei speciale. Un câine oglindeşte totdeauna viața unei familii. Cine a văzut vreodată, într'o familie tristă un câine nebunatic şi un câine trist, într'o familie veselă? La un stăpân posac, întâlnim şi un câine al dracului, la un stăpân primejdios şi câinele este redutabil, dispoziția unuia poate trăda dispoziția celuilalt.

Eu dădeam din cap.

— Bine, Holmes, continuă.

El îşi încărcă din nou pipa, reluă poziția obişnuită şi fără a lua în seamă comentarul meu continuă:

— Aplicarea principiului pe care l-am enunțat interesează problema ce mă preocupă. El constitue un fir foarte încâlcit, căruia caut să-i viu de hac. Şi capătul este, poate, răspunsul la această întrebare: pentru ce câinele lup al profesorului Presbury, Roy, fidelul Roy, caută tot timpul să-şi muşte stăpânul?

Mă răsturnai în fotoliu. Eram puțin deconcertat, mărturisesc. Pentru a răspunde unei întrebări atât de neserioase m'a rupt Holmes dela obligațiunile mele profesionale?

Amicul mă privea indignat.

— Mereu acelaş, bătrânul meu Watson, îmi spuse el. N'ai învățat încă, de când suntem împreună că cele mai mărunte fapte pot avea semnificația cea mai gravă. Iată un om al cărui nume îți este bine cunoscut, profesorul Presbury, celebrul fiziologist din Camford; savantul acesta, bătrânelul acesta cuminte are drept unic prieten devotat, un câine lup, şi de câtva timp animalul vrea să-l atace: nu ți se pare curios lucrul acesta?

— Câinele o fi bolnav.

— Rămâne de văzut. Notează că, în afară de profesor câinele nu latră pe nimeni şi că, mai mult, nu-şi atacă stăpânul decât în împrejurări speciale. Curios, Watson, foarte curios. A sunat cineva, nu-i aşa? Dacă este tânărul Bennett, nu-l aşteptam aşa de vreme. Nădăjduiam să pot sta mai multă vreme de vorbă cu d-ta.

Paşi repezi se auziau pe scară, o bătaie scurtă în uşă şi noul client se prezentă: Era un tânăr frumos şi voinic de vreo treizeci de ani şi de o ținută foarte elegantă, totuşi ceva trăda într'ânsul, timiditatea savantului mai mult decât degajarea omului de societate. Strângând mâna lui Holmes, el mă privi cu surpriză.

— Afacerea este foarte delicată domnule Holmes, spuse el. Considerați natura relațiunilor mele, atât private cât şi publice, cu profesorul Presbury. Nu mă simt autorizat să vorbesc în fața unei a treia persoane.

— Nu aveți nici o teamă, domnule Bennett. Doctorul Watson este discreția însăşi, şi după cât se pare, voiu avea nevoie, în cazul de față, de un ajutor.

— Cum doriți, domnule Holmes. In orice caz, vă dați seama dece am simțit nevoia să-mi exprim toate rezervele.

— O să-ți dai şi d-ta seama de lucrul acesta, dragă Watson, îmi spuse Holmes, când ți-oi spune că gentlemanul din fața noastră, d. Trevor Bennett, este asistentul marelui fiziologist şi urmează să se căsătorească cu unica lui fiică. Trebuie să recunoaştem profesorului dreptul de a cere ginerului său să fie de o loialitate perfectă şi un devotament absolut, dar cu siguranță că d. Bennett nu ar putea da o mai bună dovadă, în această privință, decât încercând să elucideze acest mister.

— Sper şi eu, domnule Holmes şi nici nu caut altceva. Dar doctorul Watson cunoaşte situațiunea?

— Nu am avut încă răgazul să i-o expun.

— In cazul acesta, ar fi bine ca, înainte de a aborda faptele noui, să expun afacerea dela început.

— Permiteți-mi să fac eu acest lucru, întrerupse Holmes. In felul acesta, voiu vedea dacă am bine aşezate evenimentele în minte.

Profesorul, dragă Watson, e un om de o reputație europeană. E văduv şi are o singură fiică, Edith. Caracter pozitiv, energic, aşi spune voit combativ, el a consacrat ştiinței o viață în care nu s'a produs nici un scandal, când cursul ei regulat fu brusc întrerupt acum câteva luni.

La şeasezeci de ani, el ceru în căsătorie pe fiica profesorului de anatomie comparată dela aceeaşi universitate. Morphy. El nu îi făcu fetei o curte rezonabilă, aşa cum ne-am putea aştepta dela un om de vârsta lui, ci pasionată şi frenetică, cum obişnuesc tinerii să facă.

Nu se putea imagina un amorez mai înflăcărat. Miss Alice Morphy este o persoană coaptă; atât moralmente cât şi fiziceşte curtea profesorului îşi avea toate scuzele, deşi nu era privită cu un ochiu favorabil.

— O consideram excesivă, spuse Bennett.

— Exact: excesivă şi puțin anormală. Profesorul Presbury avea avere, aşa că tatăl fetei nu făcu nici o opunere. Insă, pe de altă parte, tânăra fată avea vederile sale; i se prezentase mulți pretendenți, poate mai puțin bine situați, însă mult mai potriviți ca vârstă. Totuşi cu toate excentricitățile profesorului, miss Morphy avea pentru dânsul o simpatie sigură; numai diferența de vârstă creia între ei un obstacol.

Când un mic mister veni să întunece existența profesorului. El plecă într'o zi, în voiaj, fără a indica unde se duce. La întoarcere, două săptămâni mai târziu, avea aerul foarte obosit. Din întâmplare d. Bennett primi dela un coleg din Praga o scrisoare, în care acesta îi spunea că a fost fericit să-l vadă pe profesorul Presbury în oraşul său, fără a reuşi, totuşi, să-i vorbească. In felul acesta, familia a ştiut unde fusese bătrânul.

*

De atunci, şi iată unde se încurcă ițele afacerii, omul nostru s'a schimbat într'un mod foarte bizar. El deveni posac, închis. Părea rănit în anumite facultăți ale sale, din cele mai înalte. Inteligența lui nu suferea: cursurile erau tot atât de strălucite ca totdeauna. Insă, necontenit, era într'ânsul ceva nou, neprevăzut, sinistru. Fiica lui, care îl iubea cu patimă, se străduia pe toate căile, să refacă între dânşii legăturile unei amiciții încă recente: ea se căznea să pătrundă masca ce s'ar fi spus că se aşezase pe chipul lui, dar totul a fost inutil. Şi acum, domnule Bennett, povestiți-ne incidentul cu scrisorile.

— Trebuie să ştiți, domnule doctor Watson, începu Bennett, că profesorul nu avea nici un fel de secret pentru mine. Chiar dacă aşi fi fost fiul sau fratele său, şi încă nu mi-ar fi arătat mai multă încredere. Fiind secretarul său, controlam toată corespondența care îi sosea, ba mai mult deschideam şi triam scrisorile. După întoarcerea lui din călătorie lucrurile se schimbară însă. Profesorul îmi atrase atențiunea că aşteaptă anumite scrisori dela Londra, marcate cu o cruce sub timbru şi mă rugă să i le pun de-oparte, căci doreşte să le citească singur.

Intr'adevăr, câteva din aceste scrisori îmi trecură prin mână. Ele purtau stampila Poştei Centrale din Londra şi o adresă scrisă cu o caligrafie foarte stângace. Nu ştiu dacă profesorul a scris vre-un răspuns: personal, nu mi-a predat nici o scrisoare.

— Vorbiți-ne de cutie, spuse Holmes.

(Urmarea în numărul viitor)

A apărut:

LUDWIG LEWISOHN

ISRAELE INCOTRO?

ROMAN

TRADUCERE DE
EMANUEL CIOMAC

Această lucrare pasionantă, care a avut un enorm răsunet, atât în Statele Unite, cât şi în Franța, unde a fost tradusă, sub titlul «Israël où vas tu?» ar avea aproape caracterul unei auto-biografii. Ca şi autorul, eroul principal aparține unei familii de emigranți evrei din Germania. Ca şi autorul, eroul a avut o cultură şi o formațiune pur americană. Asemenea unuia altuia, amândoi au crezut că şi-au găsit o țară şi un neam. Asemenea unuia altuia, amândoi n'au întârziat de-a vedea că s'au înşelat. Sunt pagini de o înaripată inspirație şi de o patetică măreție.

Cereți la toate librăriile precum şi
'la Editura «EMINESCU»
Bucureşri J, Str. Anghel Saligny 2

A apărut:

ADRIENNE THOMAS

Catrina—Soldat!...

ROMANUL UNEI FETE
DIN ALSACIA-LORENA

Romanul unor experiențe neobicinuite trăite de o femeie cu suflet extraordinar, în timpul marelui război, Singura şi cea mai puternică viziune a războiului mondial redată de pana unei femei. Numai în Germania, această lucrare a trecut de 100.000 exemplare şi s'au anunțat ediții noui în toate limbile.

Cereți la toate librăriile precum şi
la Editura „Eminescu". Bucureşti I,
Str. Anghel Saligny 2

DE PRETUTINDENI

O colecţie foarte curioasă

Se află la Berlin, nu departe de grădina zoologică (Tiergarten). Ea a fost adunată cu multă răbdare, de un dentist, doctorul Hans Sachs şi ea constă în... scobitori de dinţi. Se găsesc asemenea ingrediente, cari datează şi din epoca romană, arătându-se încă foarte fin cizelate. Evul mediu nu ne-a lăsat nimic în materie de scobitori, însă, cu începere din secolul XV-lea, vedem apărând acest instrument dacă-i putem spune astfel, sub formă de scobitori de argint, purtând cizelări gotice. Ceva mai târziu, scobitorile iau formă de săbii, de cruci şi sunt împodobite cu madone ingenunchiate sau cu şerpi încolăciţi. In epoca romantismului, ele au aspectul unor gondole veneţiene, şi sunt ornate cu capul lui Napoleon. Din nefericire, ele nu sunt astăzi, vai! decât nişte simple bucăţele de lemn higienice. Doctorul Hans Sachs, ingeniosul colecţionar, desgustat de această democratizare şi-a constituit muzeul pentru a arăta generaţiei noastre că, în trecut, higiena se întovărăşia, în mod fericit, cu arta.

Nu toţi oamenii au noroc!..

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Constatare veche, de când lumea: nu toţi oamenii au noroc. Dovadă că şi din perechea aceasta de negrişori gemeni, născuţi în California, cel din stânga a luat premiul întâiu la o recentă expoziţie de 300 perechi gemene. Vedeţi ce disperat e cel din dreapta...

Cel mai bine te operezi singur

Istoria de mai jos e adevărată şi nu necesită nici o verificare.

Un pescar australian, sosind la Sydney a povestit că s'a operat el însuşi, cu ajutorul unui briceag de buzunar, pe când se afla rătăcit de furtună, pe insulele Scatari. Bolnav şi izolat sub un cort, el îşi dădu seama că numai o intervenţie chirurgicală în abdomen îl poate salva dela moarte. Cum să facă însă intervenţia? Foarte simplu: cu o doză imensă de curaj, cu un calm perfect şi cu ajutorul câtorva accesorii rudimentare, de cari dispunea, ca briceagul, un ac de tricotat şi o bucată de sârmă.

Ceeace e senzaţional nu e numai faptul că operaţia a reuşit de minune, însă chirurgii cari l-au examinat apoi pe pescar, au declarat, în unanimitate că operaţia nu ar fi putut să fie mai bine efectuată, nici într'o clinică.

Soarele Rivierei la tine acasă

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

La o expoziţie de mobile deschisă zilele acestea, la Paris se poate vedea între alte invenţii şi evantaliul acesta miraculos, care, expus la soare, chiar în timpul iernii, reflectată o căldură identică aceleia depe malul Mediteranei. «Soarele Rivierei» (acesta e numele evantaliului de metal) îţi aduce permanent căldură şi sănătate în casă.

Crize

Nu strică să încercăm a ne face o idee asupra duratei probabile a crizei actuale, după cele precedente.

In ce priveşte Statele Unite, iată care a fost durata celor mai recente depresiuni economice: 1884: 31 luni; 1893: 67 luni: 1907: 19 luni; 1914-1915: 22 luni; 1921: 23 luni; 1929—1932: 29 luni.

Depresiunile acestea au atins o gravitate excepţională în intervalurile următoare.

1884—1885: 20 luni; 1895—1898: 28 luni; 1907: 11 luni; 1914—1915: 9 luni; 1921: 13 luni; 1929—1932: 22 luni.

După cum vedeţi nimic nou sub soare.

Un cal de curse căzut în apă

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

La alergările de steeple-chase din Berkshire (Anglia) un cal de curse s'a prăbuşit — lucru extrem de rar — chiar în mijlocul apei care constitue obstacolul denumit «rivieră». Cu foarte multă greutate a putut fi scăpat dela înec.

La interogatorul atentatorului Gorguloff

Câte-va minute după săvârşirea asasinatului

O corespondentă parisiană a ziarului «Neue Freie Presse», Elisabeth Janstein a avut prilejul să asiste la primul interogatoriu luat lui Paul Gorguloff, asasinul preşedintelui Doumer. Iată cari sunt impresiile culese în cursul primelor momente de panică:

Prin mulţimea de mii de oameni, printre cordoanele de poliţişti şi coloanele de automobile, înşiruite dela Saint Philippe du Roule până în Place Vendome, am pătruns în gangurile învechite, posace, întunecoase ale comisariatului de poliţie.

In sala de aşteptare, o duzină de funcţionari, poliţişti, judecători de instrucţie. Chipul rece, distins al procurorului general, faţa agitată, înfierbântată a d-lui Guichard, şeful siguranţei, care l-a dezarmat pe atentator.

Din camera vecină răbufneşte un sgomot confuz, ca gemătul unui bolnav. Când se deschide uşa, se observă umerii largi ai sergenţilor şi chipul atent al judelui instructor.

Un funcţionar dela comisariat aşează obiectele găsite în buzunarele asasinului: un portmoneu cu o sută hârtii de o sută de franci, cărţi de vizită pe numele Paul Brede, scriitor şi jurnalist, un toc rezervor, creioane şi un briceag.

Alături o carte mânjită cu sânge: romanul «La Bataille» de Claude Farrère, pe care autorul îl oferise câteva minute înainte de săvârşirea atentatului d-lui Brède (acesta e pseudonimul lui Gorguloff) cu dedicaţia «très cordialement». Coperta galbenă e pe jumătate ruptă şi poartă pete mari de sânge. In afara cărţii, mai stă pe masă un caiet, care s'a găsit în buzunarul pardesiului lui Gorguloff de culoare albastră şi care, pe prima pagină are scrise cuvintele: «**Confessions d'un condamné**». Pe verso, Gorguloff a scris: «**Le président de la Partie politique des fascistes russes a tué la Président de la République Française**».

«PLUTEA, PUR ŞI SIMPLU IN SANGE».

In camera mare, întunecoasă, vuetul creşte. Medicul îi explică procurorului:

...«Plutea, pur şi simplu, într'un lac de sânge... orice intervenţie de scăpare e cu neputinţă».

O uşă opusă se deschide şi un funcţionar dă buzna în cabina telefonică. Doi poliţişti îl flanchează pe atentator. Cu mâinile lăsate greoi pe masă, se sprijină un bărbat mare, cu umeri largi, cămaşa descheiată, fără guler, pătată cu sânge. Lumina îi cade drept pe faţă. A ridicat capul într'o poziţie cu totul stranie, nenaturală, aşa cum o au orbii. Ochiul stâng a devenit o gaură de sânge, tâmpla sgâriată şi umflată. De altfel, tot obrazul e brăzdat de vânătaie şi sgârieturi. Gorguloff se uită vag, peste capetele celor din faţa lui. Chipul are o expresie de fanatic, pare cuprins de un fel de **transă** care e şi mai accentuată prin tonul psalmodic al vocii. Vorbeşte, fără contenire. Repetă cu o voce clară, tărăgănată: «**Je suis un grand patriot... j'ai fait mon devoir sacré... je meurs avec joie... je suis un grand patriot... élu par Dieu...**

DEMENŢA VERITABILA SAU SIMULATA?

In prima jumătate de oră după arestare, mai era posibil să se obţină dela omul acesta, care e dement sau face pe dementul, răspunsuri coerente. Insângerat cum era şi pe jumătate leşinat, Gorguloff răspundea, totuşi, la întrebările precise ale comisarului şi procurorului. Pe măsură însă ce timpul trece, asasinul îşi pierde calmul, e cuprins de transă, nu mai înţelege întrebările ce i se pun şi repetă vorbe fără şir.

Acum la doi metri depărtare de dânsul, îţi este cu neputinţă să-ţi închipui cum arată chipul lui, în mod normal. Prea mare e deformarea feţii sale în urma atâtor lovituri câte a primit. Un fapt este sigur, că omul acesta—chiar ca simplu trecător privit, ca anonim — reţine atenţiunea prin capul său colţuros, şi faţa mare, brună şi totuşi palidă, neobicinuit de grosolan tăiată.

O faţă cu o frunte lată, însă plată, neinteligentă, un nas în formă de plisc, o gură mare, cu buze mici si o bărbie masivă.

Interogatoriul e pe sfârşite. Grefierul citeşte procesul-verbal. Gorguloff stă în picioare, priveşte în gol şi psalmodiază cuvinte ruseşti.

Judecătorul de instrucţie dă ordin ca atentatorul să fie transportat la închisoare. I se oferă lui Gorguloff mantaua însângerată, pălăria moale, neagră. Poliţiştii desfac mâinile asasinului de cătuşe, care se isbesc de sticla mesei. Gorguloff priveşte mantaua, apoi îndreptându-şi ochii spre fereastră începe să recite o rugăciune.

In încăperea mică, e o tăcere de moarte. Procurorul general îşi îndreaptă privirea asupra actului de acuzare, comisarul priveşte afară la mulţimea massată în faţa intrării.

Poliţiştii îl apucă pe Gorguloff de braţe. El lasă mâinile să-i cadă şi este îmbrăcat de către agenţi ca o păpuşă. I se dă pălăria. El se pipăie la mâini. Cari i-au fost puse din nou în cătuşe. Un poliţist îi pune pălăria pe cap. Un fotograf prinde instantaneul. Uşa se deschide. Repede, asasinul e transportat până la maşină. Mulţimea urlă.

Signale, strigăte, clacsoane. «Moarte asasinului». **A mort!** Pumni ameninţători vor să pătrundă prin ferestrele automobilului. Gorguloff a dispărut.

Piccard se pregăteşte pentru un nou zbor în stratosferă

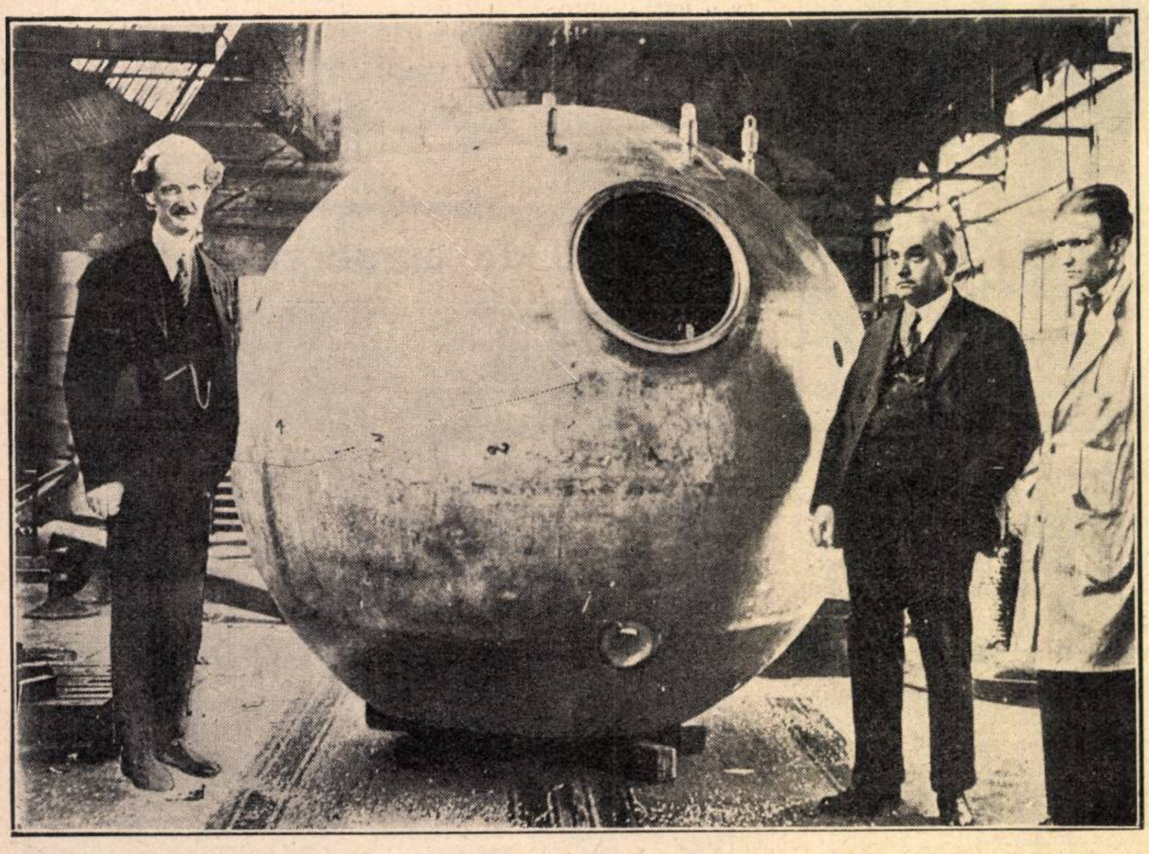

(Foto excl. Keystone)

Profesorul Piccard, care în urma senzaţionalului său zbor în stratosferă de anul trecut a adus mari servicii ştiinţei, se pregăteşte pentru o nouă ascensiune, de astă dată la o mai mare înălţime şi, speră el, şi mai utilă pentru cunoştinţele omeneşti, graţie învăţămintelor trase din prima expediţie. Gondola balonului e aproape gata şi Piccard veghează, el însuşi cu cea mai mare străşnicie la perfecta îndeplinire a indicaţiilor sale.

Maiu, lună politică

Pentru Franţa, cel puţin, Maiu este o lună politică.

Inaintea asasinării lui Paul Doumer, nenumărate evenimente sau fapte, având repercusiuni de ordin politic s'au produs la începutul acestei luni.

Jeanne d'Arc a căzut prizonieră la 24 Mai 1430 şi arsă de vie la 30 Mai 1431. Henric IV a fost asasinat la 14 Mai 1610 şi asasinul lui, Ravaillac, spânzurat în ziua de 27 a aceleiaşi luni. Voltaire a murit la 31 Mai 1778, Ludovic XI la 10 Mai 1774. La 31 Mai 1793, s'a produs căderea Girondinilor. Napoleon s'a încoronat rege al Italiei la 26 Mai 1805; el a murit la 5 Mai 1821.

La 10 Mai 1871 s'a semnat tratatul dela Francfurt. La 24 Mai 1873, demisionează Thiers, la 16 Mai 1877, se produce tentativa de lovitură de Stat a lui Mac-Mahon. Victor Hugo moare la 22 Mai 1885. Insfârşit, în Mai, Franţa a cunoscut «sărbători muncitoreşti sângeroase». Tot în Mai, la fiecare patru ani, Francezii votează.

Cu toate acestea, luna Mai e cântată de poeţi, ca fiind luna trandafirilor; antichitatea o închina Florei, zeiţa florilor şi Biserica, blândei fecioare Maria.

Cronica Literară

Adrienne Thomas: Catrina Soldat!..

(Roman din Alsacia-Lorena. Edit. „Eminescu“, pag. 336, lei 60)

Este într'adevăr remarcabil faptul că omenirea nu poate uita marele cataclism din 1914—1918 care abătându-se asupra întregului glob, a masacrat și mutilat generațiile cele mai prețioase ale veacului nostru. Fenomenul acesta al ținerii de minte îndârjite, setea de a cunoaște războiul cei care nu l'au trăit de la cei care au avut norocul să scape teferi, ni se pare tot atât de însemnat pentru destinele omenirii ca însuși războiul. Oamenii *cari nu vor să uite*, nu vor mai îngădui să fie aruncați cu atâta ușurință în flăcările unei conflagrații noui.

Literatura din ultimii zece ani a fost expresia cea mai limpede a nouei stări sufletești — și este demn de reținut faptul că deși războiul cel mare a lăsat după el dușmănii ascunse, amarnice și sentimentele șovine, de ură sunt mereu ațâțate, aproape toată, dacă nu chiar toată literatura cu subiect de războiu se vădește totuși *antirăzboinică.*

S'au tipărit amintiri de război, piese de război, romane de război — s'au ridicat bariere de tot felul pentru a indigui această avalanșă de suflete revoltate și totuși cărțile de război sunt cele mai citite și mai cerute. Filmul a venit și el să exprime năzuințele cele noui ale masselor largi doritoare de o viață mai bună, de o mai largă omenie și nicio cenzură, oricât de tirană, niciun scandal (organizat de asociațiile războinice secrete) în sălile de cinematograf, n'au izbutit să îndepărteze publicul de la viziunea marelui martiragiu de acum aproape două decenii.

Cartea *Adriannei Thomas* «CATRINA-SOLDAT!» ocupă în literatura de război contemporană un loc aparte.

In primul rând e scrisă de o femeie. Nu s'ar fi crezut niciodată cu putință ca o femeie, cu sensibilitatea ei mult mai delicată decât a bărbatului, cu imaginația mult mai înflăcărată, să poată scrie o astfel de carte în care sensibilitatea vibrează fără a se descumpăni în fața scenelor de război iar imaginația dă parcă și mai multă viață evenimentelor fixate cu luciditate. Este cea dintâi (și probabil cea din urmă) carte de război scrisă de o femeie *cu suflet de femeie* — la un nivel intelectual înrudind'o cu cei mai buni scriitori contemporani care au tratat acelaș subiect, Henri Barbusse, Gläser, Erich Maria Remarque...

In al doilea rând acțiunea se petrece în Alsacia-Lorena. Este provincia în jurul căreia se dau de veacuri lupte crâncene între popoarele fruntașe ale lumii, francezi și germani. Aci a fost punctul de gravitate al războiului european, deși scânteia s'a aprins în Balcani. «Catrina—Soldat!» ne oferă pentru întâia oară în literatură spectacolul Alsaciei-Lorenei, cu cele două populații torturate de o dramă care pare fără soluție. Și peisagiile, oamenii, evenimentele locale (dobândind totuși sub condeiul scriitoarei un înțeles profund și general uman) sunt redate cu atâta farmec specific, cu atâta intuiție a locului încât de la întâia ediție a cărții (care a apărut în sute de mii de exemplare și a fost tradusă în aproape toate limbile culte) autoarea a fost inundată de nenumărate și nesfârșite scrisori de admirație.

Și această ciudată poveste a *«Catrinei-Soldat!»* mai are o însușire, o însușire tot atât de ciudată: Nu e scrisă de un meseriaș al condeiului, de un «literat», de un profesionist al imaginației. Adrienne Thomas și-a însemnat între 1912—1916 în ziarul ei intim de fată, toate micile întâmplări din care se 'mpletește viața plină de halucinații, iluzii și credințe. Intâmplarea face ca aceste însemnări nevinovate să fie iluminate brusc de incendiul războiului iar grijile și bucuriile, tristețile și nelămuririle fetei să fie expresia unei mentalități de început de catastrofă — apoi de plină catastrofă.

«Nu, Julien, Istoria lumii nu ne-a dat voe să ne iubim...», scrie atât de profund și totuși atât de delicat fata de 18 ani, al cărei prieten, elev de liceu, a plecat voluntar pe front spre a cădea în câmpiile mocirloase ale Flandrei — erou turburător, deși absent, al unui roman care se desfășură zguduitor.

Și această capodoperă a unui suflet cuprins deodată cu toate florile primăverei de uraganul morții ar fi rămas necunoscută, dacă n'ar fi căzut întâmplător sub ochii unui poet care și-a dat seama de valoarea ei, dăruind'o literaturii universale.

Trenul surpriză

O companie engleză de cale ferată a încercat zilele acestea, o experiență destul de ciudată pentru a-i îndemna din nou pe călători să utilizeze trenul în nevoile lor de transport. Directorul companiei, umorist și psiholog a găsit mijlocul de a evita călătorului oboseala luării unei hotărîri. Nici casierul dela bilete, nici clientul nu trebue să bănuiască scopul călătoriei; poate nici măcar mecanicul, nu știe unde duce trenul.

Un tren de plăcere așteaptă pentru călătoria... în necunoscut. Se știe ora plecării, nu se cunoaște însă ora sosirii, dar mai cu seamă se ignorează localitatea spre care te îndrepți. Un tarif unic permite realizarea acestui miracol.

După 6 sau 12 ore de drum, amatorii de neprevăzut se trezesc transportați în cutare sau cutare alt oraș celebru prin monumentele sale, sau așezat lângă o plajă la modă ori la poalele munților.

Trenul acesta surpriză obține un imens succes. De altfel, și merită.

DEDUCȚIE

Vânzătorul. — Nu doriți să cumpărați cumăși de noapte pentru soțul dv.? Avem de ocazie.

Cumpărătoarea. — Bărbatumeu nu doarme în cămașă de noapte!

Vânzătorul. — A, nu știam că e sergent de noapte.

Ciorapii de mătase nu mai înseamnă lux de când există LUX!

Ciorapii spălați în LUX țin de două ori mai mult. Dar spălați-i des, căci praful și transpirația dăunează țesăturei. LUX curăță perfect, fără a ataca mătasea și nici mâinile.

LUX

PRELUNGEȘTE DURABILITATEA LINGERIEI

iar mâinile vă rămân fine și netede

Spălați în apă căldicică! Respectați modul de întrebuințare!

LUX
LUX
For woollens silks and all lovely fabrics

JOCURI

Cuvinte încrucişate

de *Ionel Ionescu* (Băicoi)

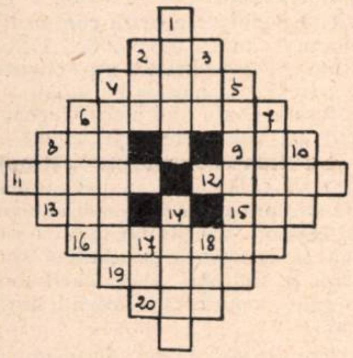

ORIZONTAL: 2) Membru al partidului liberal (pop); 4) Mold. Păcură groasă de uns osiile carelor; 6) Istoric francez născut la 1871; 8) Tacâm de cal) 9) fig. casă; 11) Viclean; 12) Prăjina luntrei; 13) Mold. Terciu; 15) Mareşal al Franţei (1769—1815); 16) Mold. ogor sterp; 19) Gen de plante; 20) Joc de-a mingea.

VERTICAL: 1) Mold. Hengher; 2) Romancier suedez (1857—1910); 3) Ambasador; 4) Filozof spiritual francez (1794—1862); 5) Fluier ciobănesc; 6) Fam. cherchelit ; 7) Blană, de vulpe; 8) Fig. răfuială; 10) Naturalist englez (1628—1704); 14) Foaie de carte cuprinzând verso şi recto; 17) Grandios (ironic); 18) fig. începutul unei arte sau ştiinţe.

Enigmă

de *Th. Stoicescu*, Ploeşti

Sunt un cronicar muntean
Scris-am cronici an cu an,
Dar căciula de mi-o pun
Veţi vedea c'am şi glas bun!..

Joc istoric

de *Ionel Aurel Gheorghiu*

1) Cine era poreclit «*Tigrul*»? 2) Cine era supranumit «*Regele Sergent*»?; 3) Ce ministru era poreclit «*Omul de marmură*»?; 4) Ce mareşal era poreclit «*Leul roşu*»; 5) Care a fost cel mai mare poet român; 6) Care domn al Moldovei era supranumit «Voevodul Martir».

N. R. Deslegătorii pot soluţiona numai trei din întrebările de mai sus spre a putea participa la tragerea premiilor.

Soluţiile jocurilor din „O. L" No. 2o

CUVINTE INCRUCIŞATE

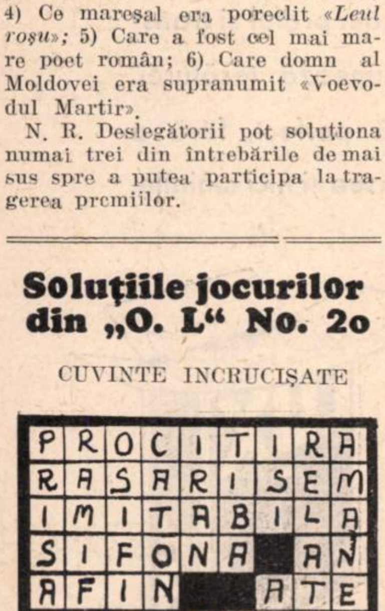

P	R	O	C	I	T	I	R	A
R	A	S	A	R	I	S	E	M
I	M	I	T	A	B	I	L	A
S	I	F	O	N	A	■	A	N
A	F	I	N	■	■	A	T	E
C	I	C	■	C	A	R	A	T
A	C	A	P	A	R	A	T	A
R	A	T	A	C	I	T	O	R
I	M	A	G	I	N	A	R	A

METAGRAMA SILABICA

Canava — Canaan — Canara.
Canada — Canaan — Canare
VARDAR — CANA

ŞARADA

Prag — mat — ic — a

AU DESLEGAT TREI JOCURI:

Mina Constantin, Cernaucă P. Ştefan, Valeriu şi Bică Pisoschi (Craiova), George V. Ţiţeica (Padina-Buzău). Valeria Iliescu (Buzău), Aurel Bărsan (Mălini-Baia), Theodor şi Anna Stoicescu, Avram I. Avram (Ploeşti), Ilie T. Lupiţa (Caracal), Kolly I. Borşan (Braşov), I. Nicolaescu-Balş (Craiova), P. Coroiu (Oradia), N. G. Arsene (Buzău), Dan Preoţescu-Govora (Craiova), Vlad şi Rodica Anghel (Iaşi), Emanoil Ţirmonea (Braşov), Lucreţia şi Margareta Pallade (Turnu Măgurele), Mircea Grossu-Migro, Chicoş Constantin (Bârlad), Constantinescu Virgiliu, N. N. Comănescu (T. Ocna), Maior Pompiliu Popovici Anibal (Arad), Ioan Vanjensky (Focşani), Ionescu Gh. Constantin (Iaşi), Florin Tasse (Craiova).

DIN CAPITALA

Fănică Nicolaescu-Balş, Nae I. Iliescu, Gh. Em. Theodorescu, Fustaţiu Mărculescu, Maria Metaxa, Russu Nicolae şi Vogeli Anny, R. H. Simion, Nelly Mihăescu, Gh. Nicolaescu — student, Sergiu Mironescu, Nicolae şi Vera Stancopol, Gh. Calimachi, Al. Ştefănescu, Leopold Klein, Mony Atias, Ionel Iordache - student, Dumitriu Constantin, Alexandru Ionescu.

AU DESLEGAT DOUA JOCURI:

Aurelian Soluţionescu, Carola Avram, (Ploeşti), Iacob Fuchs (Fălticeni), Coca E. Scarunba (Turnu Severin), Plut. major N. Gurău, Plut. major V. Bucătaru (Roman), Ioan Aurel Gheorghiu,Elena Gheorghiu (Ploeşti), Ionel Gh. Preda (Misleanu - Ialomiţa), Ceauşoglu Tasse (Călăraşi - Ialomiţa), Băcilă Moise (Timişoara).

DIN CAPITALA

Toteluş Emanoil, Marniel Sârbulescu, Ionel Stănescu-student, Pierre Lazarovici. L. Rosenberg, Titi Vasiliu, Gheorghe Zacharescu, Rudolf Honigmannn, Samy, Grossman, Tică Brelea Sylvia Grigorescu, Suzi Popovici, Sandu Stoicescu, Avram Grumberg, Antonache, Bucur, Nicuşor şi Stella Chiriac, Jean Marinescu.

AU DESLEGAT UN JOC:

Iosef Feldman, Traian Boerescu (Iaşi), Gh. Ionescu (Mărăşeşti-Putna), Căpitan Ioan Vasiliu, Sandu Veisberg (Galaţi), Teodor Zamfirescu, Iancu Niculescu (Timişoara), Nae Ionescu (Alba Iulia), Ioan Petrescu, Theodor Roşcatu (Craiova), Petre Ionescu (Caracal), Şandu Bordeanu, student (Cluj), Valeriu Lazaride, Pavel Nedelcu, Ionel Stoicescu Anton şi Ninette Vrăjescu (Arad), Calman H. Iancovici, sublt. Constantin Ionescu (Chişinău), Gigi Dumitrescu-Gidu (Oradia), Nae Ştefăniu (Craiova), Traian Michăilescu (Râmnicul Sărat).

DIN CAPITALA

Ticuţă căp. Panaitescu, Al. Teodorescu , Tal, Nicu Stamatescu, Vasile Iordan, Gogu Neagu Herman P. Klein, Valeria Ion Stănescu, Mielu Gheorghiu - Sphinx Gheorghe Dumitrescu - Ghedu, Anton Eliade - Anel, Ionel Ionaşcu-student, Gh. Popescu, Jack Mendelsohn, Veisler Poldi, Ioseph Marcovici, Nae Lupescu, Gh. Nicolaescu student.

AU MAI DESLEGAT JOCURILE DIN «O. L.» No. 19:

Ionel Gh Preda (Misleanu Ialomiţa) A. Theodorescu Tal (Loco), Nae Ştefănescu (Cluj), Sanda Vrabie şi Stanca Olteanu (Cernăuţi), căpitan Ion Ştefănescu (Timişoara), Ionel Iordache, student (Loco).

PRIN TRAGERE LA SORŢI AU CAŞTIGAT:

D-l Ionel Iordache — student (Loco);
D-l Kolly I. Borşan (Braşov);
D-l I. Nicolaescu — Balş (Craiova).

POŞTA JOCURILOR

ION AUREL GHEORGHIU : Jocurile sunt bune; jocul istoric se publică în numărul de faţă , jocul în triunghiu mai târziu.

MIRCEA GROSSU MIGRO (Bârlad). Refaceţi metagrama, numai aşa e publicabilă. Idem Logogriful.

THEODOR STOICESCU - Ploeşti: Vom alege şi publica. Se publică, «enigma», celelalte mai târziu.

BICA PISOSCHI (Craiova): Vi s'a expedit. Manuscrisele nepublicabile nu se înapoiază. Jocurile «Napoleon Bonaparte», «Duelul» şi «Lil Dagover», mai târziu. Dealtfel sunt foarte bune şi vor fi publicate cât mai curând.

GHERŞEN HOROVITZ (Odobeşti-Putna): Refăcut se va publica unul din jocuri.

IACOB FUCHS Fălticeni) : Bune. Se vor publica.

IONEL IONESCU (Băicoi): Jocul de cuvinte încrucişate «*Henrik Ibsen*» se va publica mai târziu.

Vom lua măsuri. Acea reclamă a mai apărut acum câteva zile într'o altă revistă de specialitate aşa că rămâne nepublicabilă. Cât despre jocul de cuvinte încrucişate «*Aşii jocurilor*» se va publica ulterior, de oarece mai avem multe jocuri de-ale dvs. care-şi aşteaptă rândul să fie publicate, dovadă chiar în numărul de faţă vi se publică unul.

GHICOŞ CONSTANTIN ŞI OVIDIU IDRICEANU - IGROV (Bârlad). Bun, se va publica într'unul din numerele viitoare. Celălalt la *data cuvenită*, cred că înţelegeţi acest cuvânt.

BACILA MOISE (Timişoara): Refăcut, se va publica într'unul din numerele viitoare.

„Oglinda Lumii" No. 22
BONUL JOCURILOR

Mâna-oglinda omului

(Continuare din pag. 425)

sănătăţii, linia soarelui şi centura Venerei.

La cercetarea chiromantică a liniilor, se iau în seamă următoarele constatări:

Punctul de plecare a liniei, direcţia şi lungimea, simplicitatea, ramificaţia, bifurcarea, tăria, culoarea şi întreruperea.

1. LINIA VIEŢII

Este linia care porneşte dela degetul gros sau cel arătător, înconjurând muntele Venus şi sfârşind la încheietura mâinii. E în legătură cu tot ce priveşte viaţa psihică a omului. Dar şi împrejurările materiale ale vieţii îşi găsesc aici expresie. Nu degeaba e aşezată lângă muntele Venus.

Dacă linia vieţei e lungă, înseamnă că persoana va trăi mult. O considerăm ca atare când se apropie de încheietura mâinii. Ca să fie într'adevăr bună, nu trebue să prezinte nici o întrerupere. Intreruperile sunt în totdeauna un semn rău. Persoanele cari au o astfel de linie, întâmpină multe greutăţi în cursul existenţei, au de biruit mereu alte obstacole, şi se văd silite să înceapă lucrul dela început. Dacă întreruperea liniei e identică la ambele mâini, e semn de boală grea, chiar mortală.

2. LINIA DESTINULUI

I se spune şi linia norocului. In mod normal, ea porneşte dela încheietura mâinii şi străbate toată suprafaţa palmei până la muntele Saturn. Linia destinului întregeşte impresiile sugerate de linia vieţii. Rareori se întâmplă ca linia destinului să lipsească din vreo palmă. Dacă totuşi se întâmplă, atunci putem fi siguri că avem de-aface cu o persoană fără griji, uşuratică, superficială, lipsită de o viaţă sufletească.

3. LINIA CAPULUI

Orice brazdă care se formează între degetul gros şi cel arătător, trecând de-acurmezişul palmei, pentru a sfârşi sau la muntele Marte sau la muntele Lunii, e numită linia capului. Ea împarte suprafaţa palmei în două regiuni neegale: cea de-asupra liniei priveşte domeniul spiritual al fiinţei umane, cea dedesubt exprimă preocupările materiale. După cum va fi mai mare partea superioară sau viceversa, la fel va prima caracterul spiritual ori material al individului.

4. LINIA INIMII

Opusă liniei capului, începe linia inimii la marginea mâinii, sub degetul mic, formând graniţă între muntele Mercur şi Marte. Tot ce e în legătură cu dragostea şi prietenia, cu accidentele... amoroase şi cu circulaţia sângelui, e simbolizat în această linie.

Liniile secundare sunt: 1) **linia sănătăţii** care începe sau la încheietură, sau în mijloc, aproape de linia vieţii şi exprimă de obiceiu starea organică a indivi-

(Urmează în pag. 437)

Mâna-oglinda omului

dului. Dar dacă lipsește, nu e nici un semn rău.

2) **Linia soarelui.** Pornește sau dela linia vieții sau dela încheietură. De obiceiu merge paralel cu linia destinului. In formațiunea ei netă se recunosc indicii de succese în viață, glorie, etc.

5. INELUL (CENTURA) VENEREI

Pe numeroase palme găsim o linie rotundă, cu totul specială, care începe între degetul arătător și cel mijlociu, terminându-se între inelar și degetul mic.

Prezența ei vădește forme pasionate ale iubirii și sensualității. In genere perverșii sexuali, sadicii, homo-sexualii, prezintă un pronunțat inel al Venerei.

INCHEIERE

In cele două reportagii intitulate «Mâna-oglinda omului» nu am putut la bine înțeles, decât orientări de ordin general. Chiromanția privită din punct de vedere științific este un domeniu vast de inițiere psihologică. Scopul nostru nu a fost decât o... invitațiune la vals a cititorilor «Oglinzii Lumii» ca, printr'o documentare serioasă (care se poate obține **numai** cu un bun tratat de chiromanție), printr'o exercitare insistentă a ochiului, printr'o credință deplină în semnele pe cari le prezintă mâna omului, să ajungă la o cunoaștere temeinică, rareori menită să dea greș, a sufletului omenesc. Dacă aceste intenții de sugerare și recomandare vor fi încredințat pe cititorii noștri de adevărul celor amintite mai sus, mulțumirea noastră va fi deplină.

HALAL SPORTSMAN

Arbitrul. — Unu, doi, trei, patru, cinci...

Boxeurul (knock-out). — Poți să numeri și până la o mie și nu mă ridic până nu va fi plecat bestia de partener !

A APĂRUT

al treisprezecelea volum din aventurile extraordinare ale lui Arsène Lupin.

SECRETUL OMULUI
INVIZIBIL

de MAURICE LEBLANC

Și la noi, ca și pretutindeni aceste aventuri senzaționale cari au făcut faima universală a lui Maurice Leblanc, au obținut un succes neîntrecut.

Cereți pretutindeni și la depozitul general, editura «Eminescu» Str. Ing. Anghel Saligny 2, aventurile extraordinare ale lui Arsène Lupin, cu lei 20 volumul 20 lei, precum și ultima lucrare apărută.

SECRETUL OMULUI
INVIZIBIL

LOTERIA DE STAT
PE CLASE

240.320.000 Lei distribuiți în 40.000 câștiguri
In cel mai fericit caz se poate câștiga cu un singur loz
10.000.000 Lei, 8.000.000 Lei, 7.000.000 Lei, 6.000.000

Catastrofa dela Lyon

Al treilea oraș al Franței ca mărime, trăiește dela o vreme încoace sub teroarea uneia din cele mai mari nenorociri naturale: surparea terenurilor ocupate de locuințe.

Anul trecut un cartier întreg s'a năruit sub prăbușirea unei suprafețe imense de teren. Săptămâna trecută, un nou dezastru care a pricinuit moartea a treizeci și opt de persoane.

Emile Condroyer, trimisul special al ziarului «Le Journal» a notat, în primele ceasuri după producerea catastrofei, aceste aspecte tragice :

In crepusculul albastru în care zburăm, câmpiile inundate sclipesc în ultimele reflexe ale soarelui. Peste tot bănuiești catastrofa.

MALDĂRE DE RUINI

Lyonul își etalează zigzagul străzilor. Rhonul amenință să se reverse și mai mult decât a făcut-o.

Deodată, pilotul urlă ceva, în vacarmul motorului. Se apleacă, virează. Brațul lui indică, jos, puțin la dreapta unui pod, alinierea caselor cu acoperișuri cenușii care s'a rupt în mod brutal.

Altitudinea suprimă relieful, însă îți dai seama că jos s'a petrecut un lucru anormal. Colina prezintă o gaură galbenă, cașicum s'ar fi deschis o carieră proaspătă de nisip.

Avionul se întoarce, coboară. Se distinge mai bine tăietura brutală între două rânduri de imobile, ca o felie tăiată cu cuțitul. Un maldăr de ruini, de culoarea ruginei se lungește de-a-latul drumului.

La aceasta se reduce o catastrofă, privită de sus. Jos, însă, la fața locului, aspectul e jalnic. S'ar zice că, eri, a fost război pe acest meleag. Efecte ca după un bombardament.

UN SUPRAVIEȚUITOR

Catastrofa se citește ușor.

Un om cu obrazul de culoarea cimentului și care prin minune, a scăpat fără nici o rană, îmi explică faptele.

La început, un sgomot ușor: ceva asemănător cu sgomotul îndepărtat al unor geamuri sparte. Apoi, năpraznic, se aude o larmă înăbușită, ca o explozie subterană. După aceea, supraviețuitorul nu-și amintește nimic. S'a trezit jos năpustit fără a-și da seama când și cum.

Nori de fum se ridică din grămezile de moloz cari acoperă zeci de ființe omenești.

D. Edouard Herriot, primarul Lyonului, care locuiește în apropiere, vine însoțit de doamna și încearcă să deslușească proveniența dezastrului.

AJUTOARELE

Cercetările încep înfrigurate, dar metodice. Ambulanțele se înșiruiesc pe șosea. Femeile înebunite sunt smulse de sub dărâmături, cu oasele frânte. Lucrările trebuiesc amânate până mâine dimineață, din cauza întunericului. Numai lucrătorii benevoli și pompierii continuă să scurme, cu târnăcoapele, printre ruini...

Se aud gemete de răniți.

In lumina proiectoarelor, câtiva soldați veghiază ca nimeni să nu pătrundă aici, deoarece locul catastrofei e încă de temut. Lucrătorii caută desperați, să identifice un nou gemăt omenesc, dar nu le răspunde decât vuietul fluviului. In cele din urmă, renunță la orice încercare și părăsesc locul sinistrului. In tăria nopții, domnește numai desperarea și misterul întunericului.

A pierdut sandalele, dar în schimb

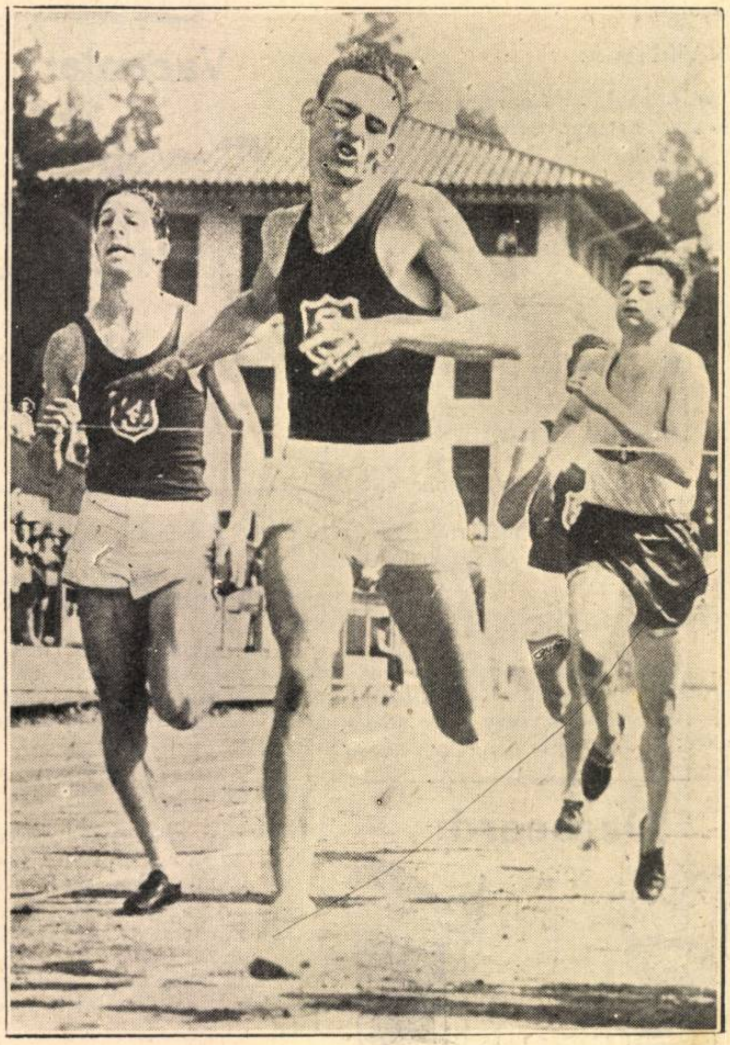

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

.... a câștigat cursa. Unul din participanții la concursul de fugă al Universității din Los Angeles, și-a pierdut pe drum sandalele, accident care, cu toată gravitatea sa, nu l-a împedicat să câștige cursa printr'o sforțare extraordinară de energie. Priviți fața sa — ca și a celorlalți doi concurenți, contractată de durere în clipa efortului final.

ACTUALITATEA IN CARICATURA

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
-IAȘI-

Uu cunoscător

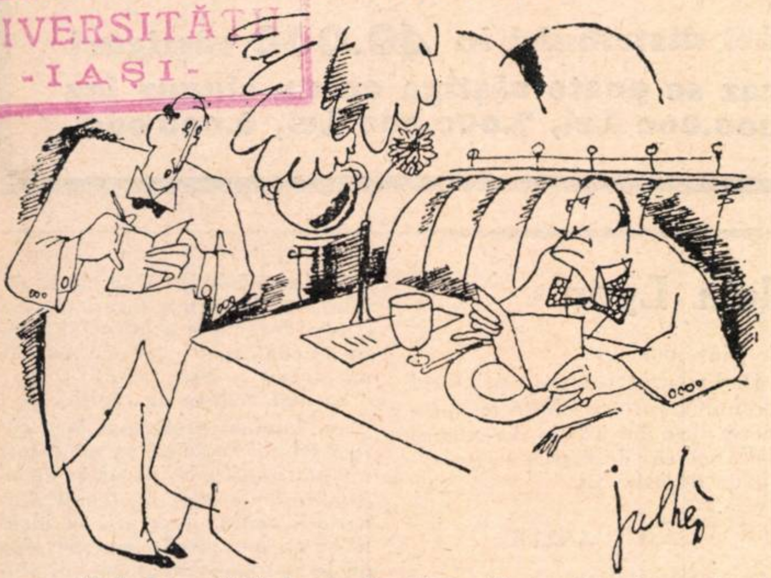

— 80 de lei o sticlă de vin din 1913... Dar ești nebun, atunci vinul ăsta costa 3 lei.

LA INCHISOARE

— Fiecare deținut trebuie săși aleagă aci, o meserie. D-ta Marincovici, ce vrei să fii?
— Voiajor comercial, domnule director.

GRAMATICA

Profesorul. — Georgică, ia sămi spui tu mie: care e plurarul dela copil.
Georgică. — Gemeni, d-le profesor.

TEATRUL MERGE EXCELENT

— Pot să am un loc la parter?
— Da, chiar tot parterul dacă vreți!

CONSOLARE EXTREMA

— Am citit ultimul roman al d-tale.
— Cum? Ultimul meu roman?
— Vreau să sper că nu urmează un altul?

CONSULT MEDICAL

— Cred, dragă colega, că am putea încerca o mică operație?
— O, am putea face chiar una mare: E milionar!

Desacord

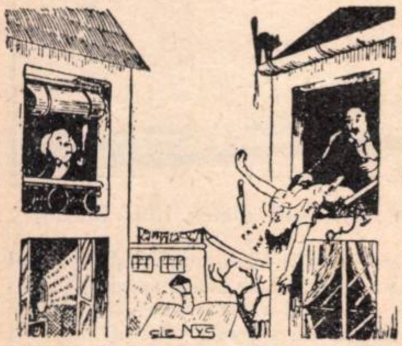

Vecinul din față: **Poftim, Popeștii iar se ceartă...**

SURPRIZĂ

— Nici prin gând nu mi-a trecut că ai să te însori cu văduva ceea.
— Nici mie!

Vacanța

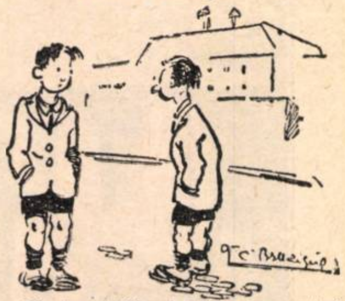

— Unde ai făcut băi vara asta?
— Eu? In albia de rufe a mamei.

INTRE PRIETENE

— Ah, dacă ai ști ce fericită sunt! Procurorul mi-a dăruit inima!
— Extraordinar tip mai e și procurorul ăsta. Nu mai mult de acum trei săptămâni mi-a dcelarat că eu i-am frânt inima în bucățele.

IN RATE...

D-na L. a cumpărat un leagăn, plătibil în rate. Când vine însfârșit să achite ultima rată, vânzătorul o întreabă:
— Și mititelul dv. ce face, e sănătos voinic?
— Mulțumesc lui Dumnezeu, răspunde d-na. Copilul se însoară mâine.

LOGICA

— Dă-mi o halbă de «brună».
— Par'că luați întotdeauna numai «blondă».
— Da, dar astăzi nu pot: vin dela înmormântarea lui cumnatumeu.

RĂUTATE

— E adevărat, madam Popescu, că ai zis lui madam Ionescu că am sbârcituri pe frunte?
— Eu? Cum îți închipui una ca asta? Nu știi că sunt atât de mioapă, încât nu văd nici măcar pistruile depe fața d-tale!

ZOOLOGIE

Profesorul: Cârtița mănâncă în fiecare zi exact atâta cât cântărește.
Un elev: Domnule profesor, de unde știe cârtița cât cântărește?

DOI DUMNEZEI

— Tăticule, Edison a inventat primul aparat vorbitor, nu-i așa?
— Nu, nu băiatule. Cea dintâiu mașină vorbitoare a făcut-o Dumnezeu, răspunde tata oftând și uitându-se la nevastă-sa, însă Edison e acela care a născocit primul aparat vorbitor, putând fi închis ori când.

CAUZĂ ȘI EFECT

— Mămico! Mămico!
— Ce e Pupic? întreabă mama, speriată.
— A căzut barometrul, exclamă Pupic, cu ochii în flăcări.
— Ei și? se miră mama.
— Și s'a spart.

AȘA DA!

Cucoana. — Dece plângi băețaș?
— Din cauza dispepsiei și a reumatismului.
Cucoana. — Ei ași. La vârsta ta, e imposibil.
— Ba da, doamnă. Profesorul mi-a dat arest, fiindcă n'am știut să le scriu.

DISPARIȚIILE MISTERIOASE

— La fel ca la bărbatu'meu, care a plecat în 1891 să cumpere o sticlă cu vin și nu s'a mai întors.
— Dați-mi, vă rog adresa cârciumei; ași vrea s'o trimit acolo pe Angela mea.

Sherlok Holmes

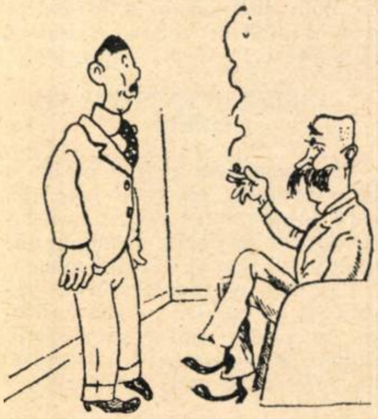

— Din toate acestea, domnule, deduc că aveți 46 de ani.
— Cum adică?
— Ginerele meu care e pe jumătate idiot are 23.

CEA MAI BUNA DOVADA

— Știi să păstrezi un secret?
— Da.
— Imi trebuie neapărat cinci sutare.
— Fii pe pace, e cași cum nu ași fi auzit nimic.

ANALOGIE

— O, dar sgomotos mai umblă pendula dv.
— Da, noi îi spunem Xantippa.
— Dece?
— Fiindcă nu tace o clipă. Iar, din când în când, bate!

PATIMA CĂRȚILOR

— Iarăși, joci? Sunt sigură că, dacă ași muri, te-ai întoarce dela înmormântare și te-ai pune imediat din nou la masa de joc.
— Da, dragă. Insă cu lacrimile în ochi!

CONCEPȚIE DEOSEBITĂ

Ea. — Imi dăruești un colier atât de mic?
El. — O, nu! Ți-l arăt numai; e pentru nevastă-mea.
Ea. — Cum? Ei îi faci cadouri atât de mari?

Puterea obișnuinței

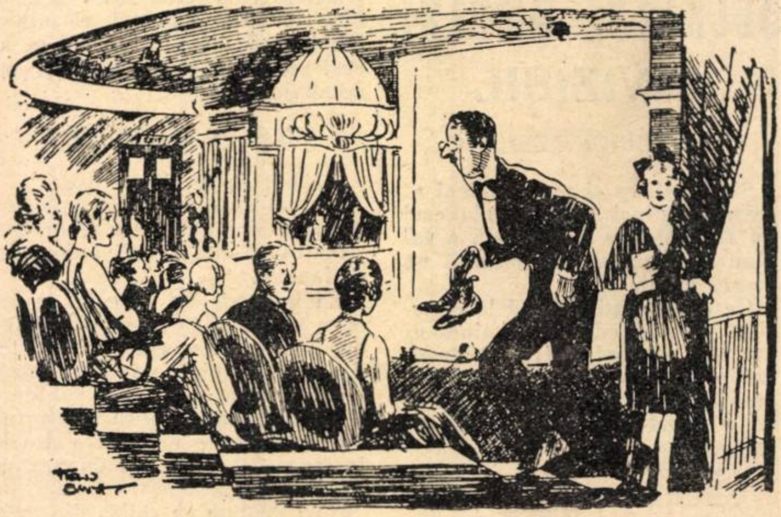

Domnul însurat care vine târziu la teatru.

Metropolele Americii de Sud

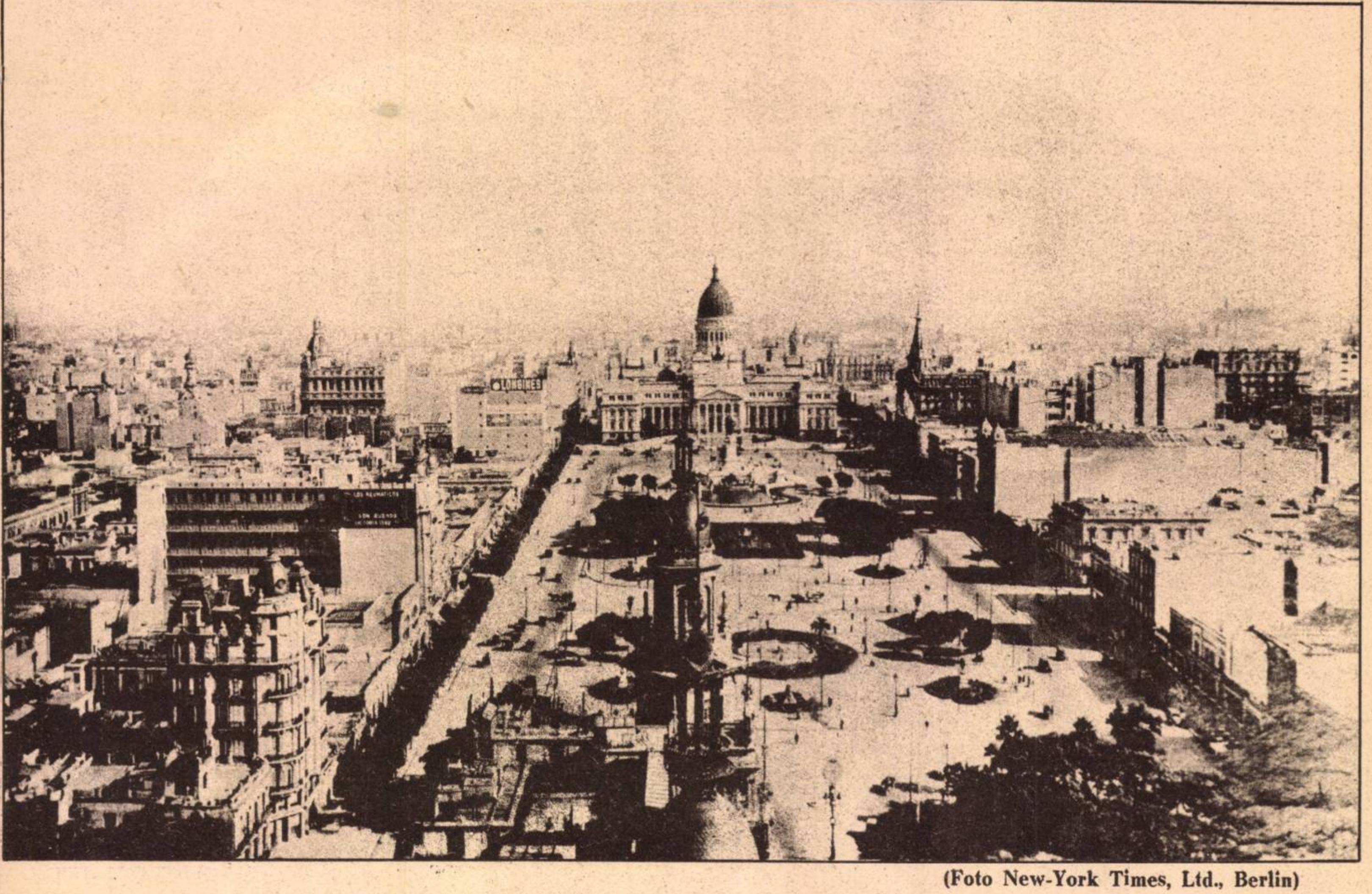

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Europenii, în general, îşi fac idei cu totul greşite despre ceeace reprezintă ca civilizaţie şi... occidentalism, marile oraşe ale Americei Latine. Priviţi fotografia din avion a oraşului Buenos Aires şi recunoaşteţi că e uimitoare impresia de forţă şi măreţie care se degajează din această privelişte rivalizând în estetică, proporţie şi frumuseţe cu acelea ale multor alte centre celebre din bătrâna Europă.

Nouile Preţuri Reduse
ale cărţilor din EDITURA «EMINESCU» S. A.
Bucureşti I — Strada Inginer Anghel Saligny, 2 — Bucureşti I

Cereţi gratuit Catalogul complect

10 LEI VOLUMUL

Henri Murger: In noaptea nunţii
F. M. Dostoievski: Vrăjitorul . .
Björnson: Poveste de dragoste .
Richepin: Povestire din lumea nouă
M. Lermontov: Bela, roman . . .
N. Gogol: Răzbunarea groaznică .
D'Annunzio: Pisica (Nuvele) . .
Ch. Folley: Fiul lupilor de mare .
Maurice Level: Naufragiaţii vieţii
R. Benim: Rivala, roman . . .
V. C. Rondy: Secretul Principesei
Omessa: Misterul Romanovilor .
Epinghoven: Tainele Curţii germane
Bekir Aga: Memoriile unui eunuc
René Cazal: Voluptăţile răsboiului
Miguel Zamacois: Accidentul .
Honoré de Balzac: Iubita imaginară
André Theuriet: Coleta, roman .
Lynkeus: Frivolităţi . . . .
Cady: Mica cerşetoare. . . .
P. B. Haşdeu: Sic Cogito . . . .

15 LEI VOLUMUL

Turgheniev: Eroismul Dragostei .
Alex. Puşkin: Fata căpitanului. .
Guy de Maupassant: Nuvele . .
Georges Meirs: Pata de sânge .
Mihail Eminescu: Geniu pustiu .
I. L. Caragiale: Cănuţă om sucit .
Dr. Frumuşanu: Cum să întinerim
Eugen Todie: O iubire . . . .
Lia Hârşu: Impărăţia de zăpadă .

Cărţi noi de mare succes

A. Thomas: Catrina-Soldat !... LEI 60
L. Lewisohn: Israele Incotro? „ 60
Panait Istrati: Ţaţa Minca . . „ 60
Panait Istrati: Nerantsula . „ 40
Klabund: Borgia, romanul unei familii . . . . „ 50
Remarque: Pe frontul de vest nimic nou . . . . „ 60
Ernst Glaeser: Contingent '924 „ 60
Ioseph Delmont: Evrei în lanţuri . . . . „ 60
Torberg: Bacalaureatul elevului Gerber . . . . . „100
Emil Ludwig: Napoleon . . „240
V. Margueritte: Vitele umane „ 40
V. Margueritte: Corpul tău îţi aparţine . . . . . . „ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. I „ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. II „ 40
Mihail Eminescu: Poezii . . „ 40
Victor Eftimiu: Cântecul milei „ 40
Marie-Lise Emilian: 1313 întrebări şi tot atâtea răspunsuri „ 40
Musset: Spovedania unui îndrăgostit . . . . „ 40

AVENTURILE DETECTIVULUI
ROB. PARKER
55 volume. Fiecare volum LEI 5

BIBLIOTECA „ORIZONTUL"
25 volume Fiecare volum . Lei 5

VOLUMUL LEI 20

Poë: Aventurile lui Gordon Pym .
J. Kessel: Nopţi Siberiene . . . .
Ivan Turgheniev: Un cuib de nobili
Lew Tolstoi: Moartea lui Ivan Ilici
F. M. Dostoievski: O femeie blândă
Emil Zola: Ispăşirea, roman . .
George Ohnet: Prinţul fatal . .
D'Annunzio: Tragedia a 2 fecioare
Jules Mary: Păcatul mamei . . .
„ „ Răsbunarea Spaniolei
Georges Meirs: Enigma trenului 13
Mandelstam: Jim Blackwood Jockeu
Louis Hemon: Battling Malone . .
Victor Eftimiu: Kiriachiţa, roman
C. Cosco: Grădina lui Dumnezeu
I. Greculescu: Cronicile lui Popic .

VOLUMUL LEI 25

Sven Heddin: Dela Polul Nord la Polul Sud. Vol. I—VI. . . . .

VOLUMUL LEI 30

Claude Farrère: Casa oamenilor vii
Murat: Viaţa amoroasă a Caterinei celei Mari . . . . .
Margueritte: Talionul, roman . .
Margueritte: Băetana (La Garçonne)
Margueritte: Femeia emancipată .
Margueritte: Prostituata, roman .
Eftimiu: Elfiona, roman . . . . .
Gustave Flaubert: Ispitirea Sft. Antoniu . . . .
Baron de Schlicht: Elita Prusacă,
L. Wolff: Fiul lui Anibal, roman .
Dr. Alfandari: Cartea femeii însărcinate . . . .

AL. MARGHILOMAN
NOTE POLITICE
5 volume mari . . . . Lei 1600

20 LEI MAURICE LEBLANC 20 LEI
Aventurile extraordinare ale lui ARSÈNE LUPIN

Arsène Lupin, Gentleman-Apaş LEI 20
Arsène Lupin, contra lui Herlock Sholmes . . . . „ 20
Arsène Lupin, Acul scobit . . „ 20
Arsène Lupin, 813 . . . . . „ 20
Cele trei crime . . . . „ 20
Dopul de cristal . . . . „ 20
Confidenţele lui Arsène Lupin LEI 20
Triunghiul de aur . . . . „ 20
Izbânda lui Arsène Lupin . . „ 20
Insula cu treizeci de sicrie . . „ 20
Piatra Miraculoasă . . . . „ 20
Colţii Tigrului . . . . „ 20
Secretul omului invizibil . . . „ 20

Tăiaţi şi păstraţi acest anunţ

OGLINDA LUMII

28 MAI 1932

ANUL XI

No. 22

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
-IAȘI-

20 PAGINI
LEI 5

Hans Albers şi Heinz Rühmann
isi spun znoave de marinari

OGLINDA LUMII

4 IUNIE 1932
ANUL XI.
No. 23

20 PAGINI
LEI 5

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
- IAȘI -

Femeia sigură
de grația ei

Cum va „trebui să fie" viitorul războiu

Ce se pregăteşte in timpul conferinţelor de dezarmare

In vreme ce guvernele tuturor statelor şi diplomaţii se ocupă în mod trudnic, să organizeze pacea, iată că atenţiunea e atrasă de o nouă doctrină a războiului, doctrină care nu-i atât de îndepărtată şi opusă operei de pace, precum s'ar putea crede în primul moment, căci caracterul îngrozitor al războiului poate fi, într'o anumită măsură, un argument în favoarea necesităţii de a organiza pacea. In **Revue des Deux Mondes** generalul Tulasne consacră un studiu acestei noui doctrine de războiu, care este opera generalului italian Douhet.

Doctrina aceasta datează încă din 1921, an când a apărut la Roma o lucrare a generalului Douhet intitulată: **Stăpânirea aerului**, în care era expusă necesitatea de a se creia o armată aeriană independentă, în opoziţie cu aviaţiile auxiliare, forţe aeriane lucrând în profitul armatei şi al marinei. Teza era că stăpânirea aerului este prima datorie a mijloacelor aeriene, ori care ar fi ele. La început această teorie privea exclusiv războiul aerian, însă din 1927 încoace, ea s'a amplificat, pentru a ajunge să trateze problema totală a războiului, sub aspectul său cel mai general. Doctrina de războiu a generalului Douhet se poate rezuma în această formulă: defensivă pe uscat şi pe mare, ofensivă în aer.

Argumentul e acesta: cum e cu neputinţă să fie tare peste tot, pe uscat, pe mare şi în văzduh, forţele trebuesc adunate în domeniul care va fi decisiv. Or, aerul este câmpul în care ofensiva permite cel mai bun randament.

Pentru generalul Douhet, principiile de utilizare a forţelor armate, în cadrul regulii totale, se exprimă prin aceste reguli: 1) să se adopte pe uscat şi pe mare o atitudine defensivă şi să se masseze ofensiva în aer; 2) să se întrebuinţeze toate resursele aeriane, fără excepţie, pentru constituirea unei armate aeriane cu caracter exclusiv ofensiv; 3) să se renunţe la aviaţiile auxiliare şi la aviaţia defensivă (aviaţia de vânătoare); 4) pentru protecţia aeriană activă a centrelor vitale, să se întrebuinţeze numai arme antiaeriane, concentrându-le în jurul câtorva puncte de rezistenţă maximă; 5) să se dea maximum de desvoltare mijloacelor pasive, urmând ca toată populaţiunea să fie organizată în acest scop; 6) să se studieze, technic şi să se realizeze mijloacele aeriane în stare să dea armatei aeriane raza de acţiune maximă pentru a pătrunde pe teritoriul inamic.

Pentru aplicarea teoriei sale generalul Douhet a imaginat ceeace se numeşte o anticipaţie: **Războiul în 19....** un conflict între Germani de o parte şi Franco-Belgieni, de altă parte. El presupune că Germanii adoptând teoriile sale, au constituit o armată aeriană puternică suprimând orice aviaţie auxiliară.

Forţele lor terestre au misiuni defensive, în timp ce forţele lor aeriene, purtând în activitate 1500 aparate de luptă. de un acelaş tip general, pot transporta o încărcătură de 3000-4000 tone de bombe. Franco-Belgienii, dimpotrivă, constituindu-şi o armată aeriană, şi-au manifestat efortul lor principal asupra aviaţiei de cooperare. Ei dispun de 6000 avioane de patrusprezece modele diferite. Armata lor aeriană propriu zisă nu cuprinde decât 800 aparate, dintre cari numai 430 aparate de bombardament, toate de o forţă modestă şi 300 aparate de bombardament fiind repartizate în aviaţiile auxiliare.

Rezultat: Germania desfăşură, în formaţiuni rigide acţiuni puternice contra solului francez; atacaţi de vânătorii franco-belgieni, unităţile germane îşi menţin ruta, altitudinea şi formaţia, pentru a profita la maximum, de focurile lor defensive; cu toate astea, ele suferă pierderi importante; Franco-Belgienii sunt de-opotrivă, foarte slăbiţi în urma atacurilor individuale, repetate; totuşi, puhoiul german îşi continuă ruta, după orariul prevăzut şi ultimele echipe îşi pot termina atacul, fără a fi neliniştite.

La sfârşitul celei de a doua zile, Franco-Belgienii cer pacea, declarându-se învinşi...

Generalul Tulasne notează această doctrină, care începe să capete o reală importanţă în străinătate, poate părea exagerată, însă nu se poate spune că e nereală.

O idee generală se impune: fiindcă defensiva mijloacelor aeriene se dovedeşte pretutindeni a fi sterilă, e întotdeauna necesar să se adopte, în văzduh, o atitudine ofensivă — şi ideea aceasta, singură, e în stare să răstoarne toate doctrinele vechi de războiu.

Totul depinde de groaznica necunoscută a primejdiei aeriane, de răspunsul la întrebarea: «Pericolul aerian poate face cu neputinţă viaţa unei ţări?»

Dacă subzistă cea mai mică îndoială asupra răspunsului, trebue să ne raliem, să dăm crezare teoriilor generalului Douhet.

Educaţia maimuţelor

Un profesor dela Universitatea din Indiana (Statele Unite) a lansat această idee originală; dacă maimuţele nu au fost complect educate, afirmă el, aceasta se datorează faptului că ele «nu au fost nici odată tratate ca nişte fiinţe umane».

La Indiana, în urma propunerii profesorului, doi pui de maimuţă, de sexe diferite, au fost luate într'o familie, hotărâtă să-i crească la fel ca pe nişte copii de oameni, în leagăn, cu lenjuri, etc. Se va încerca să fie învăţaţi să-şi vorbească, să li se dea obiceiuri omeneşti, vor fi lăsaţi să se joace laolaltă cu copiii, în schimb nu trebui niciodată să se întâlnească cu fiinţe de rasa lor.

Câte încercări de genul acesta nu au eşuat! Dar nu strică să se reînceapă alte experienţe.

Să aşteptăm rezultatele.

Bursa joacă rugby

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

La bursa de tutun din Amsterdam agitaţiunea remizierilor este atât de desperată — după cum puteţi vedea din ilustraţiunea noastră — încât vânzările şi cumpărările au aspectul exact al unui «melée» de rugby.

No. 23
Anul XI.
„OGLINDA LUMII"
4 Iunie
1932
Redacţia şi Administraţia Bucureşti I, Str. Ing. Anghel Saligny 2
(Palatul «EMINESCU» S. A.) Telefon 325/34 şi 325/35
Abonamente pe un an 250 lei
pe 6 luni 125 lei

Viața misterioasă a Colonelului Lawrence

BIBLIOTEC UNIVERSIT II IAȘI-

Nu există în analele spionajului internațional o figură mai enigmatică decât aceea a colonelului T. E. Lawrence din «Intelligence Service» al Marei Britanii.

Caracterul lui ciudat, spiritul lui de hotărîre promptă, felul său excepțional de a opera, au făcut dintr'ânsul o ființă misterioasă și fantastică, aparținând mai mult Irealului și Legendei.

Viața acestui spion, dușman ireductibil al Germanilor și adversar dârz al infiltrației franceze în Orient, este în toate privințile asemănătoare unui roman de aventuri, scris de un autor cu imaginația cea mai fecundă. Socotiți și dv.:

Thomas Edward Lawrence s'a născut în 1885 într'o mică fermă din Irlanda. După studii mediocre făcute la Universitatea din Oxford, el părăsește școala în 1907, pentru a pleca în Siria, cu scopul de a face studii arheologice. In 1913, se stabilește în Egipt, după ce a studiat cu minuțiozitate porțiunea de cale ferată construită de germani în direcțiunea Bagdadului.

Isbucnește războiul. Lawrence își servește țara ca locotenent în secția politică. Lucrează la Cairo, la Secția Cartografică a armatei din Egipt. Se urcă succesiv spre gradele superioare și, însfârșit, grație cunoașterii perfecte a mentalității indigene și cu toată pizma anumitor camarazi ai săi devine agentul de legătură între șeful său principal, maiorul Maxwell și regele Hegiazului. Postul acesta nou, făcu dintr'ânsul principalul agent al Serviciului de spionaj în Siria. In 1916, în tovărășia unui alt englez, Sir Ronald Storrs, el întreprinde o călătorie de anchetă printre triburile indigene. Imbrăcându-și burnusul (mantaua cu glugă arăbească) lăsând să le crească barbă, acești doi temerari agenți secreți sosesc fără nici un obstacol la Giedabi și reușesc să pătrundă în zona dușmană. Ducând timp de câteva săptămâni viața Beduinilor, păstrând cu sfințenie riturile lor religioase și hrănindu-se cu o mâncare oribilă, sir Ronald Storrs și T. E. Lawrence reușesc să ațâțe triburile contra Germanilor. Intreprind un raid îndrăzneț, resping liniile germano-turce, iar detașamentul britanic atinge Bagdad-Bahn, faimoasa cale ferată construită de Nemți și pe care spionii o fac să sară în aer, în mai multe puncte.

Succesul acesta îl îmbată pe Lawrence. Socotind că orice îi este îngăduit, el vrea să lucreze cum îi place și pornește singur în recunoașteri îndelungi în lagărele inamicului, deteriorând linia principală de cale ferată a Turciei, aceea care duce dela Mecca la Damasc și face să sară în aer câte-va trenuri cu trupe și munițiuni. Reușește chiar să captureze, singur fiind, un detașament turc de nouăzeci de soldați și trei ofițeri. Cam rar se pomenesc asemenea bravuri. T. E. Lawrence nu obișnuește să facă prizonieri și drept scuză declară că «este imposibil să calmeze ardoarea beduinilor cari îl însoțesc» de obiceiu. Omoară și distruge tot ce întâlnește.

Unul din scopurile esențiale ale acestui agent britanic este nimicirea liniilor telefonice dușmane și aceasta, în general, înaintea unei ofensive, pentru a obliga pe dușman să utilizeze radio.

Ca răsplată pentru serviciile aduse țării sale, Lawrence, devenit colonel, e propus pentru decorarea cu crucea reginei Victoria, însă distincția aceasta îi este refuzată sub pretext că nici un ofițer superior nu a fost martor al isprăvilor sale.

Din ziua aceea, Lawrence devine insuportabil. El sugerează șefului său, generalul Maude, să creieze patru regate, fiecare mai mare decât Franța, în fruntea cărora să fie așezate patru creaturi cari-i sunt cu desăvârșire devotate: Abdallah, Hussein, Ali și Faycal.

Lucrările corpului expediționar francez în Siria neliniștesc pe agentul lui Intelligence Service.

Colonelul Lawrence

Rezultatele extraordinare obținute de doi dintre cei mai buni soldați francezi: căpitanii Collet și De Carpenteric, fără a se vărsa o singură picătură de sânge, îl stingheresc într'un mod îngrozitor: Lawrence se hotărăște să facă ordine. Intră în luptă contra Franței, și împinge pe Beduini la asedierea Damascului și Beyruthului și ridică împotriva Francezilor triburile indigene din Palmyr. Anglia îi desaprobă purtarea: rechemat la Londra el rămâne, aici, până în 1922, ca consilier secret al Serviciului Colonial. El are, atunci, nostalgia cerurilor Palestinei, se angajează în aviație, sub numele de Ross, apoi în trupa de tankuri sub acela de Shaw, scrie o carte de versuri și dispare.

Il regăsim, șease ani mai târziu, în Afghanistan. Regele Amanulah având, după părerea lui Lawrence, idei prea francofile, colonelul englez pune la cale contra lui o revoluție și reușește să-l destituie pe monarh.

Acesta afișase, mai înainte, pe zidurile din Kabúl un aviz făgăduind o sumă fantastică celui care-i va aduce capul spionului englez. Insă T. E. Lawrence nici nu se sinchisește având amici până printre membrii guvernului afghan. Este avertizat la timp și părăsește Kabulul, neatins.

In Februarie 1929, anumite isprăvi ale sale provocând mari turburări în politica externă a guvernului englez, Lawrence e din nou rechemat la Londra și

(Urmează în pag. următoare)

In recunoaștere, prin pustiu.

atacat cu violență în Parlament. Numeroși deputați cer să i se frâneze ardoarea și o femeie-deputat îndrăznește chiar să strige:

— Când se va hotărî, oare, colonelul Lawrence să ducă o existență de om cinstit?

Din nou, misteriosul spion dispare. E semnalat la Plymouth, poliția îl caută de zor, când se anunță că se află în Asia, la Mossul, apoi la granița turco-persană. Stranie coincidență: triburile kurde pătrund în Turcia și se îndreaptă deopotrivă spre Teheran. Cele două țări se unesc pentru a lupta contra lui Lawrence. In Septembrie 1930, o telegramă anunță că faimosul colonel a fost arestat la Tabris. Victorie? Nu! Decepție. Lawrence arestat la Tabris nu e spionul căutat ci unul care are un nume asemănător...

Lawrence face să sară în aer câteva trenuri de trupe și muniţiuni.

Lunile se succed. Se descoperă un complot urzit contra lui Kemal Pașa, de un grup de Dervișî. Inapoia afacerii din Menemen se ridică umbra colonelului britanic. Intr'adevăr, unul din conspiratori, Șeicul Essad, declară în ajun de a fi spânzurat, că are de făcut destăinuiri. Prima lui frază, înaintea magistratului, e aceasta:

— Instigatorul rebeliunii este colonelul Lawrence.

Interogatoriul e amânat pentru a doua zi. Prea târziu însă. In zorii zilei, Șeicul Essad e găsit mort în celulă.

Dela aventura din Turcia, nu s'a mai auzit nimic despre colonelul Lawrence. Unii spun că l-au văzut în insula Wright, cu ocazia ultimei Cupe Schneider, alții declară că s'ar fi ucis într'un accident de avion.

Trebuie să ne păstrăm tot scepticismul: dela un om ca colonelul Lawrence trebue să ne așteptăm la orice, așa că nu ne-ar mira ca într'o bună zi, când nevoile politicii britanice o vor cere temutul spion să reapară.

Nu degeaba indigenii din Palestina l-au poreclit: The White Gost: Fatoma Albă.

Peripețiile procesului Kreuger

Jalnicul trecut al regelui chibriturilor

Poliția suedeză, deși copleșită de vastitatea escrocheriilor săvârșite de Ivar Kreuger, a dat totuși dovadă de o energie fără seamăn în limpezirea cercetărilor. Interogatoriul directorului arestat, la Stockholm — îndată după producerea krahului Kreuger—cuprinde o povestire pasionantă a evenimentelor petrecute la 23 și 24 Februarie, când Kreuger se afla încă în Statele-Unite, negociind fără succes un nou împrumut. Poliția suedeză care a redactat câte-va minuțioase rapoarte, dă acum noui destăinuiri, arătând că, pe vremea aceea, «regele chibriturilor» se afla deja într'o stare apatică, lăsându-și colaboratorii fără răspunsuri definitive, la toate întrebările pe cari aceștia i le puneau, telefonic, asupra detaliilor de contabilitate.

Ultimul raport al poliției dă amănunte asupra conferinței dramatice care a avut loc la Paris, la 11 Martie, când directorii Hennig, Wendler și Holm — acum, arestați tustrei — se consfătuiau cu Kreuger și cu colaboratorul său imediat, Littorin. Se pare că directorul Hennig îl presa, atunci, foarte mult pe Kreuger cu întrebări asupra bonurilor italiene, recunoscute astăzi ca falsificate. Kreuger răspunse afirmativ, când fu întrebat dacă acțiunile sunt plătite. Insă răspunse, evasiv, la chestiunile privitoare asupra modului cum își procurase banii necesari pentru cumpărarea bonurilor și dece acestea nu purtau timbrele cari să constate că dobânzile fusese într'adevăr plătite.

Kreuger nu răspunse la o întrebare directă a lui Hennig, care îl întreba dacă bonurile sunt autentice; el îl privi lung și întrerupse conferința, declarând că e prea obosit pentru a continua discuția. El acceptă s'o reia a doua zi, la ora 14.30. Dar, cum se știe, între timp, se sinucise.

BILANȚURI FALȘE

D-l Hennig, verificând bilanțul preliminar al Societății suedeze Kreuger și Toll, dela 31 Decembrie 1930, constatase, cu consternare, un deficit de 400 milioane coroane, reprezentând datoriile către «Societatea suedeză Continental Investment» și Societății olandeze.

Datoriile personale ale lui Kreuger se urcă la 155 milioane. Hennig comunicase temerile sale lui Kreuger, când acesta se întoarse din străinătate. Kreuger enervat, îi răspunse: «Dar e cu neputință ca banii să se fi evaporat!» și începu să enumere bonurile italiene, pentru o valoare totală de 25 milioane de lire, creanțele aflate la «Diamond Match» și imobilele din Paris, ca fiind în stare să acopere, din plin, deficitul.

D-l Hennig, mai târziu, a pus alte întrebări supărătoare lui Kreuger, dar acesta, drept răspuns, se răsti, declarând că s'a urzit contra lui, o conspirație.

Raportul poliției asupra contabilității societății olandeze Kreuger și Toll constată că valoarea imobilelor din Paris (200 milioane franci) a fost trecută în registre, ca valorând dublul...

Evenimentul lunei Mai

Femeea care a zburat peste Oceanul Atlantic

Miss Earhardt, supranumită „Girl Lindy“ a bătut recordul lumii

Treisprezece piloți au trecut Atlanticul în zbor dela 1919 până la 1932.

Nici unul din ei n'a putut decola la o zi anunțată; ei așteptând uneori săptămâni întregi formarea unui anticiclon favorabil, trecând oceanul în cele mai bune condițiuni meteorologice.

Al 14-lea pilot transoceanic, miss Earhardt a putut anunța cu luni de zile mai înainte că va trece Atlanticul la o anumită dată, anume la 21 Mai, cu prilejul aniversării a cinci ani dela zborul lui Lindbergh, independent de condițiunile meteorologice ce vor fi în această zi.

Nimeni n'a luat-o în serios. Până azi nu s'a putut trece oceanul la o dată anunțată de mai înainte. Ea a bătut deci toate recordurile.

CINCI ANI DELA ZBORUL LUI LINDBERGH

La 21 Mai s'a împlinit cinci ani de când aviatorul Charles Lindbergh a trecut Atlanticul.

E drept, raidul său n'a fost primul, nici ultimul. Cu 8 ani mai înainte în Mai 1919, **Richardson** trecu Atlanticul cu escală în Azore, o lună mai târziu. **Alcock** și **Brown** au trecut oceanul de la Terra Nova în Irlanda, pe un aparat rudimentar din timpul războiului.

Atlanticul a mai fost trecut de două dirijabile, anume de ex-Zeppelinul denumit acum Los Angeles și de «D. L. Z. 127» apoi de Costes și Lebrix între Africa și America de Sud, de Delpinedo și alții.

La 8 Mai 1927, în prima zi a paroxismului perioadei Les Saints de Glace, aviatorii francezi **Colli și Nungesser** încercară să treacă Atlanticul dela est spre vest, fără a reuși însă, fiind surprinși de o vreme foarte rea între cer și valuri. Nici până astăzi nu s'a putut găsi vreo urmă a avionului lor, dispărut în adâncul oceanului împreună cu cei doi ași.

Zece zile după această primă tragedie a aviației intercontinentale, un tânăr de 26 ani trece Atlanticul la 21 Mai, decolând la New York și aterizând 33 ore mai târziu la Paris, spre surpriza unei lumi întregi.

*

In 24 ore Lindbergh deveni omul cel mai celebru de pe glob; Președintele Statelor Unite l-a înaintat la gradul de colonel. Din toate părțile lumii i s'au trimis milioane de telegrame și scrisori.

Celebritatea aceasta i-a fost fatală. Cinci ani mai târziu, niște gangsteri odioși i-au răpit copilul pe care l-au ucis.

Originar din Suedia, rămas orfan de tată în copilărie, Lindbergh a cunoscut toată gama amărăciunilor vieții până a ajuns student la una din universitățile americane. Neavând bani să-și termine studiile, a voit să se angajeze la un circ, dar a fost respins și atunci s'a apucat să învețe meșteșugul aviației.

La 24 ani a devenit un pilot bun: făcea curse cu avioane poștale spre a câștiga bani. El s'a prăbușit de două ori, dar a scăpat teafăr; în alte dăți s'a lăsat jos cu parașuta.

In cele din urmă a învățat meteorologia, grație căreia a ajuns un sburător desăvârșit.

La 26 de ani era cel mai celebru aviator american, dar a rămas sărac și confrații săi spuneau că e nebun.

El făcea exerciții de sboruri tot mai lungi. Cu câteva zile mai înainte de a trece oceanul, a străbătut America dela San Francisco la New York în 21 de ore.

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Miss Earhardt (în mijloc, cu pantaloni) fotografiată câteva minute după aterizarea în Londonderry (Irlanda). Imprejurul ei, familia de fermieri care i-a sărit, prima, într'ajutor și doi gardieni, cari protejează cu autoritatea forței publice pe întrepida aviatoare.

Lindbergh e omul care a sburat cel mai mult, a trecut Atlanticul la 1927 și Pacificul la 1930 a străbătut în lung și în lat cele două Americi, a zburat de-asupra Japoniei și Siberiei.

Nu era atât de bogat cum au crezut bandiții americani; din contra, celebritatea sa i-a răpit liniștea și i-a distrus fericirea.

Totuși gloria sa nu lasă să doarmă în liniște mulți americani și multe americance.

Recordul lui Lindbergh n'a mai fost bătut de nimeni. Nici un zburător n'a mai putut străbate distanta New York-Paris fără escală.

ERA LINDBERGIANĂ

După era pietrii cioplite, a bronzului, a ferului, a aburului și electricității, omenirea intră acum în era lindbergiană.

Rar se poate găsi azi un om, în țările civilizate, să nu fi călătorit în viața lui cu trenul sau măcar cu autobuzul dela un oraș la altul.

Rar se va găsi în anul 2000 un om în continentele civilizate să nu fi călătorit măcar odată în viață cu stratonava sau aerobuzul dela un continent la altul.

Era lui Lindbergh e abia în primii săi 5 ani.

MISS AMELIA EARHARDT

Amelia Earhardt e de mult cunoscută în cercurile aviatorilor și meteorologilor având un trecut glorios.

Ea este prima femee care a trecut singură Atlanticul și prima persoană care a traversat de două ori oceanul în avion, odată ca pasageră iar acum ca navigator și observator.

Amelia Earhardt și-a câștigat în Statele Unite o reputație binemeritată, cași Amy Johnson în Anglia, supranumită «fata Aerului», care a zburat singură din Londra până în Australia.

Mai puțin norocoasă ca aviatoarea engleză, **miss Earhardt a trebuit să înfrunte furtuni și să străpungă nori de ceață, fiind în cele din urmă silită să aterizeze la Londonderry (Irlanda), după un parcurs de numai 3250 kilometri. Dacă nu i s'ar fi defectat rezervorul de benzină din cauza vântului prea puternic, ar fi ajuns cu siguranță la Paris.**

Aterisarea ei fericită e cu atât mai senzațională ținând seama de condițiunile grele de zbor. Meritul revine desigur în parte inginerilor constructori, avioanele metalice moderne putând zbura prin nori de grindină și ghiață, înfruntând uraganul chiar, iar pilotarea lor devine atât de ușoară că nu ne va mira să treacă oceanul și un copil, iar într'un viitor apropiat eventual un robot dirijat prin unde hertziene.

ŞI PLOUATA, ŞI CU ALTOMETRUL SPART, ŞI CU CONDUCTA DE GAZE DETERIORATA

Miss Earhardt a bătut toate recordurile. Până azi nu s'a putut trece oceanul la o dată anunțată de mai înainte.

La 1927 Chamberlin și Levin așteptau de vre-o trei săptămâni formarea maximului barometric pe Atlanticul de vest, dar **Lindbergh** avu curajul s'o ia înaintea celor doi ași, decolând într'o zi când cerul era variabil dar condițiunile meteorologice erau acceptabile, fără a fi optime cum așteptau alții. Acea zi, devenită celebră în istorie, fu 21 Mai 1927.

Chamberlin și **Levin** traversară oceanul la 7 Iunie 1927, **Byrd** îl trecu la 30 Iunie, iar abia în Septembrie 1930 **Costes** și **Belonte** reușiră să întoarcă vizita lui Lindbergh, zburând în sens invers, dela Paris la New York într'o zi aleasă de generalul Delcambre, directorul Oficiului național meteorologic al Franței.

Or, miss Earhardt n'a așteptat o zi anumită după indicațiunile hărților sinoptice, anunțând cu câteva luni mai înainte că va trece oceanul la 21 Mai 1932, în orice condițiuni atmosferice.

Și a reușit.

A decolat la Harbour Grace. După cinci ore de zbor aripele avionului au fost acoperite de ghiață, sporind astfel în mod considerabil greutatea mașinei. Apoi s'a spart altometrul și cu toată ceața densă a fost nevoită să zboare la 50—100 metri înălțime. N'a lipsit mult să se lovească de catartul unui vapor.

Norii de ceață au plouat-o, în cele din urmă i s'a deteriorat conducta pentru combustiunea gazelor.

Dela Londonderry la Londra a zburat pe alt avion și cum ghinionul o urmăria, aterizarea avu loc pe o ploaie torențială.

Dela Londra a zburat la Paris și de aci la Roma spre a participa la congresul zburătorilor transoceanici.

Amelia Earhardt s'a clasat printre așii aviației.

Cifre!...

Nimic nu e mai brutal decât o cifră, lucru îndeobște constatat. Totuși statisticile americane reușesc să fie impregnate, uneori, de o dulce veselie.

Iată ultima, care face în Statele-Unite, senzație!

In fiecare minut:

Se naște un copil.

Doi soți sunt uciși cu focuri de revolver.

Isbucnesc trei incendii.

Patru fete tinere părăsesc casa părintească.

Cinci fete se întorc în casa părintească.

Șease automobile se sfărâmă.

Șapte casieri au dispărut.

Opt persoane sunt rănite.

Nouă domni au nevoie de automobil.

Zece vânzători aleargă după dânșii.

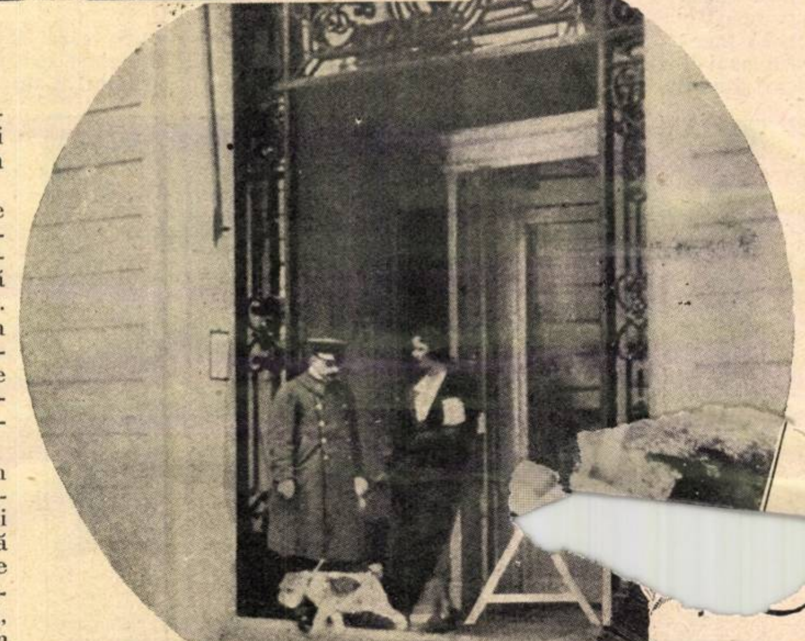

ARTA DE A LUA BANI BĂRBAŢILOR

Scena se petrecea la barul hotelului Ritz, cel mai mare şi mai «chic» din tot Parisul, cu puţin înainte de ora cocktailului.

Cele două femei depe scăunele erau atât de indiscret încântătoare. Picioarele lor, aşezate unul peste altul, desvăluiau fără nici o avariţie, forme perfecte. La început nu am putut vedea la femeea care vorbea, decât silueta ei graţioasă şi mâinile lungi, cu unghiile lăcuite în culoarea sângelui. Atitudinea confidenţei! Am ascultat:

— Trei «Rolls Royce»-uri şi un echipaj întreg de mecanici şi şoferi. Două colicre de perle şi diamante... Cea mai frumoasă colecţie de câini: numai ogari de cursă şi drept conducător al cetei, un prinţ rus, unul veritabil, fost intim al ţarului. Ii plăteam o mie de dolari pe lună. 160.000 lei.... Aveam cai şi un vapor, purtând numele meu. Pe terasele castelului a cărui proprietară eram, îmi construisem un parc, în care se aflau cerbi. Un păun şi un leopard, păstrat într'o frumoasă cuşcă de aur. Barul meu, construit în marmoră — o raritate — era făcut din bucăţi smulse din cele mai frumoase catedrale din Europa, toate purtând câte un certificat de autenticitate! Aveam trei piscine şi un avion. Niciodată nu sbura, dar «îi stătea foarte bine» pe pajişte, în zilele de garden-party. Inchiriasem un preot, pentruca să facă slujbă, oridecâteori aveam invitaţi. A fost chiar vorba să fiu înobilată, căsătorindu-mă cu un conte. Totul, însă, s'a sfârşit în ziua, când traversând strada, «tipul» a fost sfărâmat de un automobil.

— Ce tip? întrebă în şoaptă prietena, pudrându-se uşurel.

— Tipul meu, ce dracu, nu pricepi? Amicul meu. Cine vrei să fi fost! Eram, dintr'odată, ruinată. Mi s'a luat totul. Se pare că nu aveam decât datorii. Mi-am văzut de treabă. Nu-mi rămăsese decât periuţa de dinţi, un rouge de buze şi exact atâţia bani, ca să iau un bilet de vapor pentru Europa. Am debarcat la Paris. Am închiriat un apartament de patru camere, la stradă, aici la Ritz. Nu adusesem cu mine nici măcar o valiză. Dar am coborât în bar...

— Sper că aveai cu ce să-ţi plăteşti un cocktail!...

— Da' de unde... Insă, după două zile, «tipul» îmi comandă toalete de o sută de mii de franci.

— «Care» tip? Credeam că a murit.

— Nu acela. Un altul. Tipul care l-am întâlnit la bar. Ah! dacă i-aşi fi cerut cu împrumut zece ludovci, cu siguranţă că m'ar fi privit de sus. E o adevărată artă să ştii cum să ici bani unui bărbat!...

Femeea tăcută, deveni, brusc, visătoare.

O priviam cu curiozitate.

Să tot fi avut douăzeci şi doi de ani!

— S'a născut într'o mahala parisiană, îmi afirmă barmanul, nu se ştie din cine.

*

— Am cunoscut, îmi explica deunăzi, un notar parisian, o femeiuşcă drăgălaşă, care ar fi putut să fie un mare om de afaceri. Prietenul ei avea ceva stare, însă nu destulă pentru a-i putea satisface toate capriciile. Tot mereu semna poliţe. Adică femeia le semna şi bărbatul le înghiţia. Inainte ea se înţelegea cu furnizorii; aceştia măreau facturile şi apoi căpătau un beneficiu respectabil. Femeiuşca ducea o contabilitate fantastică. Nu s'a pierdut niciodată în socoteli, dar amicul s'a pierdut, ruinându-se complect. După cum mulţi alţi gentlemani au avut aceiaşi soartă. Căci teribila reprezentantă a sexului slab (sic!) găsise mijlocul de a trimite aceleaşi facturi în acelaş timp la toţi bărbaţii cari îi făceau curte.

«Ce capital preţios ar putea adăoga femeile, dacă ar voi să scrie în manualele de economie politică: «**Cum se iau bani bărbaţilor**».

Intr'o zi, un gentleman se prezintă în biuroul meu şi cere să fie primit de urgenţă. «Poftin douăzeci de mii de franci, îmi spuse el; însă, vă rog, interveniţi pe lângă portărelul dv. să nu ridice mobilele domnişoarei Maud». Şi îmi întinse un teanc de hârtii albastre.

Or, nu aveam de loc intenţiunea să ridic mobilele acestei tinere şi drăgălaşe femei, pentru excelentul motiv că nu o cunoşteam. Gentlemanul rămase foarte surprins, îşi luă banii înapoi şi nu l-am mai revăzut niciodată.

Am aflat povestea lui, mult mai târziu: încântătoarea amazoană de care era amorezat — fără ca ea să-i fie măcar metresă — îi telefona, de două ori pe săptămână în zorii zilei, că portăreii sunt la poartă şi vor să-i ridice mobilele. Bietul îndrăgostit venea în goană la faţa locului şi o găsea pe camerista plângând. El întreba: «Unde sunt portăreii?» — Chiar acum s'au dat jos, dar se întorc îndată».—Unde e coniţa d-tale?— In dormitor. S'a închis, vrea să se omoare! Totul se termina cum nu se poate mai bine. Amorezul aluneca un cec pe sub uşa aventurierei, apoi dispărea, spre a nu da ochi cu portăreii. Bine înţeles, portăreii nu existau decât în imaginaţia celei mai frumoase dintre femeile de lux...

Câte alte istorii nu ar putea ilustra arta lesnicioasă de a lua bani dela bărbaţi. Averea unui faimos bijutier s'a născut din încrederea pe care a pus'o în toate aventurierele de soiul acesta. Intr'o zi, bijutierul arătă unei mari actriţe o magnifică brăţară de

A[illegible]ORUL FĂ

Când poporul nu vrea să ierte

Opt negri condamnați anul trecut vor fi executați luna viitoare

Puțini oameni au înțeles executarea întârziată a lui Sacco și Vanzetti. Afacerea Mooney a rămas deasemeni o enigmă. Iar drama dela Scottborough se isbește și mai mult de idealul de justiție care s'a mai păstrat deasupra răutății semenilor.

Afacerea e simplă. Dar simplicitatea ei nu exclude grozăvia. Opt tineri negri din Kabama au fost condamnați, anul trecut pentru viol, (cititorii «Oglinzii Lumii» își amintesc, poate, de procesul acesta, dintr'o senzațională dare de seamă, apărută acum câte-va luni în coloanele revistei) și urmează a fi electrocutați, la 24 Iunie.

Vestea, când a fost publicată, în Aprilie 1931, a produs o rumoare de nedescris.

Cazul negrilor dela Scottborough nu e o simplă eroare judiciară, putând servi drept subiect unui autor de melodrame. El pune în discuție în toată amploarea ei, însăși problema Negrilor în Statele-Unite. Exemplul e cu atât mai isbitor, cu cât numărul acuzaților este mai mare.

Dela judecarea procesului, o mulțime de negri au pierit, *în mod izolat,* din simpla răzbunare a albilor. Nimeni nu a vorbit de omorurile acestea deghizate în massă. Linșarea face parte din rutina zilnică a Statelor din Sud. E tot atât de obișnuită, precum la noi, în Europa, sunt accidentele de cale ferată.

«Eri, deraierea dela... 8 morți și 23 răniți»...

Dar să recapitulăm faptele:

La 25 Martie 1931, opt negri cari mergeau la oraș, pentru a căuta de lucru — criza bântuia deja în Sudul agricol — s'au luat la ceartă, în tren, cu niște muncitori albi. Nenorocirea Negrilor a fost că se urcaseră în vagon fără a fi luat bilete. Fraudă care a devenit aproape un fel de sport național printre dânșii.

Orice controlor cu scaun la cap i-ar fi pus, pur și simplu, să plătească costul biletelor, aplicându-le, în semn de alintare câți-va pumni zdraveni.

Ce s'a întâmplat în vagonul care ducea la Scottborough pe infractorii de rase dușmane? (căci nici albii nu luase bilete).

Nimeni nu a putut afla în mod exact lucrul acesta. Cauzele gâlcevei sunt obscure. Insă lucrurile s'au complicat din faptul că în vagon, pătrunsese două femei. Din acelea cari fac naveta tuturor trenurilor, în căutare de clienți.

Când trenul a intrat în gara Scottborough, cearta avusese timp să se învenineze. Loviturile cădeau grămadă și negrii, conștienți de forța lor, părăsise, provizoriu, atitudinea îngerească a oamenilor de rasa lor. In loc de «celălalt obraz» ei oferiau pumnii lor robuști.

Atunci s'a scos primul țipăt. «Viol». Cuvânt magic (care, în America, aprinde toate imaginațiile). Intr'o clipă, toate forțele polițienești din Scottborough au fost la fața locului și cetățenii cari, în toate țările, sunt oricând gata să impună respectul ordinei alergând în ajutorul victimelor, s'au năpustit asupra celor opt negri, băețani de șaptesprezece ani. Cu multă osteneală, au putut fi adăpostiți în închisoarea municipală.

Intreaga America a început să scornească niște prăpăstii, așa cum se obișnuiește în astfel de ocazii, cari deveniau cu atât mai ridicule, cu cât nu se cunoștea nici un amănunt precis. Toate presupunerile sunt îngăduite polițiștilor, când n'au fapte concrete la îndemână. Și apoi, autoritățile din Scottborough nu aveau mână liberă. Cel mai mic judecător din Statele-Unite, trebuie să țină seamă de sufragiul universal, de opiniile populațiunii.

Intreg orășelul convins că cei opt negri au comis «cele mai revoltătoare mârșăvii» asupra două... flori nevinovate, reclamau capetele lor.

Instrucția a fost dusă cu o părtinire fără seamăn. Stoarcerea «mărturisirilor spontane» este una din specialitățile justiției de peste Ocean. Totuși, cu toate stăruințele judecătorilor, unul singur din acuzați — nu împlinise încă 17 ani — sfârși prin a recunoaște că a râvnit pe una din fetele albe. Fapt curios însă, victimele, cele două Venere, nu au făcut nici un fel de plângere.

La prima lor depoziție, cele două amazoane din tren, au căutat să dispară cât mai iute din sala tribunalului, declarând că cearta a fost un conflict strict de culoare și nicidecum un nou războiu al Troiei, în care ele ar fi jucat rolul Elenei.

Depoziția nu era, însă, deloc pe placul poliției și mai puțin încă, pe acela al populației albe. In fața presiunii generale, văzând că ar fi avut de plătit scump rezistența lor, prostituatele americane au «mărturisit» la un al doilea interogatoriu, că au fost siluite.

Din momentul acela, negrii erau pierduți. Violarea sau simpla tentativă de viol a unei femei albe de către un negru, este cea mai mare crimă care se poate săvârși în țara «unchiului Sam». De altfel, cazurile acestea sunt foarte rare.

*

Procesul dela Scottborough s'a deschis, la 20 Aprilie 1931, într'o atmosferă de linșare. Zece mii de persoane asediau tribunalul. Pentru a calma cetele umane, guvernatorul a trebuit să intervină, și, în dispreţul oricărei legalități să promită că se va rosti un verdict de vinovăție.

Efectiv, după o procedură sumară, cei opt tineri au fost condamnați la moarte printr'un «da» unanim al juraților.

Execuția trebuia să aibă loc la 10 Iulie, în termenul legii.

Dar, între timp, apărătorii negrilor au făcut apel la Curtea de Casație a Statului Alabama. Judecătorii din Montgomery nu au fost mai miloși decât cei din Scottborough și după patrusprezece luni de așteptare înfrigurată, au hotărât ca sentința să fie executată la 24 Iunie a. c.

A rămas Curtea Supremă.

Insă acum e în vacanță de vară și nu se întrunește decât abia în luna Octombrie. In mod legal, matematic, nimic nu-i mai poate opri pe cei opt negri să ardă pe scaunul electric, deoarece nici președintele Hoover nu poate da o grațiere fără avizul prealabil al Curții Supreme.

Cei opt negri vor muri la 24 Iunie.

Ce nu încredințați nimănui pentru spălat

LUX

For woollens, silks and all lovely fabrics

spălați singură cu LUX

iar mâinile vă rămân fine și netede.

Spălați în apă căldicică! Respectați modul de întrebuințare!

ULTIMELE EVENIME

1) Vizita Regelui la Tulcea, cu prilejul excursiunei pe Dunăre, pe bordul yachtului «Ştefan cel Mare». La «Monument», prefectul judeţului dă explicaţii Suveranului şi Voevodului Mihaiu. — 2) Voevodul Mihaiu, în aceiaşi excursiune, urmărind peisagiile dunărene, pe cari i le indică d-l căpitan Ştiubei. — 3) Pe yachtul «Carolus Primus» al Comisiunii Europene Dunărene. In primul plan, Regele cu d-l amiral Scodrea; la mijloc, sir Baldwin, preşedintele C. E. D.-ului şi delegatul Angliei. — 4) Congresul Corpului Didactic în sala Ateneului din Bucureşti. La tribună: d-nii prof. Ţoni, Nisipeanu, Gr. Forţu, Hurmuzescu. — 5) Congresul Uniunii Camerelor de Comerţ, ţinut la Galaţi. O parte din congresişti s'au fotografiat după prima şedinţă, în frunte cu d-l G. Taşcă, ministrul Industriei şi Comerţu-

1

4

2

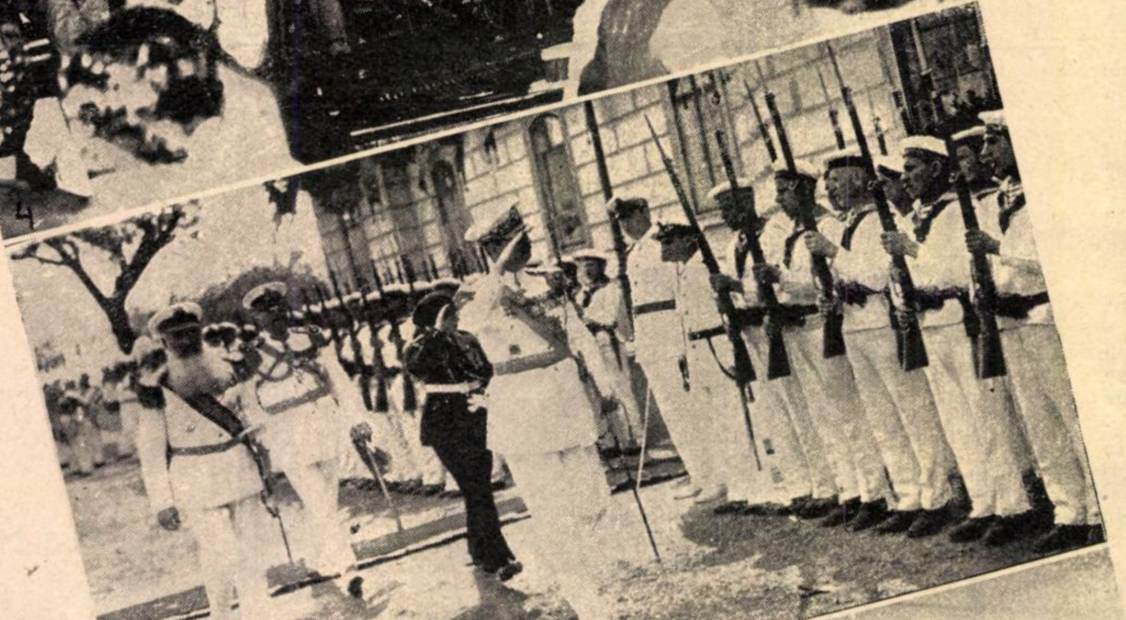
6

8

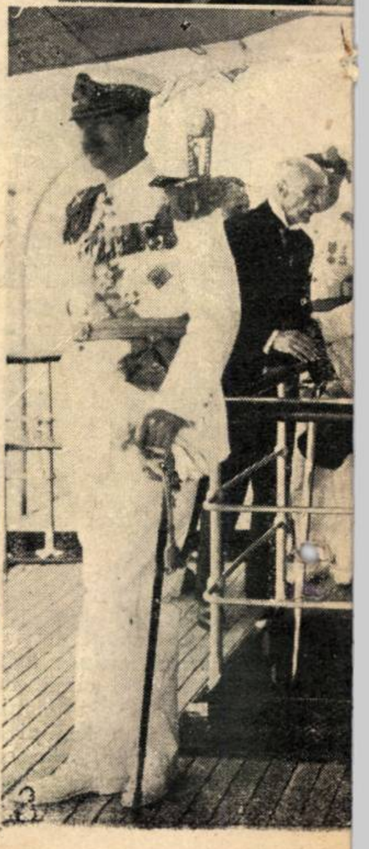
3

NTE ALE SĂPTĂMÂNII

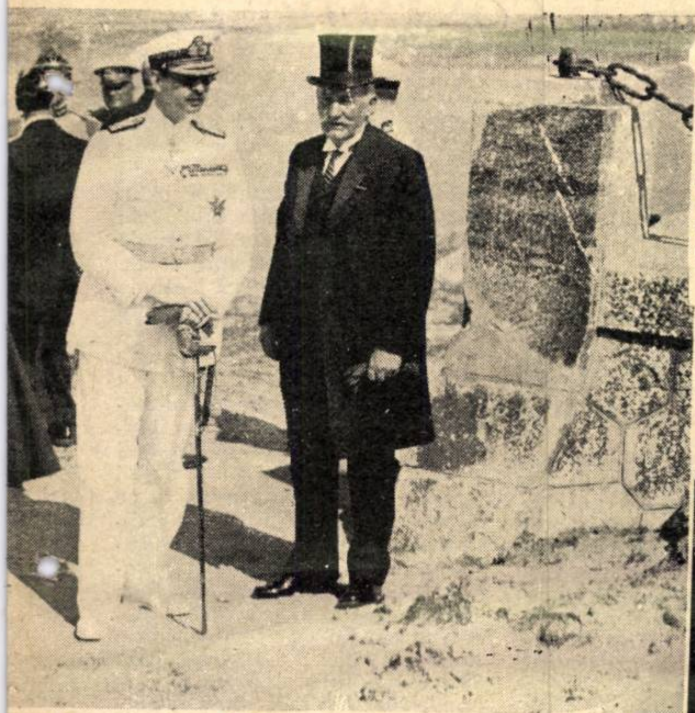

lui, Gr. Trancu-Iaşi, Anton Chemale, ing. Osiceanu, etc. — 6) Sulina: Suveranul şi Voevodul Mihaiu trecând în revistă un batalion de marinari. — 7) Disputarea Derby-ului, la Băneasa: Regele, având în dreapta pe d-l C. Argetoianu, urmăreşte desfăşurarea marei curse. — 8) La Sulina, pe bordul yachtului regal, Suveranul întreţinându-se cu d-l prim-ministru Iorga. — 9) Yachtul regal «Ştefan cel Mare», datând de şease decenii şi care l-a purtat, totuşi, vitejeşte pe meleagurile Dunării, pe Rege împreună cu înalţii săi oaspeţi. — 10) Ionel Ghica, aviatorul întreprid, care a dus faima curajului românesc, în cele mai îndepărtate colţuri ale lumii, a murit Luni dimineaţă, la spitalul Colentina, după o scurtă dar grea suferinţă, pricinuită de o intoxicaţie.

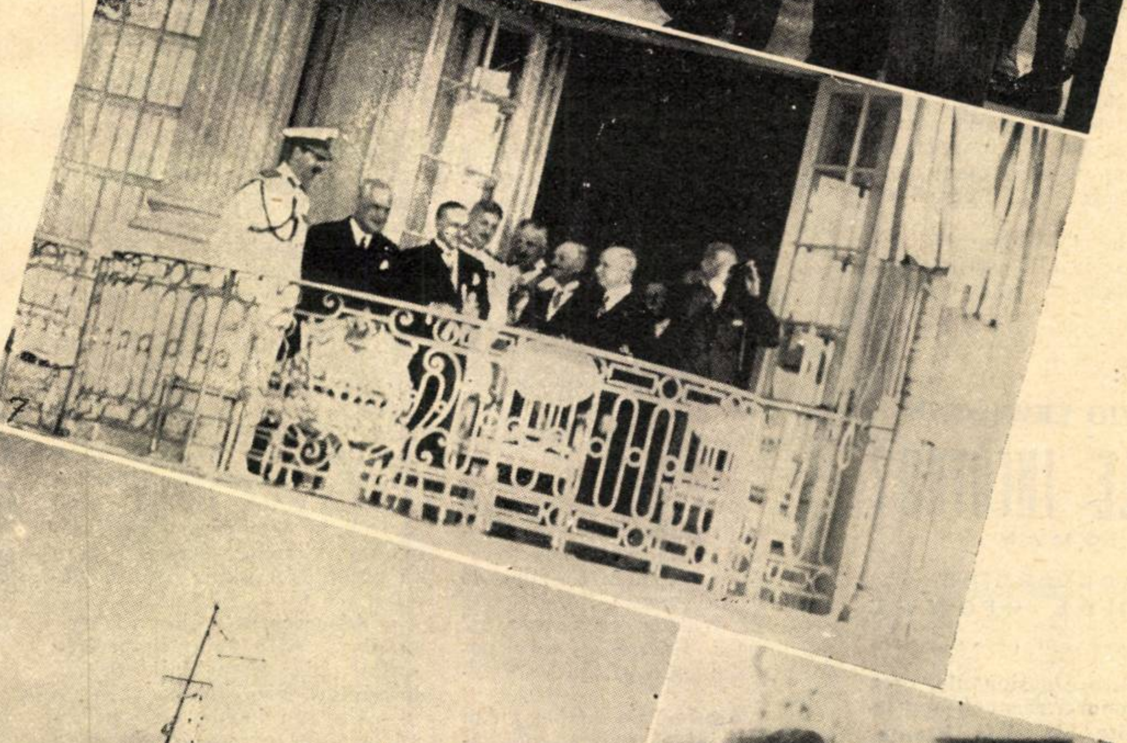

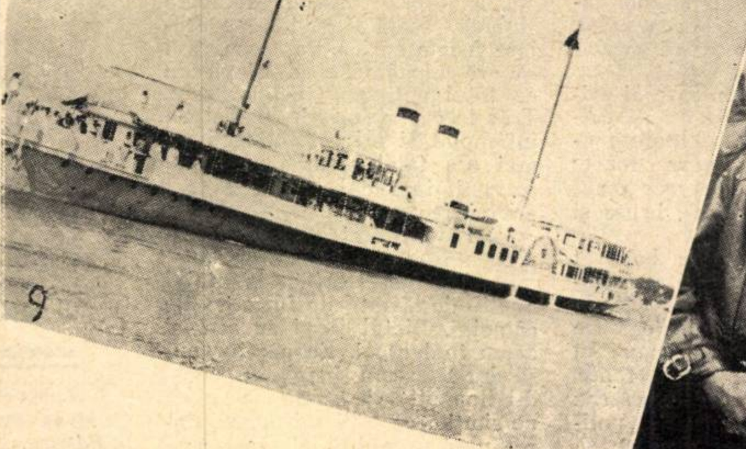

OMUL CARE SE CAȚARA

2)

nuvelă da A. CONAN DOYLE

— Viu îndată și la chestiunea aceasta. Profesorul adusese din voiaj o cutie mică. Era unul din acele obiecte de lemn sculptat a cărei formă pare că amintește de industria germană. Era un indiciu, și de altfel singurul, că profesorul fusese pe continent. El așeză cutia în dulapul în care-și ținea instrumentele. Intr'o zi, pe când ridicam noul obiect pentru a căuta, în fundul raftului, un foarfece, profesorul se înfurie atât de tare, și îmi reproșă gestul, nevinovat de altfel, cu atâta violență, încât mă simții jignit; niciodată, nu-mi vorbise în felul acesta. In zadar i-am explicat că am atins cutia din întâmplare; toată seara se vedea că incidentul îl enerva.

Bennett scoase un carnet din buzunarul vestei.

— Aceasta s'a petrecut la 2 Iulie.

— Sunteți o perlă de martor, spuse Holmes. Câteva din datele pe cari le-ați notat îmi vor fi foarte utile.

— Am învățat dela maestrul meu, între alte lucruri bune, continuă Bennett, și spiritul de metodă. Din momentul în care am remarcat anomaliile purtării sale, mi-am dat seama că sunt dator să studiez cazul. Astfel, am notat data de 2 Iulie, care este și ziua când Roy câinele său devotat, se asvârli asupră-i, în momentul când profesorul ieșea din camera lui de lucru. O scenă de acelaș gen avu loc la 11 Iulie și, însfârșit, o a treia dată, este aceea din 21. După aceea, am fost nevoiți să-l punem pe Roy în lanț. E un animal simpatic, afectuos... Insă cred că vă obosesc.

Tonul care însoți această reflexie era acela al reproșului. Evident, Holmes nu auzi ce spusese Bennet la urmă: chipul îi înțepeni, ochii îi rătăciau pe tavan; trebui să facă un efort, ca să-și revină.

— Ciudat, foarte ciudat! murmură el. Nu cunoșteam toate aceste amănunte, d-nule Bennett. Insă cred, însfârșit, că ne aflăm pe un teren sigur. Insă începuseți a vorbi de fapte noui?

Se părea că o amintire supărătoare întunecă figura transparentă a vizitatorului nostru.

— Alaltăeri noaptea, reluă el, eram culcat, fără a putea dormi, când pela ora două, auzii în fundul culoarului, un sgomot înăbușit. Am deschis ușa și am privit afară. Trebuie să știți că la extremitatea gangului, se află camera profesorului.

— Data? întrebă Holmes.

Intreruperea aceasta era cea din urmă pe care Bennett ar fi trebuit s'o prevadă: ea îl interlocă.

— Am precizat deja, domnule, că asta se petrecea alaltăeri noaptea cu alte cuvinte la 4 Septembrie.

Holmes surâse și se înclină.

— Vreți să continuați? spuse el.

— Prin urmare, profesorul își are dormitorul la capătul gangului; pentru a ajunge la scară el era silit să treacă pe dinaintea ușii mele. Cred că am sistemul nervos cât se poate de rezistent; cu toate astea, am fost zdruncinat, de cele ce-mi văzură ochii. Culoarul era scăldat în întuneric, afară de un colț, cam prin mijloc, unde o fereastră tăia o pată luminoasă. Vedeam ceva nelămurit târându-se pe parchet. De-odată însă lumina desluși trupul profesorului. Maestrul se târa domnule Holmes, se târa. Nu pe genunchi, ci mai degrabă pe mâini, cu capul plecat în jos. Cu toate astea, părea că se mișcă destul de lesne. Rămăsei înțepenit locului și abia când profesorul ajunse în dreptul odăii mele mă apropiai de dânsul, întrebându-l dacă nu are nevoie de ajutorul meu. El se ridică dintr'un salt, îmi adresă o insultă grosolană și trecând mai departe dispăru pe scară. Așteptai o oră, fără a-l vedea revenind. Abia înspre zorii zilei, se întoarse la camera lui.

— Ei! Watson, ce părere ai? mă întrebă Holmes cu aerul patologistului care prezintă un fenomen.

— Poate suferă de lumbago. Am avut prilejul să văd un om târându-se, într'o asemenea criză, în felul acesta; nu există spectacol mai penibil.

— Bunule Watson, care ai grijă ca picioarele noastre să calce mereu pe pământ! Ipoteza unui lumbago îmi pare foarte puțin admisibilă, deoarece omul nostru s'a putut ridica, brusc și drept.

— Profesorul nu s'a bucurat niciodată de o sănătate mai bună, reluă Bennett. Sunt ani de când nu l-am văzut într'o stare mai bună. Asta nu înseamnă că faptele sunt mai puțin fapte, domnule Holmes. Nu e un caz în care să putem consulta poliția; totuși, nu mai știm ce să gândim nici ce să facem și presimțim un dezastru. Edith — miss Presbury — este cași mine, de părere că nu avem dreptul să rămânem mai multă vreme, în expectativă.

— Cazul este, desigur, de un interes cu totul special, foarte acut, nu-i așa, Watson?

— După părerea mea, ca medic, el interesează mai mult pe un doctor de boli mintale. Amorul a turburat, probabil, echilibrul mintal al bătrânului: și, pentru a scăpa de această obsesie a făcut o călătorie în străinătate.

In ce privește scrisorile și cutia e posibil ca ele să fie în raport cu vreo afacere particulară, de pildă cu un plasament de bani, păstrând carnetul de depuneri în cutie.

— Și, nu-i așa, plasamentul acesta de bani nu a căpătat aprobarea câinelui? Nu, Watson, hotărât nu, e altceva la mijloc. Tot ce pot spune încă..

Ce putea spune Sherlock Holmes nu am știut niciodată. Ușa se deschise, între timp, și o tânără fată intră în birou. Bennett, văzând'o, scoase un strigăt de mirare și, ridicându-se dintr'o mișcare, alergă, cu mâinile întinse înaintea mâinilor cari i se întindeau.

— Scumpa mea Edith! sper că nu s'a întâmplat nimic rău!

— Nu, dar simțiam nevoia să viu după dumneata. Sunt atât de impresionată, Jack! Tremur la gândul că rămân singură acasă.

— Iată-o domnule Holmes, tânăra persoană despre care v'am vorbit, logodnica mea.

— Incepeam să ne îndoim de existența domnișoarei, nu-i așa, Watson? răspunse Holmes surâzând. Mă prind, însă, miss Presbury, că s'a mai petrecut ceva și că ați venit să ne împărtășiți lucrul acesta.

Miss Presbury, tipul ideal și încântător al tinerei fete engleze, îi răspunse lui Holmes tot printr'un surâs; apoi luând loc lângă Bennett, spuse:

— Când am observat că d. Bennet plecase de acasă, m'am gândit că îl voiu găsi aici știind că trebuie să vină să vă consulte. Vai! domnule Holmes, oare nu puteți face nimic pentru bietul tata?

— Afacerea este obscură, însă nu disper că o voiu limpezi: e posibil chiar să-mi dați o mână de ajutor, miss Presbury.

— Un nou incident s'a petrecut noaptea trecută, domnule Holmes. Toată ziua, tata se arătase foarte curios. Sunt convinsă că are momente când își pierde cu totul noțiunea actelor sale. Trăește ca într'un vis. La fel s'a întâmplat și eri: tatăl meu nu mai era tatăl meu: trupul era prezent, însă eul lui adevărat era aiurea.

— Povestiți-mi ce s'a întâmplat.

— Am fost trezită, în toiul nopții, de lătrăturile furioase ale câinelui. Bietul Roy! se află și acum în lanțuri. Eu am început să dorm cu ușa încuiată: Jack, d-l Bennett, vă poate spune că ne simțim cu toții sub amenințarea unei primejdii. Camera mea se află la al doilea etaj. Storul ferestrei era ridicat, afară lumina o lună plină. Cu ochii fixați asupra dreptunghiului de lumină, ascultam vacarmul pe care-l făcea câinele, când, de-odată văzui în față chipul tatălui meu. Domnule Holmes, am crezut în acel moment, că voiu muri de groază. Fața tatei se apropia de geam: mi s'a părut că întinde mâna, vrând să urce pervazul. Dacă s'ar fi urcat, cred că ași fi înebunit. Să nu credeți cumva că visam domnule Holmes. Cu siguranță că rămăsei vreo douăzeci de minute paralizată, uitându-mă la tata. Apoi a dispărut și eu nu am mai avut forța să sar din pat, pentru a privi pe fereastră. Am tremurat până dimineața. A doua zi, în tot timpul dejunului, tata a fost posomorât și arțăgos; însă nu făcu nici o aluzie la aventura din timpul nopții. Eu de asemeni, m'am abținut să fac vreo aluzie însă am căutat un pretext să plec la Londra și iată-mă, acum, aici.

Holmes, ascultând istorisirea aceasta nu-și ascunsese nici un moment uimirea.

— Scumpa mea domnișoară, spuneți că dormitorul dv. se află la etajul al doilea? Perfect. Dar în grădină, nu exisă o scară înaltă?

— Nu, domnule Holmes și aceasta constituie ciudățenia istoriei. Nu există nici un mijloc de a ajunge la fereastră, și totuși l-am văzut pe tatăl meu.

— Și la 4 Septembrie, întrebă Holmes: ceeace complică lucrurile.

Cum, la rândul ei, tânăra fată păru mirată, Benett spuse:

— E a doua oară, domnule Holmes, de când relevați această dată. Să prezinte, oare, ea atâta importanță?

(Urmarea în numărul viitor)

A apărut:

LUDWIG LEWISOHN

ISRAELE INCOTRO?

ROMAN

TRADUCERE DE
EMANUEL CIOMAC

Această lucrare pasionantă, care a avut un enorm răsunet, atât în Statele Unite, cât și în Franța, unde a fost tradusă, sub titlul «Israël où vas tu?» ar avea aproape caracterul unei auto-biografii. Ca și autorul, eroul principal aparține unei familii de emigranți evrei din Germania. Ca și autorul, eroul a avut o cultură și o formațiune pur americană. Asemenea unuia altuia, amândoi au crezut că și-au găsit o țară și un neam. Asemenea unuia altuia, amândoi n'au întârziat de-a vedea că s'au înșelat. Sunt pagini de o înaripată inspirație și de o patetică măreție.

Cereți la toate librăriile precum și
la Editura «EMINESCU»
Bucureșri I, Str. Anghel Saligny 2

A apărut:

ADRIENNE THOMAS

Catrina-Soldat!...

ROMANUL UNEI FETE DIN ALSACIA-LORENA

Romanul unor experiențe neobicinuite trăite de o femeie cu suflet extraordinar, în timpul marelui război, Singura și cea mai puternică viziune a războiului mondial redată de pana unei femei. Numai în Germania, această lucrare a trecut de 100.000 exemplare și s'au anunțat ediții noui în toate limbile.

Cereți la toate librăriile precum și
la Editura „Eminescu". București I,
Str. Anghel Saligny 2

O LUNA LA HOLLYWOOD

Interviewuri, amintiri, anecdote, indiscreţii

Incepând cu acest număr, ,,Oglinda Lumii“ publică o senzaţională anchetă, făcută printre stelele filmului, de către reporterul unui mare ziar american, la Hollywood cetatea filmului, a gloriei şi a eternei speranţe.

I. Mai multe stele decât în cer...

...Câţi ani au trecut dela ultima mea vizită la Hollywood? Puţini, abia patru, dar apariţia filmului sonor a coborît asupra capitalei celuloidului un fel de diafragmă care i-a întunecat aproape toată splendoarea trecutului. Hollywood e de nerecunoscut: îl ştiam ca un oraş fremătând de veselie şi cântece nesfârşite, poate tocmai fiindcă atunci domina filmul mut şi, în jurul lui dansau sarabanda atâţia «aştrii» cari înotau în marea nesfârşită a dolarilor; acum e o cetate tăcută şi dezolată, poate fiindcă **sonorul** studio-urilor revarsă pe străzile sale ecourile nostalgice ale unei fericiri apuse... Se poate să fie vorba de o impresie pur sugestivă, dar fapt sigur e că la Hollywood clima socială s'a schimbat. După cum afirmă toţi, filmul sonor netezeşte calea unei alte epoci de existenţă glorioasă...

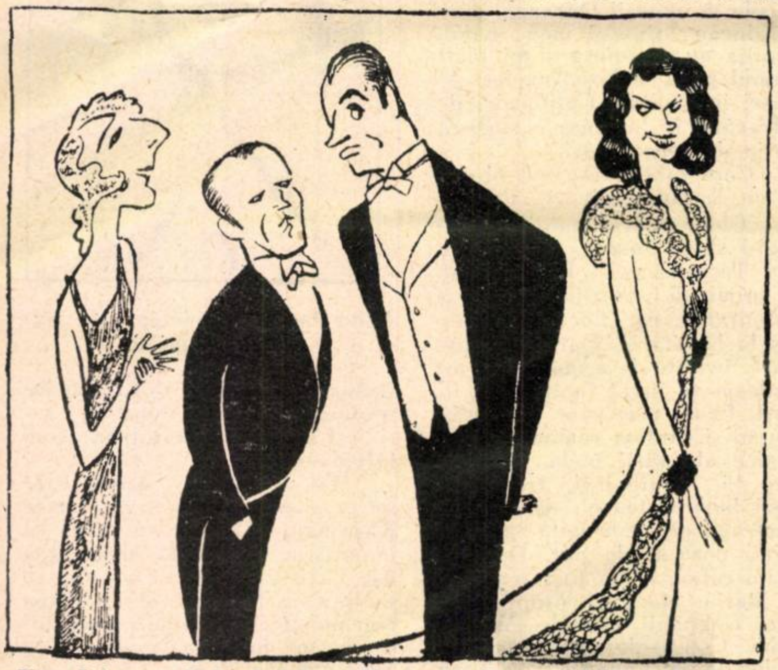

Kay Johnson, Roland Johny, Reginald Denny, Lillian Roth în filmul «Madame Satan».

Deocamdată, prezentul e turbure şi zadarnic încearcă unii să-l însenineze cu puternicele reflectoare ale aceleiaşi reclame!...

Gloria Swanson, una din victimele filmului sonor.

*

Pe străzi, trec tăcute şi palide, reginele de eri, peste cari faima îşi resfrânge ultimele raze de lumină: Mary Pickford şi Lilian Gish, Pola Negri şi Gloria Swanson, Norma Talmadge şi Colleen Moore. E de prisos să mai urmez cu lista coroanelor prăbuşite. O cunoaşteţi şi dv. după cum cunoaşteţi şi monumentul uitat în umbră al lui Rudolf Valentino...

Semne rele!

Hollywood s'a schimbat cu desăvârşire...

*

Astăzi se revarsă aci o înseninare nouă, o înseninare cinematografică ne mai întâlnită până acum: în sfârşit, e soarele... un soare de pură origină californiană.

Şi acum să încep serviciul.

Spun şoferului: **Metro Goldwin Mayer.**

Numai decât pornim de-alungul străzii Washington. Instalaţiile cinematografice (studio) ale firmei **M. G. M.** sunt la **Culver City,** cam la douăzeci de minute departe de Los Angeles.

Puţin înainte de a ajunge acolo, zărim insignele enorme cari anunţă stabilimentele. Ele mai au şi un alt înţeles: **Mai multe stele de cât în cer:** Zâmbesc, totuşi cred că exagerarea n'a fost aruncată în vânt: nu pe toate «cerurile» străluceşte o Greta Garbo, o Norma Shearer, o Joan Crawford, un Ramon Novarro, un John Gilbert, un William Haines, un Buster Keaton, sau o Marie Dressler!...

Edificiile lui **Metro Goldwin Mayer** sunt o construcţie vastă, albă pe de-a'ntregul şi numără mai multe clădiri, izolate una de alta. Intrăm pe o poartă mare, susţinută de doi pilaştri uriaşi. Ceeace mă izbeşte în primul rând e **biroul de selecţiune,** adică locul unde se aleg aspiranţii-actori. Ii întâlnesc cu sutele, de toate vârstele, de toate tipurile, de toate rasele. Şi nu mă înşel dacă afirm că pe vremea filmului mut, pelerinii aceştia se numărau cu miile!

Sonorul a făcut, în mod automat, o primenire neaşteptată.

Lumea aceasta îmi inspiră o milă profundă. Sunt cerşetorii bogăţiei şi ai gloriei, puţin deosebiţi de restul cerşetorilor de stradă. Nu reuşesc să înţeleg ce anume iluzii pot să mai treacă prin creerul acestor bătrâni cu barba lungă, ce s'au statornicit cu încăpăţânare prin aceste locuri.

D-l Joe Polowski, şeful biuroului de publicitate externă dela **M. G. M.** care s'a oferit să-mi fie călăuză şi căruia îi comunic impresiile mele, îmi răspunde că bătrânii aceştia sunt mai neobosiţi decât cei tineri în urmărirea visului celebrităţii. Se încred, probabil, în prestigiul barbei lor!...

Trecem înainte. In **sets** (scenarii) se turnează.

— E mai greu să pătrunzi în **sets** decât în paradis, ne spune un coleg umorist.

Aci, lume multă şi împestriţată. Scenariile, costumele, măştile roşii-galbene ale actorilor şi altele de un negru autentic, te transportă cu repeziciune dintr'un continent într'altul, ba chiar în epocile cele mai îndepărtate.

Ard de nerăbdare de a întâlni o stea, cât mai mare cu putinţă, cu care să vorbesc. Dar până la amiazi, ora mesei, aceasta nu se poate. Pentru nici un motiv în lume nu se admite cuiva întreruperea lucrului. Dar n'are aface. Imi voi întrebuinţa timpul altfel, cât mai cu folos, schiţând pentru posteritate stelele cari mi se vor ivi în cale, întâmplător.

Iată, dragă Polowski, primul meu instantaneu: Anita Page şi Dorothy Sebastian cari sunt parcă geloase de îmbrăţişarea tinerească a amanţilor ficţiunei scenice: Joan Crawford şi Raymond Hackett. Sper că nu-mi vor lua în nume de rău dacă creionul meu a ciuntit puţin din frumuseţea lor încântătoare.

Sst... d-le Polowski... încetează, te rog, cu laudele d-tale.. Nu vreau să nedreptăţesc un alt grup de actori, nu mai puţin simpatici decât primii. Dar uităte, d-le Polowski. Creionul meu are parcă timiditatea unei fete dela ţară...

Sunt aci, Roland Jonny şi Reginald Denny între două focuri. Mărturisesc, dragă prietene, că la căldura lor ne-am aprinde şi noi!..

Kay Johnson şi Lilian Roth, căci despre ele e vorba, sunt două femei graţioase, două artiste dinte cele mai inteligente.

Mai avem un sfert de oră până la prânz. Aşa dar creionul poate să mai lucreze, iar peniţa să se odihnească. Intr'adevăr, văd că sunt norocos. Iată că intră în scenă, nici mai mult nici mai puţin decât **Fantoma imposibilităţii,** Buster Keaton, în cel mai frumos costum al lui. Cei trei tovarăşi de scenă, Victor Potet, Cliff Edwards şi Sally Eilers, la apariţia lui Malec au avut aceiaşi explozie de stupoare şi hilaritate ca şi mine: aceasta înseamnă că d-l Keaton culege mereu succese şi este o curată prostie svonul pus în circulaţie de câţiva invidioşi că fantezia lui de actor comic e aproape atrofiată.

Norma Shearer, farmecul însuşi.

Sună amiaza... Tăcerea studiourilor se rupe deodată. Artiştii râd, şi trăncănesc pe când se îndreaptă în grupuri spre refectoriu.

Joan Crawford, frumuseţea fatală şi totuşi minunată.

Ii recunosc aproape pe toţi. Iat-o pe Joan Crawford, într'un kimonou roşu şi cu pantofi de casă. E mereu aceiaşi fiinţă veselă şi sburdalnică, cu ochii mari şi limpezi, în contrast cu obrazul

(Continuare în pag. următoare)

ei îmbujorat de sănătate. Râde și glumește cu toți colegii cari o salută. William Haines, simpaticul comic care de atâtea ori ne-a făcut să râdem cu lacrimi la amuzantele lui comedii. ne spune în treacăt că ține un regim special de slăbire pentru că grăsimea îi îngreuiază agilitatea. Norma Shearer grațioasă și stră lucitoare, se duce să ia masa cu soțul ei, Irving Thalberg, actualmente unul din cei mai renumiți producători din Hollywood. Iată-l pe John Mc. Brown, îmbrăcat à la Bufallo Bill, cu pantaloni și platoșe de piele. Apoi Charles Pickford care se distinse alături de Greta Garbo, în filmul **Anna Cristie...**

— Apropos... d-le Polowski, dar Greta?

— Nu prea mănâncă niciodată în refectoriul.. studio-ului. Preferă să fie servită în acelaş decor unde lucrează... Se poate s'o întâlnim acolo... peste vreo jumătate de oră și sper că vom putea obține un interview dela dânsa...

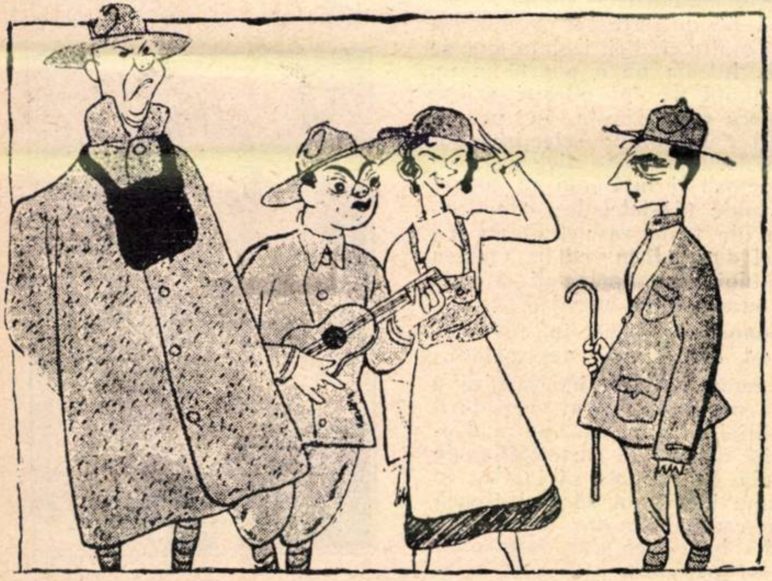

Victor Patel, Cliff Edwards, Sally Eilers și Buster Keaton într'un film de aventuri eroice.

II. Din viața lui Ramon Novarro

Mă grăbesc să-l salut pe Ramon Novarro, în apartamentul lui. Mă primește cu amabilitatea și finețea unui mare senior, așa cum numai lui îi stă bine.

Ramon Novarro

— Salut pe gloriosul mexican!..

— Sper, domnule, că n'ai intențiunea să-mi joci vreo farsă...

— Știi doar, că sunt unul din admiratorii d-tale și poate cel mai sincer...

— Foarte gentil, ca întotdeauna.

— Am pornit la vânătoare după noutăți, d-le Novarro...

— Și-ți închipui că ți le-aș putea da, eu?

— Negreșit, mai ales acum când filmul sonor ți-a dat posibilitatea să-ți faci vocea cunoscută, de pe ecran...

— Privește...

Și zicând acestea, Novarro ridică o pânză, arătându-mi într'un colț pianul lui.

— Oare aceasta nu-i o noutate destul de simpatică?

— Chiar și în ceasurile mele de odihnă, mă îndeletnicesc cu muzica. Pentru mine, ea este arta fericirei adevărate. Și apoi, d-ta știi, căci mă cunoști de câtiva ani, că în cântec mă străduesc să ating, dacă nu perfecțiunea, dar cel puțin un rezultat demn, în așa fel ca publicul să n'aibă prilejul de-a mă compătimi...

— Știu că ești dușman al jumătăților de măsură și că atunci când e vorba despre inimă, ești în stare să desfășori toată energia și entuziasmul d-tale tineresc...

— Dacă ar fi fost chiar așa, dragul meu, de bună seamă că astăzi aşi face pe dentistul, în Mexic. Nu știi că tatăl meu era dentist..?

— Aud pentru prima oară așa ceva...

— ...Și cum eu sunt întâiul născut în familia noastră, cursul firesc al evenimentelor ar fi făcut să deviu moștenitorul legitim al profesiunii paterne. Pe când așa...

— Pe când așa?...

— Cum, nu cunoști povestea aventurii mele artistice, tocmai d-ta, neobosit vânător după suspinele aștrilor cinematografice?..

— Am convingerea că multe particularități îmi sunt streine... Și apoi, eu am venit să te deranjez... tocmai spre a te ruga să cânți ceva...

— Și cântărețul va cânta!... dacă-i vorba să-ți facă plăcere. Tatăl meu credea chiar că am să-i fiu succesor, însă eu hotărâsem altfel. Aveam șaptesprezece ani când mă prinse dorul de a cunoaște și lumea care se întindea dincolo de munții Durango, care mărgineau ținutul meu natal. Familia nu se opuse și-mi plăti drumul până la Los Angeles. Ajunsei în capitala Californici de sud având în buzunar o singură hârtie de zece dolari.

— Cam subțire hârtie... observai eu, la rându-mi.

— Chiar foarte subțire... Mă gândii să-mi încerc norocul în arta Terpsichorei. La început, am primit să lucrez în cafenele și restaurante, ca un fel de rândaş la bucătărie. Dar în fiecare seară, înainte de a mă culca, mă trudeam să învăț figuri noui de dans, figuri născocite de mine însumi și cântam romanțele nostalgice ale țării mele. Se înțelege că familiei îi trimeteam vești încurajatoare, dându-i să înțeleagă că eram gata—gata să prind norocul de păr. Dansând într'o cafenea, am fost remarcat de Mario Morgan, proprietarul unei companii teatrale. Mă angajai. Compania era tocmai pe picior de plecare spre New York. — «Acum, am norocul în mână!» mi-am zis eu. Și pornii la New York, plin de speranțele cele mai frumoase. Totuși, epoca aceia, a fost cea mai zbuciumată din întreaga mea viață. Era iarnă și frigul aprig din New York îmi îngheța corpul și sufletul. Spre a scăpa teafăr și a nu rămâne cumva pe drumuri—afacerile companiei noastre mergeau slab — găsii de lucru într'un restaurant de ultima clasă. Ce muncă fără preget și acolo!... Dar nu mă simțeam niciodată obosit și sănătatea nu mă părăsea. Puteam astfel să încerc dansuri noui și să studiez muzica și cântul. Știi? la Crăciun, am trimis chiar doi dolari fraților mei ca să-și cumpere jucării. Terminând contractul cu compania Morgan, mă înapoiai la Los Angeles. Învățasem prima mea lecțiune la școala aspră a experienței. Nimic mai de seamă nu se poate face în lume fără suferință și fără muncă încordată. Când văd actorii aceștia tineri, din ziua de azi, cari nutresc speranțe de a strânge comori aci, dintr'o zi într'alta, îmi vine să râd...

Anita Page, scânteietoare de grație și farmece.

— Cine ți-a înlesnit intrarea în cinematograf?

— Fernad Pinney Earle, care se pregătea să monteze **Omar Khayman,** filmul care avea să hotărască de soarta mea. Așa dar, artistul liric trebui să se mulțumească să devie un artist cinematografic. Apoi, Rex Ingram îmi încunună cariera cu **Scaramouche** despre care și astăzi se vorbește cu multă simpatie...

— Spune-mi, Novarro, ce era adevărat în tot ce se spunea acum doi ani cu privire la retragerea d-tale din arta cinematografică?

— Filmul mut mă obosise și mă gândeam foarte serios să mă consacru liricei, când noua technică cinematografică mă opri la timp din hotărîrea mea. Acum, pot să împac, la dreptul vorbind, cariera de actor cinematografic cu aceia de cântăreț. Muzica, totuși, rămâne cea mai mare pasiune a mea!...

....Acum, am golit sacul, dragă prietene, mai ales că trebue să încep lucrul. După cum știi, joc într'un film cu Greta Garbo și e nevoe de multă sforțare și stăruință spre a mă arăta vrednic să stau alături de ea, ca și altă dată...

ADEVĂRATA GRETA GARBO

III. Amintirile „Femeiei Divine“

«Diva nordică» a sfârșit prânzul. Stând pe canapea, încorsetată într'o tunică albă, păru-i blond în dezordine se scaldă în văpaia razelor de soare. Privirea ei, parcă e perdută în cine știe ce tainice îndepărtări...

Am înștiințat-o că doresc să-i vorbesc. că venisem din New York la Hollywood cu scopul de a interviewa principalele stele... Bănuesc că a trebuit multă stăruință spre a o îndupleca să mă primească.

— Nu vreau interview-uri!... Știți foarte bine că le urăsc!...

Dar apoi, cine știe în urma căreia reflexiuni, s'a răsgândit.

Vă mărturisesc că mă apropii de ea oarecum sugestionat și mă prezint. Mă primește cu un zâmbet încurajator. Puțin după aceia fusei invitat să iau loc în fața ei...

*

E lucru știut că «Femeia divină» și «Ispititoarea» sunt înconjurate de mister. Trăește numai pentru arta ei. E dușmană a mulțimei, a sgomotului și mai ales a reclamei. Lucrurile exterioare și superficiale o lasă indiferentă. Greta Garbo e așa cum o vedem și o admirăm pe ecran.

De nepătruns e privirea ei.

De nepătruns e zâmbetul ei.

De nepătruns e cuvântul ei.

Ochii ei albaștri au o umbră de tristețe care o face și mai interesantă, la care se adaogă pielea albă.

(Va urma)

DE PRETUTINDENI

Câtă electricitate suportă corpul omenesc ?

Nu de mult, un tânăr a supravieţuit unui şoc electric de 11.000 volţi şi alte exemple de acelaş gen au fost înregistrate mai înainte. Fenomenele acestea, cu totul extraordinare, pun întrebarea care este cantitatea de electricitate pe care o poate suporta corpul omenesc, fără un rezultat fatal?

Acum câţiva ani, un Chinez a primit în corpul său un curent de 22.000 volţi şi cu toate că arsuri mai puţin grave au necesitat amputarea unui picior sau a unei mâini, chinezul s'a restabilit dela sine. In alte cazuri, fiinţele omeneşti au rezistat unor curenţi şi mai violenţi.

In general moartea din cauza electricităţii se produce în două moduri: sau celulele creerului cari controlează respiraţia sunt deteriorate şi provoacă asfixia — şi aceasta se întâmplă în majoritatea cazurilor în voltajul înalt — sau sistemul respirator rezistă, şi atunci cedează inima.

Pielea oferă rezistenţe considerabile curentului, mai cu seamă când e uscată, fragedă, profejată de păr şi acoperită cu haine uscate.

Respiraţia artificială prelungită nu produce, în nici un caz efecte atât de bune ca şocurile electrice. Deseori celulele nervoase nu sunt decât deranjate, întrerupte în acţiunea lor, şi pentru a li se restabili funcţionarea e de ajuns să se continue respiraţia, timp de o oră sau două, având grija de a conserva corpului căldura normală.

Un adevărat erou!..-

HANSA
mit Graf Zeppelin
Rudolf Lang 5½ J. alt

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Orice aţi spune, tineretul de astăzi e teribil. Ce altă dovadă mai convingătoare v'am putea oferi, decât exemplul micului Rudi Lang, în vârstă de 5 ani şi jumătate, care a sburat, săptămâna trecută singur, dela Stuttgart la Buenos Aires pe bordul dirijabilului «Graf Zeppelin» Mămica sa l-a aşteptat, liniştită, în America. Halal băiat !

Conştiinţă profesională

Celebrul regisor de filme G. W. Pabst continuă să turneze la Berlin interioarele pentru filmul *Atlantida*. Doi interpreţi noi au fost angajaţi : Florelle, care va juca un rol care nu fusese văzut la prima realizare a filmului şi actorul rus Sokoloff, care va juca rolul hatmanului Jitomir.

Sokoloff e un mare artist din compania Reinhardt, căruia cunoaşterea excelentă a limbilor străine îi va permite să joace atât în versiunea franceză, cât şi în cea germană.

Acum câteva zile Sokoloff repeta alături de Pierre Blanchar, care interpretează rolul locotenentului Saint-Avrit, o scenă unde trebuia să se îmbete.

A fost nevoie de nenumărate repetiţii până să se obţină efectul dorit şi ca regisorul să declare, satisfăcut :

— Turnăm !

Niciodată nu a fost jucată o scenă de beţie cu mai multă perfecţiune naturală, căci Sokoloff a trebuit să folosească în cursul repetiţiilor patru sticle şi era beat... turtă, în momentul când juca scena definitivă.

Au înflorit narcişii...

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

E epoca recoltei narcişilor şi cultivatoarele de flori au de lucru. Culesul, deşi îmbătător nu e chiar atât de lesne cum vi-l închipuiţi.

Un record în literatură

Nu de mult a murit, la Londra, un autor englez, în vârstă de şaptezeci şi şapte de ani, care a fost scriitorul cu cele mai mari tiraje din lume.

E vorba de sir Hall Caine, unul din numele cele mai populare în metropola britanică.

Succesul său prodigios se datoreşte, în primul rând, sănătăţii şubrede a autorului. Simplu slujbaş la un arhitect, Caine a trebuit să renunţe la această slujbă, pentru a se putea îngriji şi încerca să câştige câţiva shilingi scriind nuvele pentru foiletoanele ziarelor. El obţinu un succes relativ şi se riscă în confecţionarea unui roman: **Umbra unei crime.** Interesul publicului se arătă formidabil. Majoritatea cărţilor lui Caine se răspândiră, de atunci, în câte 10 milioane de exemplare.

Dacă ar fi fost sănătos, Caine ar fi rămas, cu siguranţă, un foarte modest slujbaş. Tot e bună la ceva nenorocirea. Pentru unii...

Una care nu se încurcă...

(Foto excl. Keystone)

Tânăra englezoaică Mercedes Gleitze, care a trecut înnot Canalul Mânecii a stabilit un nou record de durată, înotând fără întrerupere timp de 46 ore.

JOCURI

Cuvinte încrucișate

«L'AIGLON»

de *Bică Pisoschi* (Craiova)

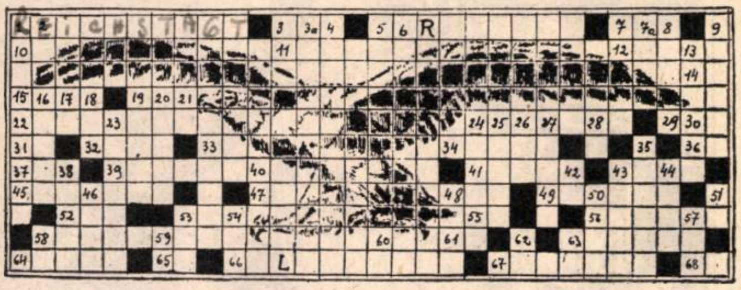

Orizontal: 1) Ducele de..., fiul lui Napoleon I; 2) Sorecar; 5) Din acelaş neam cu 2 orizontal (se hrănesc cu porumbei); 7) Pasăre din ordinul răpitoarelor; 10) Articol; 11) Cel mai mare vultur d'n lume; 12) Dori noroc; 13) Conjuncție; 14) Măsură; 15) Care se mişcă repede, o calitate a păsărilor răpitoare; 19) Pronume posesiv; 22) Trompetă (pop.); 24) Cel mai înalt munte din Moldova; 29) Implor; 31) Aliment; 32) Cânta; 34) Pământ lucrat şi semănat; 36) Zeu; 37) Oraş în Finlanda; 39) Poetic, Vulturi; 41) Cal sălbatec din S. Africei; 43) Scrsioarea papei cu pecete de aur; 45) Bot. cocoşel; 47) Notă muzicală şi insulă în Atlantic; 48) Care nu poate vorbi; 49) Vulturi mari, numiți şi pajere; 52) Vehicul: 53) Lustru de China; 55) Pronume; 56) Grațiată; 58) Care tae lemne (fem.); 61) Notă muzicală; 63) Acvilă; 64) Mold. Ciuhurez; 65) Prescurtare din sfânt; 66) Mold. Vulturică; 67) Uligaie; 68) Conjuncție.

Vertical: 1) Păsări de pradă; 2) Pronume; 3) Un cuc fără cap; 3 a) Personagiu mitologic; 4) Un gen neînceput; 5) Fluviu european; 6) Conjuncție; 7) O jumătate de buză; 7 a) Oraş în Caldeea; 8) Notă muzicală; 9) Bubă de culoare cenuşie; 13) In opoziție cu 2 vertical; 16) Urubu (sic); 17) Pronume; 18) Oraş în Germania; 19) O parte dintr'o oră fără de sfârşit; 20) A pune în evidență; 21) Râu în Franța; 23) Bubă; 24) Fig. cuvenită; 25) Un fel de şoim; 26) Senin; 27) Mold. Tr. Erete; 28) Măsură de timp; 30) Idem; 33) Guturaiu; 35) Cea mai mare pasăre; răpitoare; 38) Rege al Suediei şi Norvegiei, fiul lui Bernadotte (1844—1859); 40) Alifie; 42) Ca la 3 vertical; 43) Trăsură de piață; 44) Tragedie de Shakespeare; 46) Tr. Gaie; 50) O sută de ani; 51) Ochiu de lanț; 53) Fig. Măreț; 54) Popor european; 57) Nu vorbesc; 58) Dumneata; 59) Dărmotin; 60) Literă grecească; 61) Notă muzicală; 62) Lac în Africa; 63) Prepoziție.

Dublu triunghiu

de *Nellu Stănescu* (Craiova)

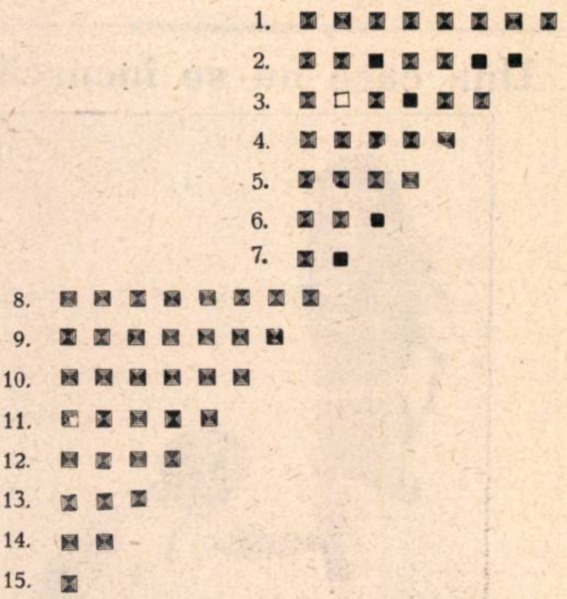

Orizontal: 1) Orator şi retor atenian (436—338 a. Chr.); 2) Celebru filosof grec, muri bând cucută (470—400 a. Chr.); 3) Privire; 4) Mold. Oțel foarte tare; 5) Cu paşi mărunți; 6) Fire de cusut; 7) Posesiv; 8) Cetate în Bulgaria, victoria lui Baiazid asupra crueiaților (1396); 9) Amorezată; 10) Mit. Numele grec al Grațiilor; 11) Fig. Paraziți; 12) Ai influență; 13) Diviziuni de timp; 14) Notă muzicală; 15) Vocală.

Vertical la fel.

Omonim

de *Mişu C. Antonescu* (Loco)

Sunt zeul artelor metalurgice, episcop din Oradia, imaginațiune vie, plaiu în județul Gorj şi trecătoare în Carpați.

Soluțiile jocurilor din „O. L." No. 21

ŞARADA

Criza—n—temă.

CUVINTE INCRUCIȘATE «DE ORATORES»

Orizontal: 1) Demostene; 2) Al toi—tao; 3) nf—tac—taur; 4) Tin—na—si; 5) Olintiene; 6) Nime—focida; 7) Pr-un; 8) Cicero—sări; 9) ac—Mirabeau; 10; Tacit—boz; 11) oratoric.

Vertical: I) Danton—Cato; II) Filipică; III) Ma—nimic—co; IV) Olt—ne—emir; V) Start—crită; VI) Toc—if—or; VII) Ei—neon—abo; VIII) Tanc—sbor; IX) Eta—ei—aezi; X) Aua—oara; XI) Hortensius.

JOC IN TRIUNGHIU

Minorit—Imamea—Nafea—Omer—Rea—Ia—T.

AU DESLEGAT TREI JOCURI

Ilie T. Lupita (Caracal); Cernăucă P. Ştefan (Craiova); Boris M. Schopoff (Ismail); Ionescu Gh. Constantin (Iaşi); Ioan Vanjensky (Focşani): Mircea Grossu-Migro (Bârlad); Teodor şi Ana Stoicescu, Lewy Gheorghiu, Ioan Aurel Gheorghiu, Avram I. Avram (Ploeşti): Florin Tasse (Craiova).

DIN CAPITALA

Fănică Nicolaescu-Balş, R. H. Simion, Marcel Zuckerman, Eustațiu Mărculescu, Gh. Em. Teodorescu, Gh. Calimachi, Al. R. Ştefănescu, Ioan Iordache student, Gh. N. Iliescu, Nae Iliescu, Andrei Ionescu, Nicuşor Chiriac.

AU DESLEGAT DOUA JOCURI

I. Nicolaescu-Balş (Craiova); Teodor Bărbulescu şi Sandu Borceanu (Cluj); Anton şi Nină Vrăjescu (Oradia); I. Wolfsohn (Bacău); Ionel Ionescu (Piteşti), Aurora Aronescu, studentă, Ioan Munteanu, Panait Istudor, Nestor Anton (Iaşi); Victor Kalmanovici şi Zizi Samovici (Timişoara); slt. Aurel Serian, sublt. Const Ionescu, Colman H. Iancovici (Chişinău); Traian Michăilescu (R.-Sărat); Fănică P. Cărămidaru (Cluj); Vasile Timişoreanu (Oravița), Carola Avram (Ploeşti), Timofteia Al. Ionescu (Iaşi); Iosif Alterovici (Tg. Sulița); Rotilde Veisberg, Victor Mărinoiu, Ştefan Popescu, căp. Ioan Vasiliu (Galați) Gicu şi Teodor Popescu (Ploeşti), Mircea Dănilă (Botoşani); Alexandru Soreanu (Galați).

DIN CAPITALA

Russu Nicolae, Vögeli Anna, Gicu Drăgulescu, Poldi Weintraub, Henry Rosenberg, Leon Rosenberg, Gică Constantinescu, Nellu Fărcăşanu, Constantin Brelea. Sylvia Grigorescu, Panu Victor, Herman Corneliu, Traian Calistrat, Titi Vasiliu, Aurel S. Weissman, Andreiaş Mărușanu, student, Zoe Pârvulescu, Petrică şi Sandy G. Vasilescu, Vasilica N. Rădulescu, student, Marcel Zucherman.

AU DESLEGAT UN JOC

Gherşen Horovitz (Odobeşti-Putna), Ionel Gh. Preda (Misleanu-Ialomița); plut. major V. Bucătaru, plut. major N. Gurău (Roman); Henry Goldman (Cernăuți); Anton St. Ştefănescu (Craiova); Ion Dragu, Simon Orenstein (Focşani); căp. Ioan Petrescu (Sibiu); Jean Teofil Teodorescu (Timişoara); Al. şi N. Ionescu (Alba Iulia); Chifu T. Ioan, Dorel Calimachi (Iaşi), Gh. Ionescu (Nicoreşti-Putna); Tudor Păunescu şi Oscar Niculescu (Sibiu); Tică Panaitescu (Sibiu); Teodor Neacşu, Alex. Dumitriu şi Ioseph Feldman (Iaşi); Samuel Pincu (Galați) Gigi Dumitrescu-Gidu, Carth Constantinescu (Oradia); Herman D. Herscovici (Roman); Aurel Bărsan (Mălini-Baia). s

DIN CAPITALA

Toteluş Emanoil, Gh. Dumitrescu-Ghedu, Rozine Marcovici, Dragomir şi Anca Stănciulescu, Petre şi Duțică Georgescu, Grigore Paşcanu, Dumitrescu B. Constantin, Bella Wexler, Toma Meştini, Gheorghe Băleanu, Alecu Păunescu, Ionescu A. Mircea, student.

AU MAI DESLEGAT JOCURILE DIN «O. L.» No. 20

Clemansa Ionescu (Focşani); Constantin Palița şi S. Aurica (Buzău); Teodor Andreescu (Galați); Maria şi Virginia Mărculescu (Sibiu).

PRIN TRAGERE LA SORȚI AU CAȘTIGAT

1. Boris M. Schopoff (Ismail).
2. Ioan Aurel Gheorghiu (Ploeşti).
3. Vögeli Anna (Loco).

*

N. B. — *Expediția premiilor se face odată pe lună. Premiații din provincie sunt rugați să-şi trimită adresele exacte spre a li se putea expedia premiile, iar cei din Capitală se vor prezenta personal la redacție spre a-şi ridica premiile.*

POŞTA JOCURILOR

Aurel Bârsan (Mălin-Baia). — Şarada e bună, deci se va publica; una din enigme deasemeni se va publica.

Ionescu Gh. Constantin (Iaşi). — Jocul de cuvinte încrucişate e foarte bun. Se va publica.

Ghersen Horovitz (Odobeşti). — Refăcut, se va publica ulterior.

Mircea Grossu-Migro. — Se va publica, deşi ne-a pervenit mai târziu de evenimentul întâmplat.

Theodor Stoicescu (Ploeşti). — «Enigma desvoltată», se va publica, jocul de cuvinte încrucişate nepublicabil.

Cât despre chestiunea de care

„Oglinda Lumii" No. 23

BONUL JOCURILOR

Poşta jocurilor

ne amintiţi, ne-au scris şi alţi domni deslegători. Sperăm să vă dăm satisfacţie la toţi, dar mai târziu, poate chiar în timpul vacanţei.

Ioan Aurel Gheorghiu (Ploeşti). — Pătratul trebue refăcut, şarada deasemeni, altfel rămân nepublicabile. Cât despre botezul dv., sper că sunteţi şi dv. de acord că e o mică greşală de tipar.

Fănică Nicolaescu-Balş (Loco). — Bun, se va publica.

Dobromie Emil, student (Cluj). — Vom alege din jocurile trimise şi vom publica. Puteţi trimite şi colaborarea dv., ca deslegător al jocurilor.

Statistici religioase

Chestiunile religioase îi agită pe contimporanii noştri mai mult decât frământau generaţia trecută. Lupta dintre credinţă şi ateism, în care Goethe vedea tema cea mai importantă din istoria lumii, se află, astăzi, în faza ei cea mai violentă.

Lipsa de credinţă face, astăzi, progrese imense iar pe de altă parte, religiunile se răspândesc tot mai mult, mai cu seamă creştinismul.

In Indii şi în Africa creştinismul are un viitor imens înaintea lui. Fără îndoială, e foarte greu să se citeze cifre precise. In multe ţări, cum e China, Persia, Afghanistanul, nu se ştie, exact, numărul locuitorilor; cum s'ar putea, atunci cunoaşte numărul adepţilor cutărei religii?

In Anglia şi America, statisticile nu furnizează decât cifra credincioşilor adulţi.

In Rusia, totul e nesigur. In China şi Japonia, populaţia observă câteva religiuni de-odată. Un savant american, Witte, socoate că numărul creştinilor din lumea întreagă este de 710 milioane. Creştinsmul este, fără îndoială, religia care a câştigat cei mai mulţi adepţi.

Budhismul numără numai 300 milioane de fideli. Vine, apoi, cultul strămoşilor, la Chinezi, cu 270 milioane de aderenţi. Mahomedanismul ar putea reclama 240 milioane de credincioşi. Insfârşit numărul celor cari resping orice religie, pare să se cifreze la 35 milioane.

Intre păsări rivale...

O aventură cu totul excepţională s'a întâmplat, zilele trecute, unui avion plecat dela aerodromul din Cloucurry (Australia). Aparatul decolase fără nici o greutate când o trupă de mii de papagali se ridică în aer, începând să descrie câteva cercuri în jurul aparatului. A fost o adevărată coliziune. Helicele atinseră sute de păsări, cari au căzut zdrobite la pământ. Insă nici avionul nu a ieşit fără stricăciuni din această luptă stranie. Pilotul a putut ateriza din fericire, însă ferestrele avionului erau sparte, stofa fuselajului smulsă, helicea sfărâmată, în timp ce întreg aparatul, asemeni unei pasări rapace, era acoperit de sânge şi de pene. Păsările naturale îşi apără văzduhul.

O statuie impunătoare pentru un erou al libertăţii

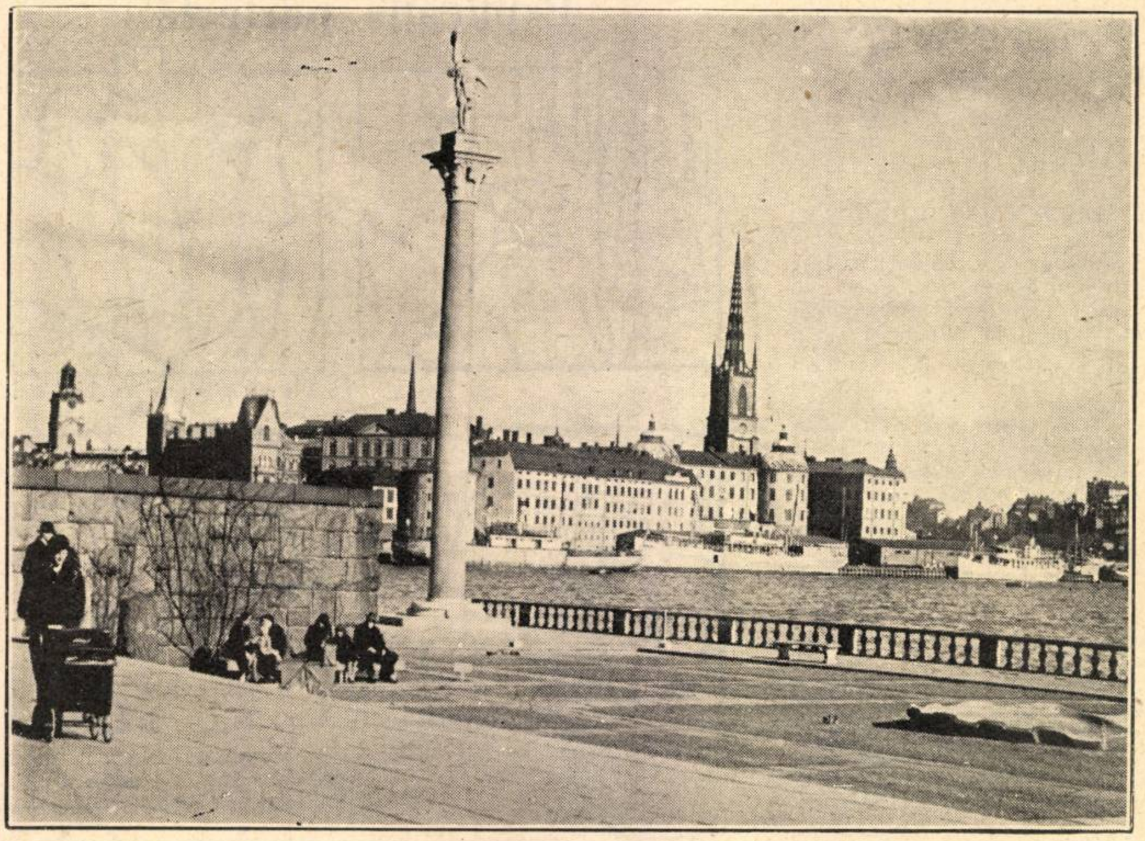

(Foto excl. Keystone)

In piaţa primăriei din Stockholm s'a desvelit zilele acestea impunătoarea statuie de mai sus, ridicată în cinstea eroului naţional Engelbrecht care a luptat în secolul XV-lea pentru eliberarea Suediei şi a convocat în anul 1435 primul parlament naţional.

Amorul fără aripi

(Continuare din pag. 447)

«Să nu spui :

— «Priveşte ce bine mi-ar sta perlele astea pe gât.

«Şi mai ales, să nu spui niciodată :

— «Merçi.

«E riscat să pretinzi imposibilul. Aici trebuie o femeie să dea dovadă de psihologie şi să-şi arate clasa.

«E absurd să pretinzi o maşină de două sute de mii de franci unui bărbat care nu poate oferi nici măcar una de cincizeci. Refuzul este prea uşor de dat:

— «Haide, draga mea, eşti nebună, vrei să mă ruinezi !

«De sigur că «draga lui» nu doreşte decât acest lucru: să-şi înebunească amantul. Numai că, nu trebuie să se vadă. E datoare să procedeze cu înţelepciune.

«E stupid ca o femeie să se încăpăţineze într'o nebunie. Ea poate, însă, pretinde un efort. Cel care poate oferi un automobil de cincizeci de mii de franci, poate cumpăra şi unul de şaisezeci. Cel care nu dispune decât de două sute de mii de franci, poate cheltui la rigoare, şi două-sute treizeci...

«Pentru a hotărî pe un bărbat să cheltuiască acest supliment, faceţi să intre în jocul vostru puţină tandreţe, multă gentileţe şi, dece nu, o aparenţă de învinsă ! Nu riscaţi nimic. Şi, însfârşit, faceţi uz de un argument, pe care toate femeile trebuie să-l cunoască pe dinafară :

— «Ce vor spune amicii tăi când mă vor vedea într'o maşină «jerpelită» ca asta»!...

«Nu vă fie teamă că vă faceţi o reputaţie proastă. E bine să se spună de voi, când treceţi pe stradă :

— Asta l-a ruinat pe X... Pentru aceastalaltă Z.. fostul primministru se află în închisoare...

«Calea aceasta de nenorocire în care amorul face să sară o bancă — sărman amor şi biată bancă — vă va servi. Nu există bărbaţi, cari să nu dorească o femeie, atunci când ea poartă pe dânsa leşurile câtorva victime.

Uitaţi-vă la ultimul soţ al lui Peggy Hopkins Joyce, femeea cea mai divorţată şi mai împodobită din Statele-Unite; nu anunţă el la toată lumea că reprezintă cel mai mare tras pe sfoară depe pământ ?

Asta e publicitate. Reclama amoroasă se distribuie caşi reclama pastelor alimentare, automobilelor sau mitralierelor».

*

Voiam să plec. Insă maestrul meu în arta de a lua bani bărbaţilor nu-şi terminase «prelegerea». Ea insistă:

— Nu trebui să-ţi permiţi niciodată o slăbiciune. Ceeace numesc o slăbiciune este să uiţi o clipă scopul care ţi l-ai propus. Inseamnă să fii indulgentă sau nu destul de dificilă, să te laşi cuprinsă de milă ori de tandreţă. Dacă ai cedat, eşti pierdută. Am mai văzut femei frumoase, rămânând fidele unor amanţi ruinaţi. Ce sunt ele astăzi? Am văzut altele, ataşându-se unor tineri fără glorie şi fără un ban în pungă. Unde le-a dus actul acesta ? Ele căpătase gustul luxului şi, în cele din urmă, au trebuit să renunţe. Le trebuia bani şi amantul lor nu avea deloc. Vă asigur că există femei prea frumoase pentru a nu trebui să fie întotdeauna şi acum trebuie să renunţe. Le trebuie bani şi amantul lor nu are. Te asigur că există femei cari sunt prea frumoase, pentruca ele să nu fie obligate să meargă întotdeauna gătite după modă.

— Şi amorul ? întreb eu.

— Amorul ?

Marcelle râde tăios.

— Nu trebuie să vorbeşti niciodată de dragoste femeilor cari practică amorul. Şi, în definitiv, bărbaţii sunt aceia cari le-au dat «noţiunile elementare» de tactică.

Marcelle îşi scoase din poşetă rouge-ul de buze, o pudrieră. Işi reface frumuseţea.

— Port întotdeauna un pachet de facturi în poşetă, murmură ea, drăgălaşă. Totul e să ştii să le scoţi la momentul potrivit.

Am văzut poşeta ei, puţin mai târziu: era o valiză !

CLAUDE HELLY

CÂND VREI SĂ SPECULEZI...

Actriţa. — Nu vreau să atrag asupra mea atenţia. Vreau să evit orice publicitate.

Ziaristul. — Excelent ! Vom face din aceasta un reportaj senzaţional.

ACTUALITATEA IN CARICATURA

CULTURĂ MUZICALĂ

— I-ați dat, desigur, fiicei d-v. o bună instrucțiune muzicală.

— Cum de nu! Când i se spune ce e pe o parte a unei plăci de gramofon, ea poate spune ce e pe cealaltă.

DIN DEPRINDERE

— Duduie, știu că faci salturi foarte îndrăznețe.

— Din ereditate. Tatăl meu specula mult la Bursă.

EVIDENT

— Tată, o tribună e nevasta unui tribun?

— Nu, căci ea îl lasă să vorbească!...

CORESPONDENȚĂ COMERCIALĂ

Max s'a logodit cu fiica unui client pe care a cunoscut-o cu ocazia unei călătorii de afaceri.

Seara, se întoarce la hotel și scrie logodnicei sale:

«Sosit acasă, confirm înțelegerea noastră verbală de azi...».

TOCMEALĂ, LA TEATRU

Casierița. — E șaptezeci de lei un loc.

Domnul. — Mă rog, soția mea fiind surdă, n'ați putea să-i lăsați cu patruzeci de lei?

SOLUȚIE PRACTICA

Gospodina tânără: Cât timp trebue să fiarbă ouăle?

Bucătăreasa modernă: Până fumați o țigaretă!

CADOU EGOIST

I-am dăruit bărbatului meu de Anul Nou, un pian automat. De mult timp îmi doriam așa ceva în casă!

IN VINO VERITAS

(Intre doi bețivi). — Alcoolul e într'adevăr periculos.

Inchipuie-ți dragă (spune unul) că după ce am băut prea mult m'am dus să declar perceptorului adevăratele mele venituri.

Obișnuința

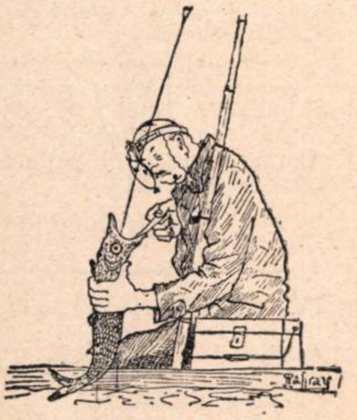

Medicul de nas, gât și urechi își caută cârligul dela undiță.

Explicația perfectă

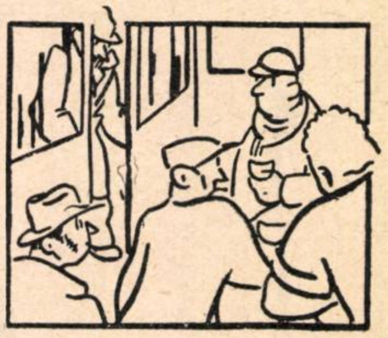

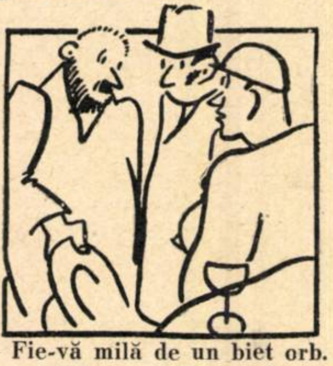

— Fie-vă milă de un biet orb.

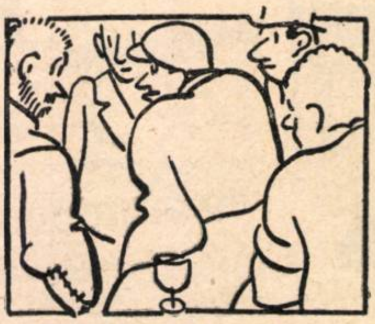

— Haide, haide! La noi nu se prinde. Vezi foarte bine.

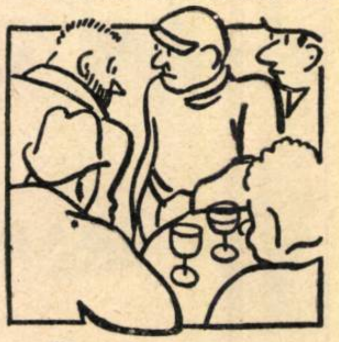

— Bine, dar nu cer pomană pentru mine ci pentru tovarășul meu care-i orb: el a rămas afară.

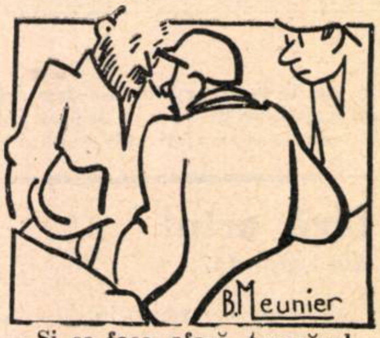

— Și ce face, afară, tovarășul tău?

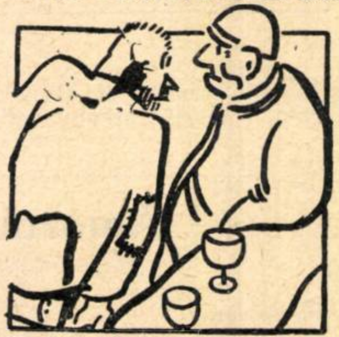

— Se uită dacă nu vine vreun gardist.

CUVANT POTRIVIT

— In curând vor fi mai multe automobile decât pietoni și ele vor forma majoritatea.

— Da, da. O majoritate zdrobitoare.

OM DIFICIL

— E greu să contez pe omul acesta.

— De ce?

— Eram hotărîtă să-l refuz, când mi-o cere mâna. Când colo nici nu mi-a cerut-o!

DE CE?

— N'ați mai cântat niciodată în public?

Violonistul: Nu.

— Atunci, dece sunteți atât de rănit.

MOMENT POTRIVIT

— Știi că Ionel e dus în concediu, l-am văzut eu plecând.

— Atunci e momentul să-l invităm la dejun.

MODELUL

— Peste câtva timp, tinere, vei avea un nas roșu.

— Da, ca al d-tale.

LA ANU!...

— La anu voiu fi o fată perfect cinstită!

— Ei, știi că ești nostimă? Cum îți veni ideea aceasta?

— Poliția mi-a dat condicuță numai pe un an.

SARMANA SOACRA

— Da, d-ra X. căzuse în catalepsie și s'a deșteptat la înmormântare, când a început liturghia.

— Bine că știu, când o voiu înmormânta pe soacra-mea, nu se va cânta nici o liturghie.

ECONOMIILE FEMEILOR

— D'apoi bine, drăguțo, va trebui să plătesc șoferului cel puțin 1000 de lei, fiindcă taximetrul a trebuit să aștepte atâta.

— Nu-i nimic, în schimb am economisit 100 lei, târguind aici.

INTRECERE

— Când o să mai cresc, voiu fi atât de mare încât voi putea să mă uit de-asupra acestui gard.

— Eu când o să cresc, voiu fi atât de mare, încât va trebui să mă aplec ca să mă uit peste gard!

CADOU PRACTIC

Ea. — Incearcă odată să scrii cu stylo-ul ce ți-am făcut cadou.

El. — Dar n'am hârtie la mine.

Ea. — Iscălește atunci factura pe care mi-a trimis-o bijutierul.

PREVEDERE

— Soția mea vrea să învețe automobilistica. Ce preț cereți pentru o serie completă de lecții?

Directorul școalei. — O sută de lei ora, plus plata eventualelor reparații.

— Atunci vă dau un acont de 20.000 lei.

PETRECERE RARĂ

Will. — Cum a fost excursiunea voastră, Jonny?

Jonny. — Admirabilă. Sorămea s'a așezat pe un cuib de furnici și a fost pișcată într'un mod oribil. Tata o căzut depe un pom, când a vrut să fixeze un leagăn și mama și-a fript degetele, când prepara ceaiul. Nu m'am amuzat niciodată atât de bine!

LA PATINAJ

— Conița nu-și mai aduce aminte de mine? Anul trecut am avut cinstea să-mi rup un picior alături de dv. după ce m'ați dat afară din serviciu!

ROCHIE SCURTA

— Ce, iar v'a plecat servitoarea.

— Să vezi, dragă: când a intrat la noi bona aia brunetă, rochiile ei cădeau până la glesne. După o săptămână s'au scurtat până la genunchi. După o altă săptămână, de-asupra genunchilor. și atunci nevastă-mea i-a spus să plece!

ULTIMA MODA

— Citește ziarele de seară și vei vedea care e ultima modă de pălării?

— Ești sigură? Ai citit și ediția specială dela orele 6?

Bravură

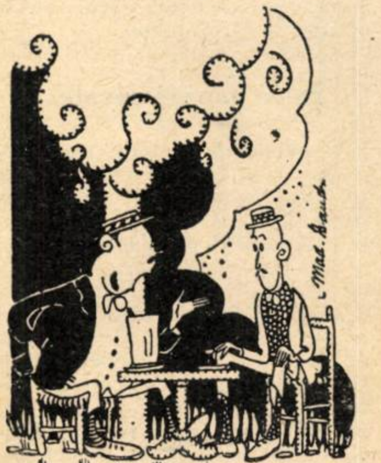

— Inchipuieți, eri m'am găsit în fața unui leu. Crezi, poate, că am fost emoționat? Ași! i-am întors spatele, pur și simplu.

— Și unde era asta, dacă nu te superi?

— La Muzeul Zoologic.

Cum sunt notaţi săritorii Jocurilor Olimpice

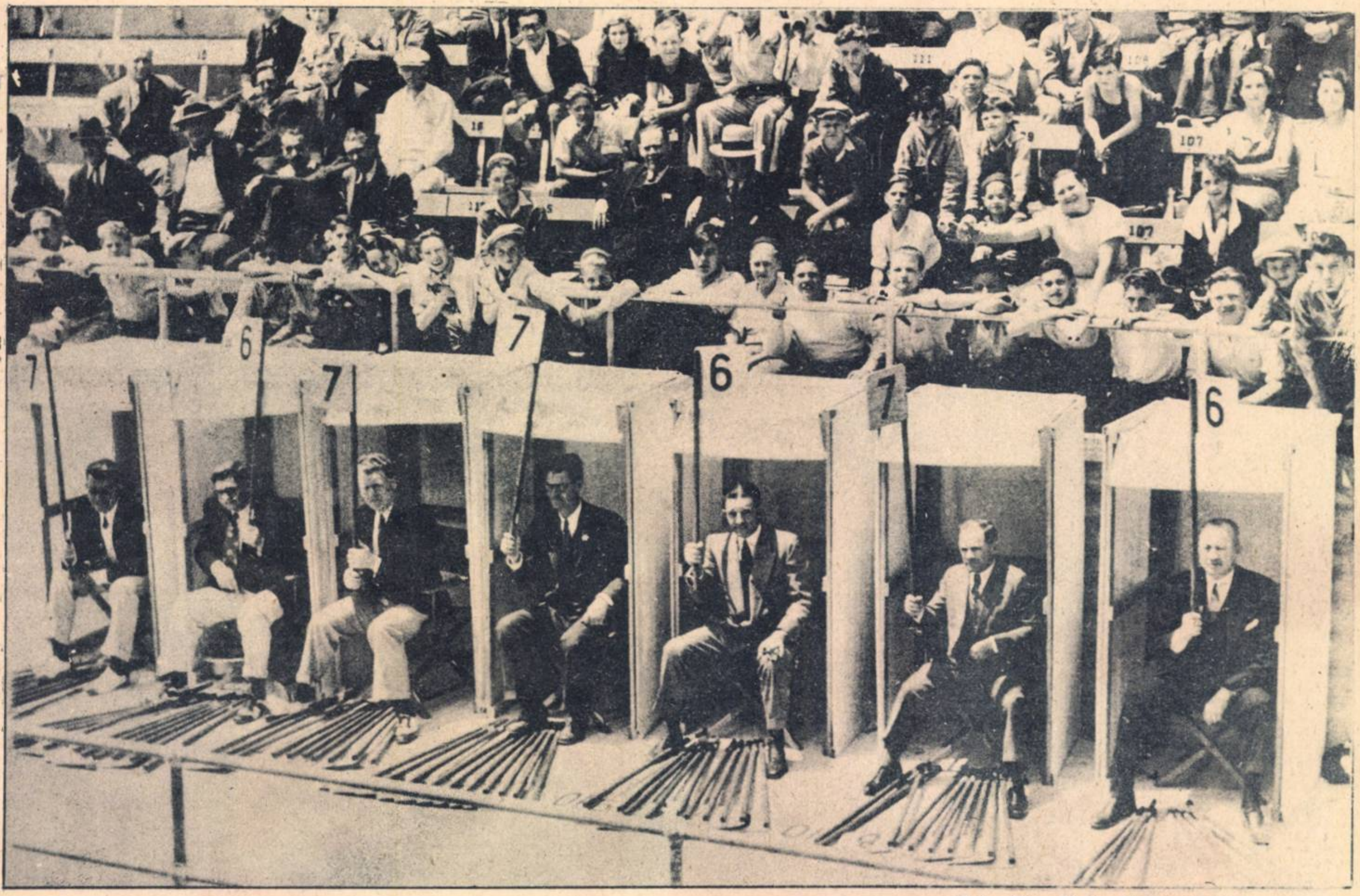

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

La stadionul de înot din Los Angeles a avut loc examenul final pentru darea notelor concurenţilor la Jocurile Olimpice. Cei şapte arbitri stând în celule separate erau obligaţi să-şi arate părerea pe loc, exprimându-şi notarea prin câte un baston, purtând cifrele dela 1—10, în faţa publicului şi a săritorilor.

Nouile Preţuri Reduse

ale cărţilor din EDITURA «EMINESCU» S. A.
Bucureşti I — Strada Inginer Anghel Saligny, 2 — Bucureşti I

Cereţi gratuit Catalogul complect

10 LEI VOLUMUL

Henri Murger: In noaptea nunţii
F. M. Dostoievski: Vrăjitorul . .
Björnson: Poveste de dragoste .
Richepin: Povestire din lumea nouă
M. Lermontov: Bela, roman . . .
N. Gogol: Răzbunarea groaznică .
D'Annunzio: Pisica (Nuvele) . .
Ch. Folley: Fiul lupilor de mare .
Maurice Level: Naufragiaţii vieţii
R. Benim: Rivala, roman . . .
V. C. Rondy: Secretul Principesei
Omessa: Misterul Romanovilor .
Epinghoven: Tainele Curţii germane
Bekir Aga: Memoriile unui eunuc
René Cazal: Voluptăţile răsboiului
Miguel Zamacois: Accidentul .
Honoré de Balzac: Iubita imaginară
André Theuriet: Coleta, roman .
Lynkeus: Frivolităţi . . . .
Cady: Mica cerşetoare. . . .
P. B. Haşdeu: Sic Cogito . . . .

15 LEI VOLUMUL

Turgheniev: Eroismul Dragostei .
Alex. Puşkin: Fata căpitanului. .
Guy de Maupassant: Nuvele . .
Georges Meirs: Pata de sânge .
Mihail Eminescu: Geniu pustiu .
I. L. Caragiale: Cănuţă om sucit .
Dr. Frumuşanu: Cum să întinerim
Eugen Todie: O iubire . . . .
Lia Hărău: Impărăţia de zăpadă .

Cărţi noi de mare succes

A. Thomas: Catrina-Soldat !...	LEI 60
L. Lewisohn: Israele Incotro?	„ 60
Panait Istrati: Ţaţa Minca . .	„ 60
Panait Istrati: Nerantsula .	„ 40
Klabund: Borgia, romanul unei familii	„ 50
Remarque: Pe frontul de vest nimic nou	„ 60
Ernst Glaeser: Contingent '924	„ 60
Ioseph Delmont: Evrei în lanţuri	„ 60
Torberg: Bacalaureatul elevului Gerber	„100
Emil Ludwig: Napoleon . .	„240
V. Margueritte: Vitele umane	„ 40
V. Margueritte: Corpul tău îţi aparţine	„ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. I	„ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. II	„ 40
Mihail Eminescu: Poezii . .	„ 40
Victor Eftimiu: Cântecul milei	„ 40
Marie-Lise Emilian: 1313 întrebări şi tot atâtea răspunsuri	„ 40
Musset: Spovedania unui îndrăgostit	„ 40

AVENTURILE DETECTIVULUI
ROB. PARKER
55 volume. Fiecare volum LEI 5

BIBLIOTECA „ORIZONTUL“
25 volume Fiecare volum . Lei 5

VOLUMUL LEI 20

Poë: Aventurile lui Gordon Pym .
J. Kessel: Nopţi Siberiene . . . .
Ivan Turgheniev: Un cuib de nobili
Lew Tolstoi: Moartea lui Ivan Ilici
F. M. Dostoievski: O femeie blândă
Emil Zola: Ispăşirea, roman . .
George Ohnet: Prinţul fatal . .
D'Annunzio: Tragedia a 2 fecioare
Jules Mary: Păcatul mamei . . .
„ „ Răsbunarea Spaniolei
Georges Meirs: Enigma trenului 13
Mandelstam: Jim Blackwood Jockeu
Louis Hemon: Battling Malone . .
Victor Eftimiu: Kiriachiţa, roman
C Cosco: Grădina lui Dumnezeu
I. Greculescu: Cronicile lui Popic .

VOLUMUL LEI 25

Sven Heddin: Dela Polul Nord la Polul Sud. Vol. I—VI. . . . . .

VOLUMUL LEI 30

Claude Farrère: Casa oamenilor vii
Murat: Viaţa amoroasă a Caterinei celei Mari . . . . . .
Margueritte: Talionul, roman . .
Margueritte: Băetana (La Garçonne)
Margueritte: Femeia emancipată .
Margueritte: Prostituata, roman .
Eftimiu: Elfiona, roman . . . . .
Gustave Flaubert: Ispitirea Sft. Antoniu . . . .
Baron de Schlicht: Elita Prusacă,
L. Wolff: Fiul lui Anibal, roman .
Dr. Alfandari: Cartea femeii însărcinate . . . .

AL. MARGHILOMAN

NOTE POLITICE

5 volume mari . . . . Lei 1600

20 LEI MAURICE LEBLANC 20 LEI
Aventurile extraordinare ale lui ARSÈNE LUPIN

Arsène Lupin, Gentleman-Apaş	LEI 20
Arsène Lupin, contra lui Herlock Sholmes	„ 20
Arsène Lupin, Acul scobit . .	„ 20
Arsène Lupin, 813	„ 20
Cele trei crime	„ 20
Dopul de cristal	„ 20
Confidenţele lui Arsène Lupin	LEI 20
Triunghiul de aur	„ 20
Izbânda lui Arsène Lupin . .	„ 20
Insula cu treizeci de sicrie . .	„ 20
Piatra Miraculoasă	„ 20
Colţii Tigrului	„ 20
Secretul omului invizibil . . .	„ 20

Tăiaţi şi păstraţi acest anunţ

OGLINDA LUMII

4 IUNIE 1932

ANUL XI.

No. 23

BIBLIOTECA UNIVERSITAȚII -IAȘI-

Fata și idolul: Două brațe nu îi sunt deajuns, deaceia drăgălașa „girl“ dela Hollywood se asvârle în cele șase brațe ale acestui idol javanez. Nădăjduește, poate, că va avea senzații mai tari...

20 PAGINI

LEI 5

OGLINDA LUMII

11 IUNIE 1932
ANUL XI.
No. 24

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

20 PAGINI
LEI 5

Edith Meinhardt cea mai proaspătă vedetă cu *sex-appeal*

Bazele psihologice ale sănătății

Profesorul berlinez W. His expune într'un interview acordat revistei «Die Woche» legăturile ce există între medic și omenirea contimporană precizând rolul jucat astăzi de medici și desvoltarea pe care-o poate lua, în viitor, medicina.

PRIMEJDIILE CIVILIZAȚIEI

— Mecanizarea vieții a progresat enorm în ultimul timp și omenirea se îndepărtează din ce în ce mai mult de condițiunile de viață naturale. Totuși, civilizația influențează, atât în bine, cât și în rău. Există astăzi relativ mai puțini bolnavi, pentru orice perioadă de timp determinată, decât altădată; din contra, starea intermediară între sănătate și boală este infinit mai răspândită decât odinioară. Știința medicală ne-a furnizat o serie de metode științifice cari au permis să se ridice media vieții umane la 57 ani, față de 35 ani, care era media, acum trei decenii.

E drept că nu se cunoșteau altădată, stările intermediare, bolile de epuizare, nevrozele, precum și anumite răceli. Locuitorul marilor orașe, omul biurourilor, suferă de pe urma unei hrane prea complicate, a lipsei de aer, de apă și de soare, forța lui de rezistență contra infecțiilor e diminuată — într'un cuvânt, e victima civilizației.

Orașul Beyrouth dă un exemplu isbitor de nocivitatea civilizației noastre; acum treizeci de ani nu existau încă dentiști acolo și totuși lumea avea dinții sănătoși, căci obiceiurile și hrana sa, erau, de secole, naturale și normale, din punct de vedere biologic.

Astăzi când Syria a devenit o țară pe jumătate civilizată, când ea a adoptat formele vieții occidentale, dinții populației sunt tot atât de cariați ca în orice țară din Apus.

DIAGNOSTICUL ȘI TERAPIA

Pentru a vedea dacă știința este sau nu în stare să reducă, la minimum, aceste «boli ale civilizației» trebuie să ne dăm precis seama de ceace știe și poate un medic modern.

Să distingem, în primul rând, ceeace se știe, de ceeace se poate. Medicul din zilele noastre știe mult mai mult decât cel de altădată, nu numai fiindcă experiențele sale s'au multiplicat, dar și fiindcă dispune de o serie de noui mijloace. Metodele de diagnostic sunt mult desvoltate și permit să se recunoască boli, altădată complect ignorate, să se găsească în mod precis, localizarea turburărilor și să se descopere multe boli, chiar din momentul aparițiunii lor. Un tânăr medic de astăzi știe mult mai multe lucruri decât un coleg al său de acum 30 sau 40 ani. Aceasta nu înseamnă însă, că el poate mai mult, că știe să vindece mai repede.

Știința a putut, e drept, să creieze mijloace de vindecare foarte eficace. Să menționăm injecțiile cu insulină contra diabetului, remediile cu ficat animal contra anemiei, materiile noui contra malariei și contra boalei somnului, metodele chirurgicale, atât de simple cari salvează viața la mii de tuberculoși. Medicul de astăzi poate deci să lucreze pe o rază mult mai mare decât cel dealtădată.

Și cu toate astea, terapia nu a progresat în aceiași măsură cu diagnosticul. Ceeace-i și natural. Diagnosticul poate fi învățat, nefiind deseori decât o acțiune schematică. Cura, îngrijirile, dimpotrivă, prezintă o intervenție în legile biologice, o luptă cu sau contra naturii.

Pe de altă parte metodele de diagnosticare moderne nu sunt toate de natură a face să progreseze terapia. Se recunosc organele atinse, dar nu se știe mare lucru asupra stării generale a corpului. Terapia se ocupă mai ales de bolile organelor particulare și îngrijește, mai puțin, de corpul întreg. Imi închipui că medicii viitorului vor îngriji fiecare organ bolnav, bazându-se pe starea generală a pacientului.

HIGIENA PROFILACTICA

S'ar părea, la un moment dat, că e o contrazicere între afirmația că există o ameliorare în starea de sănătate a omenirii, precum și o medie de viață mai ridicată, și între constatarea că medicii de astăzi nu vindecă mai bine decât cei de odinioară.

Contradicția aceasta aparentă este explicabilă prin higiena socială, prin profilaxie, prin măsurile luate împotriva bolilor. Medicii nu vindecă mai bine—cu excepția câtorva boale — decât medicii de altădată, dar au reușit, în schimb să desbare lumea de anumite epidemii. Există boli pe cari generația actuală nu le mai cunoaște cum e variola. S'a văzut, în timpul războiului mondial, cum se localizau bolile infecțioase oprindu-se orice început de epidemie, rezultat care, înainte vreme, nu se putea obține. In aceiași măsură s'a redus și mortalitatea infantilă, iar întrebuințarea instrumentelor și măsurilor aseptice a făcut aproape să dispară febra puerperală.

Aceste câte-va exemple, luate la întâmplare, arată că medicina urmărește, în special, scopuri profilactice. Medicii preferă să distrugă boala însăși, în loc să îngrijească de cazurile izolate. Terapia individuală va trece pe viitor, în rangul al doilea al ocupațiunilor medicului, care se va ocupa în primul rând să imunizeze, pe fiecare individ.

EPIDEMIILE PREZENTE ȘI VIITOARE

Ideea marelui bacteriolog rus Metchnikoff că va veni o zi când imunizarea omenirii întregi va aduce dispariția complectă a bolilor, putea reprezenta, în vremea ei, un program științific. Insă noi știm astăzi că bolile infecțioase nu vor putea fi niciodată exterminate. Epidemiile apar și dispar, fără a se știe de unde și cum vin. Tuberculoza ne dă câte-va indicațiuni asupra activității bacteriilor.Bacilii tuberculozei atacau, la început, ierburile și plantele, au trecut, apoi, la vite, pentru a atinge, în cele din urmă, omul. Nu e decât o ipoteză, însă observațiunile biologice o fac foarte plauzibilă.

Se poate presupune că la fel va fi și pe viitor: bacterii, astăzi inofensive, vor deveni într'o bună zi, dușmanii noștri.

Vom vedea apărând, atunci, epidemii necunoscute, împotriva cărora vom fi, la început, complectamente dezarmați. Dar se poate presupune că bolile infecțioase existente vor fi exterminate mai repede, decât vor avea timp să se incuibe noui epidemii.

RELIGIA CA MIJLOC TERAPEUTIC

In ce privește nevrozele, turburările nervoase ale persoanelor cari se găsesc în starea intermediară dintre sănătate și boală, nu mai e vorba exclusiv de mecanizarea vieții, în care technica impune omului sarcini dificile, ci și de lipsa de idealuri, de turburările psihologice, de lupta ideilor și de nesiguranța religioasă.

Omul e legat de comunitate prin identitatea de psihologie și de sentiment.

Dovada cea mai bună ne-o prezintă instinctul colectiv, «gregar» al popoarelor primitive. Marele număr al neurastenicilor, al celor slabi, al ființelor fără nici un program în viață se explică prin faptul că omul occidental, care a pierdut instinctul colectivității, nu a atins încă independența spirituală deplină. Avem numeroase motive să credem că religia ar putea deveni un bun mijloc terapeutic pentru epoca noastră nervoasă. Câți intelectuali nu se plâng astăzi de faptul că trăiesc fără nici o credință religioasă? Numeroasele secte cari se răspândesc în mod atât de rapid și cuceresc mii de adepți, sunt un indiciu că intrăm într'o nouă epocă religioasă și umanistă. Socot, prin urmare, că boalele psihice au și ele nevoie de o terapie generală, de o imunizare contra atingerilor răului psihologic, după cum omenirea întreagă are nevoie de profilaxie contra bolilor infecțioase. Sufletul mulțimilor poate fi vindecat, căci omenirea formează un tot psihologic. Medicul de astăzi trebuie să indice legile naturale cari se cer urmate.

Automobil-sanitar pe plajă

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Sistemul acesta minunat a fost inaugurat la Venice în California, unde fiecare plajă adăpostește câteva automobile-sanatoriu, echipate cu tot materialul necesar primelor ajutoare medicale. In felul acesta, se pot îngriji persoanele lovite de insolație, rănite sau prinse în momentul înecului.

No. 24
Anul XI
„OGLINDA LUMII“
11 Iunie
1932
Redacția și Administrația București I, Str. Ing. Anghel Saligny 2
(Palatul «EMINESCU» S. A.) Telefon 325/34 și 325/35
Abonamente { pe un an 250 lei
pe 6 luni 125 lei

Curtezane japoneze

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII -IAȘI-

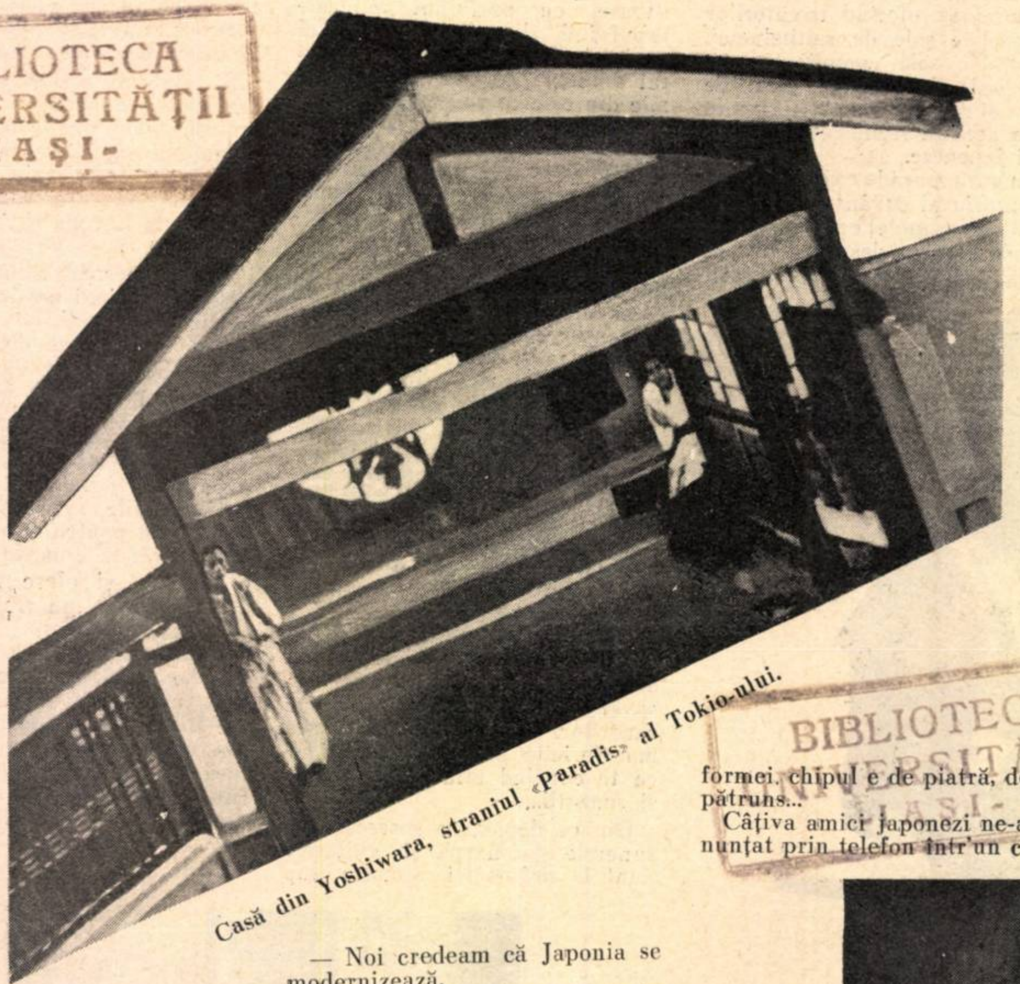

Casă din Yoshiwara, straniul «Paradis» al Tokio-ului.

Tokio își sărbătorește cireșii în floare... In parcul Uyeno, un nor trandafiriu de petale imateriale învăluie templele. Căsuțele fragede de ceaiu, furcile lăcuite ale portalelor simbolice, se taie pe un cer verde, de o transparență copleșitoare.

O mulțime compactă a venit, din toate unghiurile orașului, să admire **sakura**, cireșul, orgoliul național.

Kimonouri de ceremonie, bluze albastre de hamali, tunici negre de studenți, haine pestrițe de copii agățați pe spatele mamelor lor.

Pantofi de lemn trosnesc promenadele pierdute, un sunet de flaut, recitativul nazal al unui muzicant ambulant vibrează în aer. Un miros de tămâie, de lemn nou, de prăjituri calde, plutește în aer...

Am rătăcit multă vreme, în căderea amurgului, amestecându-ne cu poporul acesta fervent care pare mai degrabă să participe la o procesiune, decât la o partidă de plăcere.

Doi amici americani din grupul nostru se adresează ghidului, cu un aer desamăgit:

— Și amorul? Ce devine el cu prilejul acestei sărbători de primăvară? La dv. nu sunt amanți, perechi sentimentale, cari să rătăcească prin boschete romantice?

Ghidul se aștepta la întrebarea aceasta pe care nu e cu putință să nu i-o pună fiecare din turiști. Răspunde, dând din cap:

— Nu căutați amorul aici. Manifestațiunile exterioare ale dragostei sunt condamnate de moravuri.

— Noi credeam că Japonia se modernizează.

— Se modernizează, însă nu în domeniul amorului. Ioshiwara, cartierul unde locuesc toate curtezanele, este el însuși supus tradițiunii feudale.

Joshiwara... Tovarășii din bandă schimbă priviri complice, apoi mărturisesc, timid:

— Am vrea să vedem asta...

Ghidul reflectează o clipă, două, apoi se hotărăște...

Ne va deschide, oare, Joshiwara perspective noui și stranii? Sà vedem...

Chemăm un taxi. Șoferul, curtenitor și mut, ne duce printr'o rețea fantastică de străzi și ulicioare. S'a înoptat de-abinelea, și sute de globuri electrice, iluminează capitala asiatică, pe cale să se transforme într'o mare cetate modernă.

Colina **Emon-Zaki** anunță apropierea de cetatea galantă. Inainte de a pătrunde în Joshiwara, tinerii trebuie să-și ajusteze chimonourile și «să se facă frumoși».

«Câmpie înflorită», «Câmpia fericirii», «Cetatea cireșilor de Noapte», acestea sunt numele pe cari poeții le-au dat Joshiwarei.

Iată-ne ajunși pe aleea principală. Un gardian ne obligă să ne înscriem într'un registru, numele și pronumele, profesiunea, forma chipului, culoarea ochilor, în sfârșit un dosar complect care va fi comunicat serviciului de informații.

Trecem bariera, puțin intimidați de privirea piezișă a unui polițist mărunt și înmănușat, care reglementează circulația, cu ajutorul unei lente de hârtie, unsă cu untdelemn. Paznic de seraiu, sau polițist de operetă?... De-asupra gâtului negru al uniformei, chipul e de piatră, de nepătruns...

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII -IAȘI-

Câțiva amici japonezi ne-au anunțat prin telefon într'un **ceaya** select foarte scump și care se ferește de străini. Aici se pot vedea **Oiranele**, curtezanele de lux. O servitoare ne primește, amorțită pe prag și ne salută cu fruntea lipită de pământ. Ne descălțăm, schimbând complimentele uzului și pășim fără sgomot pe lemnul poleit și înegrit de vreme, prin culoare. Apar, în dreapta și în stânga, celule de hârtie, egale între ele, precum cămăruțele unui fagure de miere, desene geometrice și fistichii, oglinzi.

O altă femeie ne primește, îmbrăcată cu un kimonou negru, de ceremonie. E **yarita,** sau guvernanta, care ne introduce în «Camera de expoziție».

Sala e curată, lipsită de orice mobilă. Numai două paravane aurite servesc drept fond doamnelor expuse. Ele sunt instalate pe perine de crêpe de Chine, plate, sub lumina orbitoare a unui glob electric care a înlocuit, pretutindeni, lanternele de hârtie, de modă veche. Insă, poate că lumina aceasta intolerabilă redă și mai sesizantă și mai tragică, parada mută! Luăm loc pe perne, servitoarele ne aduc ceaiu și prăjituri, spre cari întindem mâinile cu un gest instinctiv. Privirile ne sunt atrase, însă, de straniul spectacol din față. Chipurile femeilor sunt văruite cu alb, buzele sângerânde, ochii arzători sub sprâncenele arcuite. Măști de Pierrot cu surâsul înțepenit și totuși dulceag. Splendoarea kimonourilor de mătase purpurie, rigide ca niște

Japonezele sunt amante docile, respectuoase, dar lipsite de fantezie și senzualitate.

(Continuarea în pag. următoare)

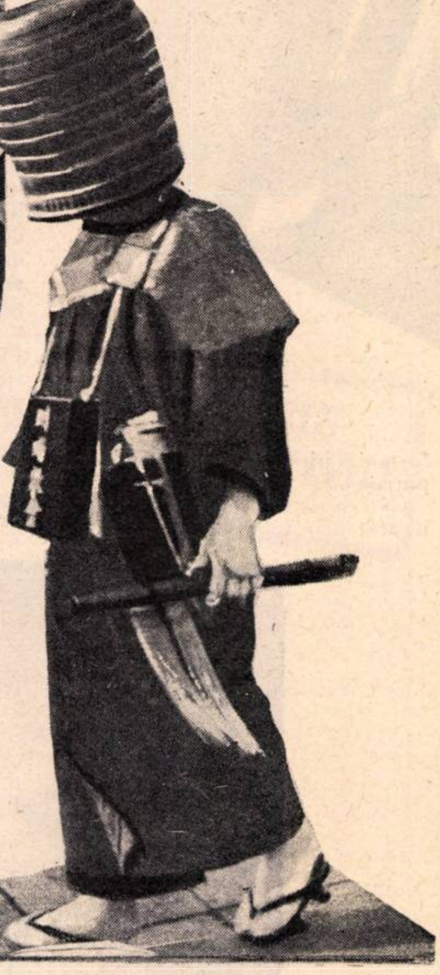

Sus : **Curtezană în costum de ceremonie.**

Dreapta : **KOMUZO-ul este un personaj extraordinar, rând pe rând cântăreţ din flaut, vestitor, intermediar şi procuror.**

mantii preoţeşti... Centuri broşate, înodate în forma unor aripi de fluturi pe pântece, după moda curtezanelor. Coafuri monumentale, ridicate în etaje, au aerul că-s ieşite dintr'un calapod.

E oare cu putinţă ca idolii aceştia palizi să fie femei? Sunt ele în stare să vorbească, să tresalte la o invitaţiune, să se însufleţească sub o mângâiere?

Simţim cum inimile ni se strâng de un fel de sfâşiere, în faţa jocului acesta de paradă, scânteietor, somptuos şi care, totuşi, are într'însul ceva spectral.

Şi ne amintim, de-odată, că păpuşile acestea îmbrăcate cu brocart au fost cumpărate pentru câteva mii de yeni de patronii lor. Vândute de părinţii lor, sau vânzându-se singure acestor agenţi ai prostituţiei cari abia aşteaptă să înşface o pradă nouă.

Privim în stradă. Oamenii trec: kimonouri sau haine europeneşti, ghete americane sau sandale de paie. Toţi au, însă, acelaşi aer calm şi aferat, în acelaş timp.

Amorul e un rit care se îndeplineşte după reguli fixe, foarte vechi.

Yoshiwara e mai puţin un cartier rezervat decât un oraş în miniatură, unde sunt grupate templele de amor venal, **ceaya,** restaurantele, palate somptuoase sau căsuţe aeriene de lemn ori hârtie. E un «Luna Park» al galanteriei, un teren de bâlciu, violent luminat, oferind trecătorilor spectacolele sale de saltimbanci, eşafodajele sale complicate, parăzile sale de oameni, jocul de siluete şi de clar-obscururi—toată lumea aceasta fermecată a frivolităţii japoneze.

Odinioară parada exista în sensul propriu al cuvântului, fiindcă **joro** (curtezanele) erau expuse în cuşti de bambus deschise în plină stradă. Era un spectacol extraordinar, înşiruirea aceasta de femei împopoţonate, rigide şi scânteietoare, aşezate sub grilaje.

Intrăm într'un restaurant unde Geishele vin să cânte şi să danseze pentru noi până în zorii zilei. Mai fericite decât **joro,** ele nu sunt sclavele Yoshiwarei. Sunt păzitoarele tradiţiei, ale eleganţei şi exerciţiul amoros este exclus din serbările unde ele se produc. Dacă, uneori, ele cumulează profesiunea de dansatoare şi aceea de curtezană, clientul va trebui să plătească o taxă suplimentară, «dreptul femeei»... Gheishele sunt sindicalizate, ajung să-şi strângă o zestre, devin, deseori concubinele Japonezilor cu vază.

Incepem să devenim nervoşi. Cu picioarele înţepenite, îndoite timp de câteva ore pe perine scunde, cu capul îngreuiat de băutură, cu urechile vâjâinde, vrem să fugim cât mai repede din Yoshiwara. «Câmpia Inflorită» e pătrunsă de efluvii prea vechi, de amintiri prea îndepărtate, de ceva care nu-l putem sesiza, dar care a stârnit în jurul nostru ca un fel de praf de moarte.

*

Yokohama. Nouă escală, în căutare de necunoscut, de exotic şi fermecător.

«Vizităm **Gioroya,** cartierul curtezanelor, luminat somptuos, cu scânteieri multicolore şi ameţitoare, cu parfumul puternic răbufnind din fiecare colţ al prejmei. Străzile, ordonate şi destul de îngrijite, nu trădează nimic din cele ce se petrec dincolo de trotuare. Casele, construite după acelaş tip ca în Yoshiwara: în faţă e un vestibul, în curte o cuşcă imensă cu gratii de lemn, văzută perfect din stradă. In dosul gratiilor privesc, imobile ca niştre strane, femeile cari îşi vând dragostea. Sunt de un calm imperturbabil. Nu au nici o pretenţie dela viaţă, dela atenţiunea trecătorului; se mulţumesc să primească mireasma puternică a cireşilor înfloriţi.

Rareori evadează din atitudinea lor petrificată, pentru a schiţa un zâmbet; în momentul acela, sunt încântătoare. Ochii tresaltă, liniile feţii se desenează într'o expresie de graţie şi corpul pare cuprins de o vibraţie imperceptibilă. Dar totul nu durează decât o clipă. Poate că a fost un simplu miraj ?..

Saloanele de primire sunt la etaj, armonizate cu un gust desăvârşit. In mijloc e un havuz răcoritor, unde poţi găsi cea mai fericită inspiraţie, ori simţi că te cuprind efluvii de dorinţi şi senzaţii...

Din ce depărtare sosesc, oare, sunetele de harpă şi ghitară? Sunt la doi metri, ascunse sub un paravan şi diluate de meşteşugul executantului.

Paznicul de noapte al unei case de iluzii din Yoshiwara.

Cât de palide şi meschine apar, pentru noi Europenii, riturile dragostei în Occident, când aici, până şi amorul venal este învăluit în cea mai puternică poezie. Unde putem întâlni, în continentul nostru, atâta potopire de culori, de eleganţă a naturii, de sunete şi şoapte mai delicate ca cea mai uşoară adiere?

Şi poate că însăşi severitatea tradiţiei japoneze care impune traiului unei prostituate o intoleranţă dusă până la cruzime, nu întrece, în mizerie, halul desnădăjduit în care trăiesc prostituatele, în Europa şi America.

Barem, în Extremul-Orient, riturile acestea riguroase cari strâng în chingi nevăzute trupul şi sufletul femeii, fac parte dintr'o serie întreagă de moravuri, înrădăcinate de milenii în mentalitatea poporului. Occidentalii însă, cari, progresând cu paşi gigantici pe toate căile ideilor noui, realizând, în bună parte, liberarea individului de toate prejudecăţile secolelor trecute, au păstrat pentru femeia pe care împrejurările funeste ale vieţii o silesc să-şi ofere trupul oricărui trecător, un tratament din cele mai barbare. Prostituata moare, în Europa, la treizeci de ani, pe patul macabru de spital, stingându-se în ultimele spasme ale ftiziei. In ce constă «civilizaţia» noastră, dacă nu am reuşit, încă, să uşurăm viaţa acestor fiinţe sinistrate, cari dau atâtor oameni iluzia dragostei ?

*

...**Gioroya** tresaltă, în amurg, de legănarea crengilor de cireş. Intr'o curte se aude un zăngănit ca de sabie. A intrat un samurai.

H. S.

Dumnezeu nu mai are nici o putere

Se pare că fosta capitală a vechei Rusii nu va mai cunoaşte în curând zăpada naturală.

Experienţele au demonstrat posibilitatea de a provoca în mod artificial, căderile de zăpadă, cu ajutorul ionizării electrice furnizată de un aparat, instalat pe bordul unui balon prins de jos. Cercetările au permis să se creieze nori veritabili în laboratoriile din Leningrad şi să li se aplice, cu succes ionizarea.

Dacă rezultatele satisfăcătoare obţinute până acum, vor fi confirmate, se va stabili o serie de staţiuni pentru precipitarea artificială a zăpezii, în jurul Moscovei în timpul iernii. Inainte ca norii să sosească la Moscova, zăpada va fi precipitată de-asupra fermelor colective, pentru a acoperi recoltele de iarnă şi a pregăti solul în vederea culturilor de primăvară.

Intrebarea este dacă Cel de Sus nu se va ambiţiona şi se va pune la întrecere cu posibilităţile oamenilor de ştiinţă, arătându-le că el tot mai ştie ceva...

In împărăţia animalelor sălbatice

„Krüger National Park“ din Transvaal

Parcurile naţionale sunt teritorii vaste, constituite, în genere, din văi înalte închise între crestele munţilor şi cari, bine adăpostite şi irigate, cuprinzând o vegetaţie îmbelşugată şi diversă, servesc drept azil animalelor sălbatice. Acestea, fără nici o temere de puştile vânătorilor, trăesc acolo şi se reproduc într'o libertate deplină. Cele mai multe din aceste parcuri se găsesc în Statele Unite, însă, după cum veţi vedea din cele ce urmează, există numeroase asemenea domenii şi în alte continente, cum e de pildă în Europa şi Africa.

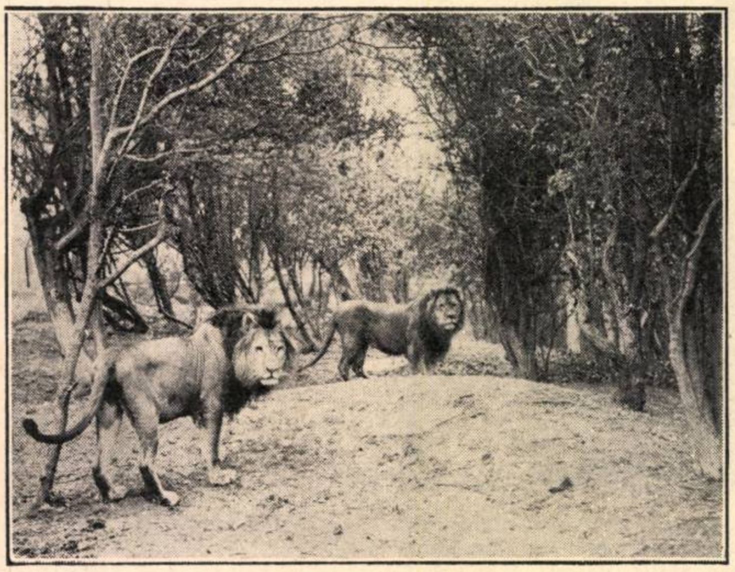

Leii în libertate, plimbându-se într'una din pădurile lui «Krüger National Park», se uită miraţi la curajul fotografului care a venit să le turbure singurătatea.

Dintre acestea, cel mai mare din lume este, **Krüger National Park,** dela frontiera de nord a Transvaalului.

Africa este dintre cele cinci continente acela care domină prin numărul şi varietatea animalelor sălbatice. Nu-i lipsesc, într'adevăr, ca reprezentanţi ai marilor fiare, decât tigrul şi ursul. In schimb, cuprinde ultimele vestigii ale faunei colosale care domnea pe lume înainte de înfiriparea istoriei, de pildă hipopotamul şi rinocerul. Cu toată invazia oamenilor albi, cu tot praful de puşcă, cu toate explozibilele şi automobilele blindate, cari de trei veacuri s'au succedat, deslănţuind carnagii îngrozitoare, forţa vieţii animale se menţine, în Africa, beată de sevă, gata oricând, să revină la vechea creştere şi prosperitate.

Francezii, Englezii, Portughezii, Italienii şi Belgienii îşi împart continentul negru. Toţi au pe conştiinţă masacrarea a zeci de mii de animale.

Excesele acestea au atras întotdeauna, trebuie s'o recunoaştem, reacţiunea posesorilor solului. Altă dată, când limitele teritoriale rămâneau vagi, reacţiunile acestea nu aveau decât un slab efect contra spiritului de aventură al vânătorilor. Astăzi, însă, când fiecare naţiune proprietară cunoaşte, în mod precis, graniţele domeniilor sale, Africa a încetat să mai fie o ţară de vânat liber.

Stăpânii veniţi din Europa apără deci, fauna rătăcitoare depe pământurile lor. Metodele lor se reduc la patru: creaţia unui anotimp pentru vânătoare: interzicerea, în orice epocă, de a se omorî anumite specii; permise speciale, cu preţuri foarte urcate, pentru distrugerea animalelor rare; însfârşit constituirea unor rezerve sau parcuri, în interiorul cărora portul de arme este interzis vizitatorilor.

Englezii sunt aceia cari, fie în dominionul lor sud-african, fie în coloniile lor din centru şi din răsărit au împins, cel mai departe, exploatarea sistemului rezervelor. Ei au constituit două parcuri naţionale în provincia Cap, mai multe în Zululand, una în Matabeleland, două în Rhodezia, patru în Sud-Vestul african, unul în Ngasaland, două în Kenya, patru în Uganda. Insă cel mai recent mai vast şi mai bogat este **Krüger National Park**, din care Uniunea Sud-Africană a vrut să facă un conservator universal cu fauna lui bogată şi un centru de atracţie din cele mai remarcabile pentru curioşii din lumea întreagă.

Krüger National Park a fost creiat în 1926, după douăzeci de ani de negocieri. impuse de interesele teritoriale ce se ciocneau între Statele Uniunii, coloniile britanice limitrofe şi Mozambicul Portughez.

Bătrânul preşedinte Krüger mângâiase odinioară ideea unei rezerve uriaşe. Când un sfert de secol mai târziu, Uniunea a realizat acest vis. ea făcu din opera sa un omagiu în plus închinat memoriei. în veci venerate a unchiului «Paul».

Krüger National Park nu e o simplă grădină de aclimatizare, pusă la dispoziţia doicelor şi tinerelor perechi de amorezi cari să zgâiască ochii la cuştile cu animale.

Format din două parcuri vechi, el are 340 kilometri lungime, pe o lărgime medie de 60 kilometri. Suprafaţa lui depăşeşte 20.000 kilometri pătraţi, adică aproape de două ori şi jumătate cât suprafaţa Corsicei.

Priviţi o hartă a Africei, mai amănunţită. **National Park** cuprinde întreaga bandă nord-est a Transvaalului, mărginit de Mozambic, exact între Limpopo, la Nord, şi râul Crocodil la Sud. Un singur fluviu îl străbate, Olifants-Rivers, care primeşte patru afluenţi principali, şi ei alimentaţi de numeroase pâraie. Partea meridioanală e tăiată de-a-curmezişul, de o cale ferată care face legătura cu marea linie Pretoria-Lurenco-Marquez.

Pe scurt, parcul înglobează cea mai mare parte din pământul povârnit, care se etajează la apusul munţilor Drakenberg. Asta în ce priveşte geografia.

Patru sute cincizeci de kilometri de şosele admirabile străbat un mărăciniş care rezumă toate chipurile barbare ale Africei, de la haina neagră a platourilor, ce serveşte drept soclu leilor, până la platitudinea verde-palidă, pătată de tufişuri întunecoase, care alcătueşte veldt-ul. Paznici, instalaţi în case foarte confortabile supraveghează tot ce se petrece, la fiecare 25 de kilometri. Inspectorii albi cari locuesc acolo, comandă un corp de auxiliari indigeni, autorizaţi să trăiască, în mijlocul fiarelor, într'o colibă. Atât unii, cât şi alţii au dreptul să circule înarmaţi.

Ansamblul parcului trece prin controlul a zece funcţionari. aleşi de Parlamentul Uniunii şi formând un Consiliu de administraţie.

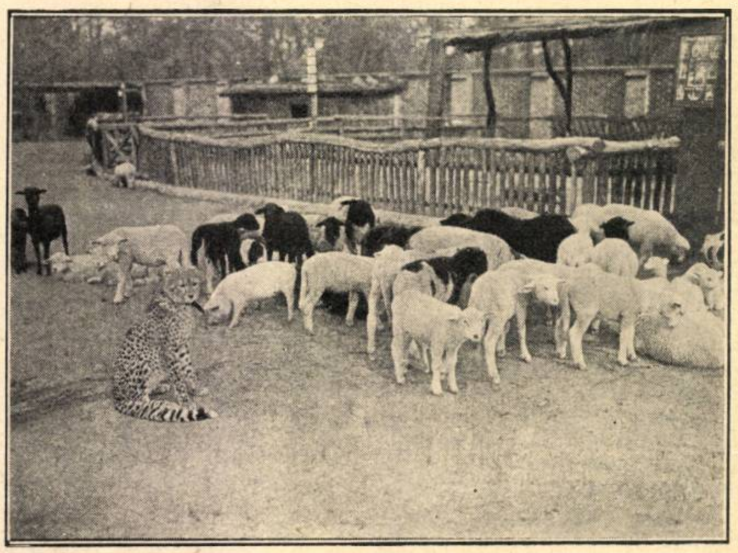

Un ghepard, docil, şi cu instinctele potolite de o severă educaţie, păzeşte, ca un câine credincios, turma de oi ce aparţine directorului lui «Krüger National Park».

Un gardian şef eliberează turiştilor autorizaţiile de vizitare. Insfârşit, zona este în toată lungimea ei, încinsă nu de un zid, ci de o bordură de teren gol, larg de 30 metri în faţa căruia orice vânător, venit în mod clandestin din afară e silit să se oprească imediat locului, chiar dacă urmăreşte un animal rănit. Cine se opune poate fi condamnat la muncă silnică **(hard labour).**

In acest sanctuar al vieţii sălbatice, proteguită de civilizaţie, rătăcesc şi trăesc o sută de elefanţi, zece rinoceri cu câte 2 coarne, 200 de hipopotami, opt sute de bivoli africani şi şease sute de lei.

Seniori de o măreţie secundară sunt leoparzii, gheparzii cu pielea rasă ori acoperită de lână, hienele pătate, pisicile-tigru, pisicile de junglă, lupii cu creastă, vulpile cu urechi lungi, şacalii şi câinii sălbatici.... **Trei mii de zebre şi o sută douăzeci de mii de antilope îşi dispută, involuntar, onoarea de a servi drept pradă leilor şi vasalilor.** Nu se ţine seamă de cele câteva mii de struţi, cari ştiu să se apere. Trebuie recunoscut, de altfel că silite să înfrunte singurul războí al fiarelor, animalele inocente, se simt mult mai bine, decât dacă ar trebui să se ferească de atacul puştii...

Bineînţeles, gardienii au misiunea să mai vâre în sperieţi, unele fiare prea rapace când încep să-şi facă de cap. Afară de aceasta ei trebue să suprime animalele îmbătrânite, când se nasc vlăstarele noui şi zglobii, spre a le lua locul.

Tânărul animal va creşte şi va urmări, glorios, pe antilopa suplă, în lumina apusului de soare. Veteranul ar putea să devină primejdios pentru om, căci vârsta, tocindu-i labele şi ghiarele, i-a suprimat putinţa de a prinde animalele cari ştiu să fugă. Dar leii din Krüger National Park nu trebue să devină primejdioşi. Şi nici nu devin. Fiindcă sunt suprimaţi.

In ce priveşte pe elefanţii sălbatici, ei rătăcesc în ţinuturile nordice.

La vederea trupei lor zdrobitoare, vizitatorul, ori cât de curios ar fi, nu are niciodată ambiţia să se oprească locului. Şoferul dă drumul la viteza maximă...

Cum stă Al. Capone în închisoare

De eliberarea lui pare să atârne liniştea Chicago-ului

Al. Capone, faimosul gangster-şef, deşi închis în puşcăria model din Cook Country, unde trebuie să ispăşească o pedeapsă de unsprezece ani, continuă să intereseze în cel mai înalt grad pe reporterii americani, cari, venind din colţurile cele mai îndepărtate ale Satelor Unite, sosesc aproape în fiecare zi la Chicago, pentru a putea obţine un interview dela acest *«rege al bandiţilor»*. Capone e condamnat la muncă silnică, nu cum s'ar putea crede, pentru isprăvile sale de bandit şi de contrabandist, ci pur şi simplu fiindcă nu a vrut să plătească Statului impozitul pe averea lui imensă.

Totuşi, dela o vreme încoace. Al. Capone, atât de lacom de publicitate a schimbat tactica şi de nouă ori din zece, nu răspunde absolut nici un cuvânt reporterilor cari reuşesc să îndemne şi să conrupă pe toţi gardienii, pentru a se prezenta în celula eroului sau, cel puţin în sala comună a deţinuţilor.

Evident, el urmează sfaturile avocatului său, celebrul şi lacomul Midvael Alen.

La Cook Country el se simte, de altfel, destul de bine... Capone nu gustă niciodată din mâncarea reglementară a închisorii. Mama lui, care a închiriat un apartament în apropiere îi prepară şi îi aduce personal, — pentrucă «sărmanul» ei copil să poată mânca fără teama de a fi otrăvit — tot ce e mai ales printre delicatese. Şi totuşi, Capone ar trebui să taie sare în ocnă şi să poarte haine vărgate de deţinut.

Cum a plecat Capone la închisoare: aşezat într'un elegant compartiment «Pullman», regele gangsterilor discuta, cu însoţitorul său procurorul Laubenheimer, despre viaţă, despre femei şi aventuri, având aceiaşi mină cuceritoare, ca şi când era în libertate.

Capone nu e silit să facă nici o treabă. Singura neplăcere este că trebuie să se scoale la ora 6 dimineaţa şi nu are voie să intre în celula lui, decât abia seara la şapte şi jumătate.

Tot timpul şi-l petrece în sala comună, unde i se servesc mesele,

Din când în când, se plimbă pe un vast culoar, fumând ţigări de foi, de prima calitate.

Apoi, îl jenează niţel micimea celulei, şi asprimea aşternutului... Seara, e silit să-şi întindă pe o frânghie frumosul lui costum, căptuşit cu mătase şi croit într'un mod ireproşabil. Uneori, joacă o partidă de «bridge» cu codeţinuţii, de-asemeni străduindu-se să vorbească pe cât se poate mai puţin.

Intre timp, se petrece la Chicago un fapt destul de curios. In imensa Capitală, care a fost până mai deunăzi teatrul de operaţie al celor mai fioroase şi sanguinare isprăvi banditeşti, s'a format un comitet alcătuit din cinci multimilionari, ale căror nume nimeni nu le cunoaşte şi cari cheltuiesc o sumă fantastică pentru a preda pe mâna justiţiei toate aceste bande certate cu legea, dar tolerate de corupţia poliţiei şi cari se joacă cu revolverele, la orice oră din zi şi din noapte, pentru a lichida, într'un chip expeditiv, diferitele lor «interese» financiare.

Când Capone era liber, comitetul acesta îşi vedea eforturile încununate de succes, numai graţie concursului dat de faimosul bandit, deoarece «regele gangsterilor» avea cel mai mare interes să-şi elimine concurenţii sau foştii partizani, cari îl trădase. El se oferia, cu cea mai mare bună voinţă ca să-i facă să cadă în cursă pe «adversarii săi de idei».

Deoarece, însă, cronica locală începe, iarăşi, să înregistreze fapte de violenţă, analoage cu acelea cari dădeau, Chicago-ului, până mai deunăzi, aspectul unui oraş infernal, populaţia se întreabă, desnădăjduită, dacă nu ar fi mai bine, să se găsească un mijloc plauzibil de a-l scoate din închisoare pe isteţul şi teribilul Al Capone, Locuitorii imensului Chicago se tem că abia foştii credincioşi ai «regelui gangsterilor», încurajaţi de starea de captivitate a şefului lor, se liberează de sub dominaţiunea lui ocultă şi încep să «lucreze» pe cont propriu cât mai activ şi mai ferm posibil, spre a câştiga timpul pierdut.

Să nu ne mire, deci, într'o bună zi, dacă vom citi în ziare că Al Capone **«achitându-şi impozitul către fisc...»** a fost repus în libertate, şi că se plimbă din nou în cluburile şi localurile de petreceri cele mai distinse cu alura lui de mare senior al crimei...

ROMA LUI MUSSOLINI

Noul aspect al cetăţii antice

Roma a devenit, anul acesta, primul dintre oraşele Italiei. Intr'o revistă franceză găsim o sugestivă descriere a acestei ascensiuni rapide şi miraculoase.

După o luptă încordată cu Napole şi Milano, cele două oraşe rivale, Roma a reuşit să iasă învingătoare, înglobând câte-va mii de locuitori mai mult, Şi e foarte bine aşa, căci capitala unei ţări trebuie să aibă, în primul rând, întâietatea. Milionul de locuitori, cifra fatidică, a fost uşor depăşit şi Romanii sunt cum nu se poate mai mândri.

Tot anul acesta se va pune în execuţie faimosul «plan regulator» al cărui părinte spiritual se consideră Benito Mussolini. Realizat pe hârtie de arhitectul Piacentini, planul a fost aprobat, de curând, de Cameră şi de Senat. S'au adus felicitări comisiunii de savanţi, arhitecţi, ingineri, arheologi, critici de artă care s'a silit să concilieze două tendinţe opuse: respectul Romei antice şi necesităţile Romei moderne. Nu era, evident, lucru uşor...

Când Romanii vechei generaţii au aflat că se propune construirea unor noui mari artere, că se nimicesc cartierele nesănătoase, că se lărgesc anumite străzi, că, pe scurt, se supune Oraşul etern legilor urbanismului, emoţia lor a fost nemărginită. Nu avea să se comită un act sacrilegiu? Nu se risca, oare, să se mutileze chipul armonios al Cetăţii Cezarilor şi a Papilor? Degajarea, izolarea tuturor marilor vestigii arhitecturale, restaurarea forumurilor lui Traian şi Cezar, desprinse din grămada de bordeie înconjurătoare, toate aceste operaţiuni savante nu dădeau, oare, preţioaselor ruine, atât de vii şi atât de calde sub cerul albastru, aspectul rece şi mort al pieselor catalogate dintr'un muzeu de arheologie? Pe scurt, nu avea să se rănească, prin loviturile de târnăcoape, sufletul însuşi al oraşului atât de delicat cântat de Goethe în *Elegiile romane?*

In mai multe rânduri, Mussolini a ţinut să înlăture, el însuşi, aceste acuzaţii. El a afirmat că planul său regulator respectă în cel mai înalt grad, amintirile vii ale gloriei Romei. Italienii veacului XX-lea, spune el, leaderii Revoluţiei fasciste, au admiraţia trecutului, însă ei nu au şi superstiţia lui şi nu pot sacrifica noua Romă gustului nostalgic al culorii locale, dragostei pentru ruinele informe şi inutile.

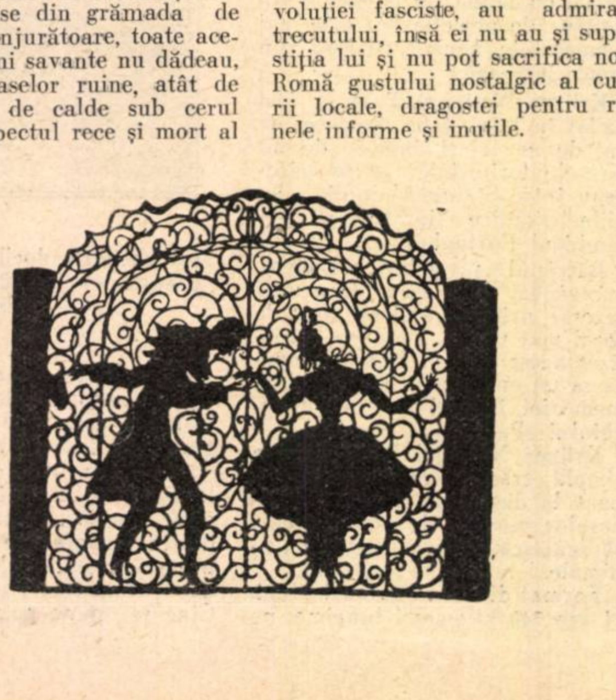

In 1864, Hippolyte Taine vorbia de Roma, ca de o adevărată necropolă.

Astăzi, capitala italiană nu mai e o cetate moartă sau somnolentă; ea e vie, vibrantă şi e populată de un milion de fiinţe omeneşti cari au nevoie de aer, de lumină şi de higienă. Se vor respecta monumentele, dar ruinele vor fi tratate fără milă.

— «Ducele» Mussolini care a făcut din futurism doctrina artistică quasi-oficială a fascismului, care l-a copleşit cu onoruri pe Marinetti, nu putea să nu dea dreptate celor cari se îndreaptă spre viitor şi întrevăd în visurile lor Roma din 1950 sau chiar din anul 2000. Roma aceasta va avea două milioane de locuitori şi 150.000 automobile! De pe acum, ea nu mai este oraşul calm al funcţionarilor şi turiştilor, pe care l-au cunoscut Chateaubriand şi romanticii.

Este al treilea oraş industrial din Italia şi de aceea trebuiesc construite noui cartiere pe o întindere de zece hectare.

Evoluţie naturală, fatală. Insăş Veneţia nu mai este «frumuseţea care se îndreaptă spre moarte», scumpă lui Barrès şi gondolele, «balansoarele cu cretini» cum le-a definit Marinetti, în tinereţe, nu vor mai aluneca, în curând pe canalele învăluite de mister...

O LUNA LA HOLLYWOOD

Interviewuri, amintiri, anecdote, indiscreții

ADEVĂRATA GRETA GARBO

III. Amintirile „Femeiei Divine“ 1)

(urmare din No. trecut) Pielea albă și diafană a chipului ei, înseninat de aureola unui păr bogat cu ciudate resfrângeri aurii. Totul în ea e armonie, cu însăși melancolia aceia care n'o mai părăsește. Are mâinile subțiri, delicate, cari se mișcă alene, cu blândețe. Vorbește cu pauze lungi. Vocea ei e mlădioasă, legănătoare, iar accentul strein o face și mai simpatică.

Aceasta e Greta Garbo.

Dar cine-i ea?

Toată lumea o cunoaște la Hollywood și totuși nimeni nu se poate mândri că o cunoaște într'adevăr. E cunoscută ca artistă, nu însă și ca femeie. Ea însăși se cufundă cu plăcere într'o taină mare, de nepătruns, care e legenda existenței ei misterioase. Chiar John Gilbert, favoritul ei într'o vreme, știe prea puțin sau chiar nimic despre ea.

Arta delicată și superioară care entuziasmează și smulge aplauzele spectatorilor, e **a ei,** numai **a ei!** Am putea spune **artă brevetată.**

Poate că în filmele americane Greta Garbo este în contrast cu temperamentul partenerilor cari o secundează.

E o artistă privilegiată la Hollywood, o artistă căreia nu i se comandă.

Greta Garbo nu e artista care venind la Hollywood a trebuit să se adapteze tuturor obligațiunilor ce se impun actorilor streini. S'a impus ea însăși, din primul moment.

Personalitate artistică nediscutată și nediscutabilă.

E o enigmă ca femeie și ca artistă; ca artistă, e poate singura pe care a înregistrat-o istoria cinematografică, singura care a obținut un triumf atât de răsunător, singura care a stârnit atâta curiozitate și care a rămas neîncetat tot astfel, în jurul **eului ei.** A devenit un mit popular!

*

Numai ea poate să personifice acel tip de «wamp», cum zic americanii, de oarece e înzestrată cu o putere stranie de a subjuga și domina bărbatul. Și toate acestea, fără vulgaritate, ci dimpotrivă, cu un rafinament dulce împins până la subtilitate. Statornica elocvență a primei sale interpretări a fost de-ajuns ca să creeze succesul și, odată cu el, reclama filmelor sale pe care lumea întreagă le așteaptă cu înfrigurare în orice stagiune cinematografică.

De altminteri, filmele ei s'ar putea reprezinta fără nici o reclamă:

Filmul X
Interpretat de **Greta Garbo**

Și e destul. Ar trebui să fie destul. Căci, asemenea trecerii fosforescente a unei comete, pe firmamentul cinematografic, au căzut multe stele în neantul uitării.

Și e atât de dureroasă această prăbușire pe care nimeni n'o poate bănui și nici înlătura!...

Să ne întoarcem la interview. Greta Garbo îmi ghicește întrebările.

*

— N'aș vrea să se vorbească despre mine. M'am născut, am crescut și trăesc, așa după cum se naște, crește și trăește orice ființă. Ce nevoe are lumea ca să vorbească despre mine? Toți suntem egali, toți facem aceleași fapte, chiar dacă sunt puțin schimbate.

Ne ducem la școală ca să învățăm; uneori suntem buni, alteori răi. Dar toți trăim și ne înălțăm în acelaș chip. Ne găsim într'o bună zi terenul prielnic de activitate și începem să lucrăm. In asta e tot rostul vieții oricărei ființe omenești. Nu-i așa?

In existența mea, acelaș lucru. Am citit istorisindu-se viața multor persoane. Unele au văzut lumina zilei în niște cocioabe, altele în căsuțe albe, modeste și altele în palate somptuoase.

Care-i diferența?

Toți suntem născuți sub un acoperiș, oricum ar fi fost el. Nu vreau cu nici un chip să se publice cum m'am născut, că tatăl meu era cutare... Ei au fost tatăl și mama mea, tot așa precum sunt și părinții altora, tatăl și mama fiecăruia. De ce, dar, să vorbească lumea de ei? Nu vreau ca mulțimea să vorbească despre cei cari îmi sunt scumpi. Și la urma urmei, faptul în sine n'ar avea nici o însemnătate.

Tot astfel despre fratele și sora mea. Aceasta muri la câtva timp după ce am plecat în America, dar n'am vrut să cred în moartea ei, n'am vrut să cred până în momentul în care după atâția ani, mă întorsei acasă și văzui că nu mă mai aștepta în prag, să mă îmbrățișeze ca odinioară. Numai atunci m'am convins că nu mai era!...

Deci, pentru ce să se vorbească de ai mei? Mă înțelegeți, domnule, nu-i așa? Ei îmi aparțin mie, sunt ai mei. In acelaș fel cum și ai dvs. vă aparțin...

Eu sunt cea mai tânără, dar am fost considerată întotdeauna ca cea mai în vârstă, poate fiindcă eram prea cumpănită și serioasă în toate faptele mele.

N'am destăinuit nici odată cuiva gândurile sau sentimentele mele. Am păreri proprii despre toate lucrurile, însă nu le divulg. Tatăl meu a murit când aveam patrusprezece ani. Ce durere! Ce rană adâncă simți atunci când o ființă pe care o iubeai mult, nu mai este! Să nu poți s'o mai vezi și totuși să fii nevoit să ți-o reamintești aevea, ca și cum ar fi în viață; s'o ai aproape înaintea ochilor, dar să nu-i poți vorbi! Iar gândurile să te roadă fără milă, neîncetat... Ah, D-zeule!

Eu am fost întotdeauna foarte tristă și visătoare. Când eram copilă, până la punctul când pot să-mi aduc aminte, îmi plăcea să fiu singură. Uram lumea și evitam orice apropiere de ea.

In casă, eram gata oricând să mă ascund în vre-un colț, neștiută de nimeni, unde-mi petreceam cea mai mare parte a timpului: cugetam asupra rostului vieții!...

Vroiam să știu tot ceeace era în legătură cu existența noastră pământească. Părinții mă smulgeau adeseori din gânduri, trimițându-mă să mă joc cu fetele de vârsta mea. Se sileau să mă abată dela înclinările acestea prea timpurii...

Cred că atunci când unii copii au aplicări spre meditare, ar trebui să fie lăsați în pace, iar nu mustrați. Părinții, din potrivă, le tae orice avânt de cugetare... Iar facultatea aceasta de a gândi, spune multe despre sufletul unui copil.

...Apoi, eu și visam... Visam cum aș fi putut să ajung artistă.

«Divina» Greta despre care se născocise atâtea în legătură cu repulsiunea ei pentru bărbați, s'a hotărât oare să se logodească pentru a desminți zvonurile răutăcioase răspândite pe contul ei, sau dintr'o înclinație firească deși carecum târzie? Mister. Destul să spunem că logodna e oficială și fericitul ales este tânărul scriitor suedez Wilhelm Sörensen pe care îl vedeți pe fotografia noastră.

Nu știu cum mi-a venit ideia aceasta. Bănuesc că s'a născut în mine, căci nimeni din familia mea n'a avut vreodată contact cu scena.

Aveam pe atunci niște văpsele din acelea cari costă puțini bani și pe cari, în copilărie le-a avut aproape oricine ca să picteze căsuțe, pomi și păpuși, iar eu dimpotrivă, mă pictam pe mine însămi. Mă stăpânea gândul că a se picta era un lucru esențial pentru cine năzuia să devie artistă!...

De bună seamă că fusesem în vreun teatru oarecare, mai înainte, însă nu-mi aduc aminte... Sau am auzit vorbindu-se despre artă, sau am văzut vre-un tablou, vre-o fotografie...

Sigur este că iubeam nespus de mult teatrul... pe care încă nu-l cunoșteam.

Și mă desfătam recitind singură.

Afară de aceasta, mă desfătam patinând, ori jucându-mă cu

(Va urma)

---

1) Vezi „O. L.“ No. 23.

Şoseaua care ucide

Se impune o nouă legislaţie a drumurilor

Progresele automobilismului s'au manifestat, în toate ţările, prin accidente al căror număr este abia redus de precauţiunile ce se iau, caşi cum ar trebui să se combată un flagel. In Marea Britanie, totalitatea morţilor s'a ridicat anul trecut, la 6691, iar numărul răniţilor la 202.119. Ceeace înseamnă că, zilnic, se înregistrează 18 morţi şi 553 răniţi. Este bilanţul unei lupte cât se poate de grave.

Dacă o epidemie ar face asemenea ravagii s'ar auzi pretutindeni strigăte de alarmă şi naţiunile şi-ar mobiliza toate forţele pentru a doborî răul.

Guvernul britanic a scos un strigăt de alarmă însă nimeni nu mai ştie ce remedii să propună, după toate acelea cari s'au încercat. El s'a silit, totuşi, să analizeze cauzele accidentelor. Victimele, natural, sunt în majoritate pietoni.

La Londra, în intervalul primelor trei luni ale anului curent s'au produs 27.977 accidente cari au făcut 314 morţi şi 10.865 răniţi. Din cei 314 morţi, 224 erau pietoni. Iată greşelile cari s'au atribuit acestor nenorociţi:

Traversarea imprudentă a şoselei 111.

Ezitarea 39

Coborârea distrată a trotuarelor 5

Imprudenţa copiilor cari se joacă pe stradă 5.

Coborârea dintr'un vehicul în mers 3

Poziţiunea primejdioasă într'un vehicul 1.

Sinucideri 1.

E remarcabil că, pe lista de mai sus, tot blamul e aruncat pe seama victimelor. Insă cum totalul accidentelor nu e decât de 168, se poate presupune că în restul de 56 cazuri automobiliştii au toată partea vinei. E sigur că imprudenţa pricinuieşte numărul cel mai mare de accidente. Or, imprudenţa aceasta se datorează mai puţin distracţiei sau nepăsării şi dispreţului faţă de primejdie, decât oboselei mintale provocată de mişcarea continuă a circulaţiei intense, nerăbdării produse de opririle prea dese, enervării crescânde cauzate de strigătele claxoanelor.

Ar trebui să se desvolte «simţul şoselei» pe care omenirea nu îl posedă încă, decât într'o foarte slabă măsură. Au trebuit să fie strivite miliarde de furnici, pentruca specia aceasta de gângănii, să înveţe să se ferească de locurile deschise de circulaţie. Judecata, atât de mult lăudată a rasei noastre ne va permite, poate, să dobândim, cu mai puţine pierderi omeneşti, instinctul circulaţiunii.

E sigur că pe şoselele libere şi de-alungul satelor, automobiliştii au partea lor imensă de vină.

Partida nu-i egală. Omul care aleargă cu o sută de km. pe oră, îşi pierde orişice control. Ar trebui înarmat omul care e silit să suporte atacul celui dintâiu. Din prudenţă, la început, apoi nu numai din prudenţă, ci şi dintr'o promptitudine de reacţie care să îi asigure măsuri rapide de protecţiune în momentul primejdiei. Educaţiunea poate face foarte mult în acest sens. Trebuie făcută educaţia automobiliştilor, să li se impună riguros, regulele codului şoselei. In acelaş timp să se... impună aceste reguli şi pietonilor, cari sunt cei mai mult expuşi, cari trebuesc apăraţi, dar cari au, pe şosea, tot atâtea datorii cât şi drepturi.

Toată lumea trebuie să înveţe aceste datorii, şi atunci **marşul imprudent** nu va mai fi un delict.

Până una-alta, situaţiunea e destul de gravă pentru a nelinişti autorităţile. Mijloacele de avertizare ale pietonilor, mai rău încurcă lucrurile. Protecţiunea trecătorilor nu e încă suficient asigurată, fiindcă tocmai în momentul când cred că pot traversa în linişte, o maşină vine în goană şi îi pune în sperieţi, ori îi trimite pe lumea cealaltă.

Paralel cu rechizitoriul împotriva pietonilor, trebuie să se dreseze un alt rechizitoriu împotriva străzilor, relevându-se punctele unde s'au produs cele mai multe accidente. Ancheta care s'a făcut la Londra e interesantă de cunoscut şi la noi. Ea stabileşte că, în inima tumultoasă a marei Londre, nu s'a produs nici un accident mortal, de doi ani de zile, la marile răspântii cari se cunosc: Piccadilly Circus, Oxford Circus, Cambridge Circus şi Hyde Park Corner, în timp ce într'un singur colţ de stradă au fost omorâte, anul trecut, 25 persoane. Multe alte străzi, cu o circulaţie destul de modestă faţă de marile centre, prezintă acelaş bilanţ tragic. Ele sunt însă tocmai străzile unde facilitatea circulaţiei permite automobiliştilor să accelereze viteza. Aceasta dovedeşte, odată mai mult, că pietonul nu e singurul vinovat şi, în acelaş timp, că se pot abia realiza mari progrese în reglementarea circulaţiei.

Adevărul este că desvoltarea formidabilă a automobilului a depăşit desvoltarea şoselei. Nu s'a prevăzut lucrul acesta la început; se credea că motorul nu va face altceva decât să ia, pur şi simplu, locul calului şi că nu se va arăta mai pretenţios ca dânsul. Nu ştiţi, poate, cu câtă prudenţă şi grije pentru viaţa omenească se considera, acum o sută de ani, creiarea drumurilor de fier! Se căuta ca pentru fiecare linie ferată să fie o şosea specială, mărginită de bariere, şi la fiecare trecere de nivel, veghia un funcţionar.

Astăzi, însă, fiecare stradă, la oraşe, fiecare uliţă, la sate, este o trecere de nivel, cu deosebire că trenul nu trece decât la intervale foarte rare şi se anunţă prin ţignale sgomotoase, în timp ce automobilele, fără a-şi anunţa sosirea lor furtunoasă, dau buzna în oameni şi trec mai departe, mute şi trădătoare.

Anumite persoane propun, în mod foarte serios, să se interzică traversarea străzilor prea active în alt mod decât cu bariere ca la trecerile de nivel. De fapt însă, pe străzile cele mai active se petrec cele mai puţine accidente.

Circulaţia pietonilor pe marile şosele, departe de oraşe, nu e deloc proteguită. Există, pe marginea şoselei o cărăruie, însă nu întotdeauna. Şi apoi, chiar când se găseşte, e atât de strâmtă, încât nu pot păşi doi oameni, alături unul de altul.

Trebuie, negreşit, să se găsească şi la noi, după cum în străinătate se depun atâtea sforţări lăudabile, o soluţiune pentru evitarea accidentelor automobilistice, cari altfel ar ajunge să semene mai multe victime decât cele mai crâncene războaie.

Cum sunt dresaţi caii poliţiei londoneze

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Nu numai poliţiştii londonezi sunt celebri prin desăvârşita lor educaţie profesională, dar şi caii de cari se slujesc sunt dresaţi cu o minuţiozitate extraordinară. Luni de zile ei sunt obişnuiţi să treacă printre manechine, şi să stea nemişcaţi, fără să clipească, când în imediata lor apropiere se descarcă arme de foc, pentru a putea înfrunta cu bravură, mai apoi, marile îmbulzeli ale mulţimii sau, câte odată, luptele cu comuniştii când poliţia călare şarjează pe revoluţionari.

Ştiinţa popularizată

COCAINA, MORFINA, HEROINA

După Baby Magâlea, asul zburător Ionel Ghica a plătit cu viaţa patima stupefiantelor

Toţi oamenii au slăbiciuni. Darwin pentru a se recreia citea romane mediocre, Spinoza prindea muşte şi le arunca în plasa unui păiajen, iar în zilele noastre Einstein îşi terorizează vecinii cântând la pian, exerciţii de ore întregi.

Dela copil până la savant, toţi caută ore de distracţie, ore de alungat timpul care pare uncori să fugă prea repede şi în alte dăţi că prea stă locului.

Cutare are patima cititului, altul îşi perde nopţile la masa verde, un al treilea adună mărci poştale, monede sau alte lucruri ce îl pot pasiona.

(Foto «Oglinda Lumii»)

Ionel Ghica, înconjurat de prieteni şi admiratori la Băneasa, după aterizarea avionului «Foişor» cu care se ştie că excelentul pilot reuşise raidul Bucureşti-Saigon şi înapoi.

Ionel Ghica, zburătorul în albastrul cerului, a avut nenorocul să se împrietenească cu nişte amatori de stupefiante şi să-şi piardă nopţile în localuri unde curg în valuri şampania, alcoolurile tari şi cocktail-urile.

In dimineaţa zilei de 28 Mai leşinase la volanul automobilului său. Dus la spital muri după câteva ore, oamenii ştiinţei nemai având posibilitatea să-l salveze, otrava ajungând în organism.

S'a crezut la început că ar fi vorba de o intoxicaţie alimentară. A fost internat la spitalul Colentina în secţia d-lui dr. Mamulea, medicul palatului. Starea aviatorului fiind extrem de gravă, d. dr. Mamulea a fost chemat imediat de acasă. I s'a făcut o injecţie şi s'a procedat imediat la un consult de medici, care făcu trista constatare că intoxicaţia este generală şi că orice ajutor e de prisos.

După chinuri nesfârşite, la orele 9 şi jumătate eroul aerului şi-a dat sufletul în spasmuri grele.

Moartea lui Ghica a făcut o impresie profundă în toate cercurile în care era cunoscut şi apreciat.

Transportat la morgă, medicii legişti găsiră în stomacul nefericitului aviator o cantitate enormă de alcool şi o doză puternică de **heroină,** extract foarte otrăvitor de morfină.

Eroul care a zburat peste trei continente, îndrăzneţul atlet care a traversat ore întregi marea de foc a codrilor în flăcări din regiunea Bombay, norocosul pilot ce a înfruntat uragane de nisip în Persia, şi-a găsit o moarte atât de stupidă într'o noapte fatală de eclipsă a minţii.

Acum câţiva ani căzu victimă stupefiantelor o tânără doamnă numită Baby Magâlea.

Se impune cea mai drastică legiferare împotriva stupefiantelor pentru a se evita noui jertfe de azi înainte a generaţiei post-belice, din care făcea parte şi Ionel Ghica, generaţie avantajată de mari calităţi dar în acelaş timp desavantajată de vitregia vremurilor în haos.

Presa va trebui să deschidă iar campanie împotriva traficanţilor de stupefiante şi să arate publicului primejdia acestor otrăvuri.

COCAINA

In America de Sud există un arbust numit de botanişti **Erythroxylon Coca.**

Arbustul acesta cunoscut de indigeni, sub numele de **coca** sau **cocaier** şi pe care Peruvienii îl numesc deasemenea **hayo** şi **ipotu** poate să atingă dela 1 până la 3 metri înălţime. O scoarţă albicioasă îi acoperă tulpina.

Florile sunt mici şi gălbui. Fructul roşu şi lungăreţ este o drupă. Acest copăcel abundă în stare sălbatecă în Anzi între 700 şi 2000 metri altitudine, în Peru, Bolivia şi Noua Grenadă, în Brazilia şi în Argentina. Se cultivă în mai toate regiunile, mai ales în Bolivia. Plantaţiunile sunt numite **cocals;** ele sunt aşezate în regiuni cu climat dulce şi umed. Locuitorii acestor ţări întrebuinţează **coca** de foarte mult timp. Ei mestecă frunzele şi pot apoi, se spune, nu numai să reziste la oboseală şi la somn, dar chiar să nu mănânce deloc. Incaşii divinizau acest arbust şi se serveau de frunzele lui drept monedă. Dar peruvienii şi bolivienii fac adesea un abuz din frunze de coca şi obţin astfel o beţie particulară amestecându-l cu frunzele de tutun.

Frunzele de **coca** conţin mai mulţi alcaloizi, dintre cari principalul e cunoscut sub numele de **cocaină.** Aceasta se înfăţişează sub forma unui lichid transparent şi se întrebuinţează în chirurgie, în dentistică şi în bolile de ochi, fiind un admirabil anestezic.

Folositoare în medicină, cocaina e însă toxică atunci când e întrebuinţată la chefuri, de cocainomani şi cocainomane, cari se injectează de bună voie pentru a avea vise fantastice şi senzaţii voluptoase.

Cocainomanele sunt toate nişte histerice şi sportul lor n'ar fi primejdios dacă n'ar avea dorinţa să facă adepţi şi adepte. La Bucureşti trebue să existe multe cercuri cocainiste, de pe urma cărora profită desigur unii farmacişti.

MORFINA

O altă otrăvire la modă e aceia cu **morfină,** un extras din opium.

Amatorii acestui stupefiant se numesc morfinomani. Ei practică acest viciu fie prin injecţii ca cocainomanii, sau înghiţind morfina prin «cocktail», sau alte băuturi.

Otrava odată pătrunsă în organism creiază o nevoie de care cel otrăvit nu se mai poate desvăţa, dorind să ia doze tot mai mari.

Bineînţeles e greu a smulge pe cineva deodată din viciul lui Morfeu, — se atribuie pe nedrept zeului mitologic al somnului, cartea de vizită a primului morfinoman, după cum se spune deasemeni că tata Noe ar fi fost primul alcoolic.

HEROINA

Heroina este un extract din morfină, mult mai puternic, a cărui întrebuinţare în anii din urmă a făcut numeroase victime.

ALCOOLUL METILIC

Alcoolul etilic ar putea fi suportat de organismele sănătoase consumat în doze modeste, sub forma de băuturi spirtoase. Tăria vinului, a berei, a coniacului o dă etilicul.

Punând un **m** înainte, obţinem ue altfel de alcool numit metilic, sau spirtul de lemn.

Alcoolul metilic se fabrică din distilarea lemnului, fiind destinat a fi întrebuinţat în industrie şi în bucătărie sub forma de spirt denaturat.

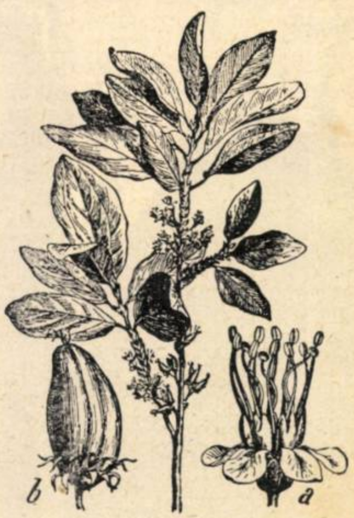

COCA
a **floarea,** b **fructul**

Metilicul e mult mai ieftin ca alcoolul etilic, de aceia e amestecat de unii comercianţi lacomi de câştig şi lipsiţi de scrupule, în vin, ţuică şi coniacuri.

Alcoolul, sub orice formă, é o băutură a morţii, de aceia se duce în America o luptă crâncenă pentru prohibiţia lui. Cum oamenii devin mai curioşi când o băutură, fie chiar otrăvitoare, poate fi procurată pe ascuns şi pe un preţ înzecit, consumul băuturilor spirtoase a crescut şi mai mult în Statele Unite cu tot regimul sever prohibiţionist. De aci s'a născut şi noua categorie socială a gangsterilor cari au ajuns arhi-milionari (în dolari) prin contrabanda acestor băuturi ale diavolului.

O beţie dacă nu se repetă des şi e cumpătată, n'are urmări grave, dând o ameţeală trecătoare, uneori vărsături şi somnolenţă. Cei cari au patima băuturii, se îmbolnăvesc de stomac, ficat, ba îşi distrug arterele şi celulele atât de fine ale creerului.

Alcoolismul cronic a devenit o boală socială. In ţara noastră se bea pe an 150 litri băuturi spirtoase de cap de locuitor. E o cifră prea mare. S'a calculat că ţăranii noştri pierd 50 milioane de zile anual la crâşme şi socotind în medie ziua de muncă cu 100 lei, paguba în economia naţională e de 5 miliarde lei anual, fără a mai socoti plaga socială care e incalculabilă. Atâtea bătăi, crime, sinucideri, cheltueli de judecată, arest, apoi boli cari decimează populaţia cu organizmul slăbit sau cu tare ereditare, sunt opera exclusivă a **alcoolismului.**

Dacă e trist că păturile de jos ale societăţii sunt viciate de alcoolism — se observă o slăbire

(Urmează în pag. 477)

ULTIMELE EVENIME

1

3

2

9

5

NTE ALE SĂPTĂMÂNII

1) Sosirea d-lui N. Titulescu în gara de Nord, (în stânga, d. Puiu Dumitrescu, , secretarul particular al M. S. Regelui). — 2) Noul prim-ministru al Franței, d. Edouard Herriot. — 3) Regele Albert al Belgiei (în uniformă) stând de vorbă cu profesorul Piccard, în fața nacelei cu care marele savant proiectează un nou sbor în stratosferă. — 4) Ionel Ghica pe catafalc. — 5) Manifestația de simpatie pentru Rege a «Uniunii Patriotice», în fața Palatului Regal. — 6) De sărbătorirea «Zilei Mamei» în Franța, pentru prima oară o femeie — mamă a numeroși copii — a ațâțat flacăra pe mormântul Eroului Necunoscut din Paris. — 7) Inmormântarea aviatorului Ionel Ghica, în cavoul familiei dela Ghergani. — 8) Ismet Pașa (stânga), primul ministru al Turciei, primit în gara Roma, de «Ducele» Mussolini. — 9) O recentă fotografie a ex-Kaiserului Wilhelm și a soției sale principesa Hermina, la Doorn. Se vede după mina veselă a fostului împărat, că cele câteva milioane de oameni pe cari îi are pe suflet, nu atârnă greu în balanța conștiinței sale.

(Foto «Oglinda Lumii»)

Mogsdorf
Kaufhof
MR
31
Schwarze
Strohmayer

7

4

8

6

OMUL CARE SE CAȚARA

3)

nuvelă da A. CONAN DOYLE

— Poate, nu se ştie... Insă anumite elemente de informaţie îmi lipsesc deocamdată.

— Vă gândiţi poate la raportul ce există între crizele de nebunie şi fazele lunii?

— Nu, gândul meu urmează o direcţiune cu totul opusă. Sunteţi, însă, atât de amabil, să-mi lăsaţi mie carneţelul? Vreau să examinez datele înscrise. Şi acum, după cât văd, socot că linia noastră de conduită este bine trasată, Watson. Domnişoara, în perspicacitatea căreia am încredere, ne spune că tatăl d-sale îşi aminteşte foarte slab, sau chiar de loc, de ceeace i se întâmplă la anumite date. Vom face o vizită profesorului; ne vom preface, spunându-i că ne prezentăm la o întâlnire pe care el ne-o fixase mai de mult , iar el va mărturisi că a uitat de acest lucru; urmărindu-l de aproape, ne vom lumina, sper, pe deplin.

— Excelentă ideie, spuse Bennett. Insă vă avertizez că profesorul este mânios şi uneori capabil chiar de acte violente.

Holmes surâse.

— Sunt motive imperioase dacă supoziţiile mele sunt exacte, ca vizita noastră să aibă loc imediat. Vom merge la Camford, chiar mâine dimineaţă.

Imi amintesc că există în acest oraş, un anumit hotel Chequers, unde se găseşte un porto admirabil şi aşternut curat. Deci pe mâine.

Pornirăm, Luni dimineaţă, spre faimosul oraş universitar. Holmes nu făcea nici un sacrificiu părăsind Londra, deoarece nu avea o ocupaţiune fixă, însă eu fui nevoit să recurg la tot felul de combinaţiuni şi demersuri grăbite, având o clientelă numeroasă. Holmes nu suflă nici un cuvânt despre afacere decât după ce depuserăm bagajele în vechiul hotel, de care vorbise.

— Sunt de părere, Watson că am trebui să-l prindem pe profesor, exact înaintea prânzului. El îşi ţine cursul la ora unsprezece, după care dispune de câteva momente de răgaz.

— Insă cum ne vom justifica vizita?

Holmes consultă carneţelul pe care i-l încredinţase Bennett.

— Profesorul a trecut printr'o perioadă de mare excitaţiune nervoasă, la 26 August. Să presupunem că nu are decât o amintire foarte vagă despre tot ce se referă în jurul acelei date. Ii vom spune că ne-a fixat un rendez-vous; el nu va risca să ne desmintă. Dar o să ai tăria să-ţi susţii rolul?

— Să încercăm.

— Bravo, Watson. «Să încercăm», iată deviza ce convine asociaţiei noastre. Sper că vom găsi un localnic, care să ne conducă.

Găsirăm un trecător care, întâmplător se îndrepta în aceiaşi direcţie, unde se afla locuinţa profesorului. Trecând printre două rânduri de colegii, cotind apoi pe o alee plantată cu arbori, ne oprirăm, în cele din urmă, înaintea unei case încântătoare, încinsă de peluze şi drapată cu glicină purpurie. Se recunoştea, după o mie de indicii, că profesorul Presbury trăia nu numai în belşug, dar şi în lux.

In momentul în care sosirăm, un cap cărunt apăru la o fereastă şi doi ochi încercuiţi de sprincene stufoase se pironiră asupră-ne, pornind de sub nişte ochelari cu baghetă. O clipă după aceea, ne aflam în biuroul savantului, ale cărui misterioase extravaganţe, motivau venirea noastră. Nimic, nici în aspectul său, nici în felul de a se comporta, nu denota excentricitatea. Era un om de statură impozantă cu trăsături ferme, purtând o redingotă severă şi demnă, precum îi cerea situaţiunea socială. Ceeace era mai remarcabil pe chipul său, erau ochii, prodigios de vioi şi de scrutători: inteligenţa se unia cu vicleşugul.

Privind cărţile noastre de vizită, ne spuse:

— Luaţi loc, domnilor. Ce doriţi dela mine?

Holmes încercă să surâdă.

— Eu voiam să vă pun aceiaşi întrebare, domnule profesor.

Mie?

— Mi s'a trimis vorbă că profesorul Presbury are nevoie de serviciile mele.

— Intr'adevăr.

In profunzimea verde a ochilor savantului, gândeam că văd cum se aprinde o scânteiere răutăcioasă.

—Şi aţi crezut în invitaţiunea aceasta? Vă rog, aşi putea să ştiu cine v'a făcut'o?

— Suntem dezolaţi, însă am făgăduit să păstrăm cel mai mare secret. Dacă am făcut cumva o greşală venind aci, vă cerem toate scuzele.

— O nu, dimpotrivă. Vreau să împing cât mai departe afacerea aceasta. Mă interesează. Aveţi barem o scrisoare sau o telegramă care să-mi confirme, afirmaţiile d-v.?

— Nu!

— In orice caz, nu pretindeţi că eu v'am chemat.

— V'am fi foarte recunoscători să nu cereţi amănunte asupra acestei chestiuni, răspunse Holmes.

— Atunci vă pot spune, pentru a fi fixaţi, încheie profesorul, pe un ton aspru, că nu am nevoie de ajutorul dv.

Străbătu odaia şi sună: la apel răspunse d. Bennett, amicul nostru.

— Intră d-nule Bennett. Domnii aceştia doi îmi sosesc din Londra cu impresia că au fost chemaţi de mine. D-ta care te ocupi de corespondenţa mea, nu-ţi aminteşti dacă ai notat ceva pe adresa unui domn Holmes?

— Nu, nimic, domnule profesor, răspunse Bennett, înroşindu-se.

— Asta voiam să ştim strigă profesorul, privindu-l furios pe Holmes.

Apoi, aplecându-se cu ambele mâini, apăsate pe masă.

— Şi acum, veţi recunoaşte că am dreptul să vă interoghez.

Holmes dădu din umeri.

— Vă repet, nu pot decât să vă cer scuze, fiindcă v'am deranjat de prisos.

— Nu, domnule Holmes, nu merge aşa! strigă bătrânul, ridicând, semeţ, capul şi cu un aer de extraordinară răutate în privire.

Pe când vorbea, se aşeză în dreptul uşii, închizându-ne calea, şi ne ameninţa cu pumnii.

— Să nu credeţi că o să vă las să plecaţi aşa cu una, cu două.

Cu faţa strâmbată de convulsiuni, beat de furie, el mesteca vorbele, încurcându-le. Cu siguranţă că dacă nu ar fi intervenit Bennett, am fi trebuit să ieşim cu forţa.

— Scumpul meu profesor, spuse tânărul lui asistent, gândiţi-vă la situaţiunea dv., la scandalul ce s'ar produce în Universitate! D. Holmes e un om foarte cunoscut la Londra şi nu poate fi tratat cu această lipsă de curtoazie.

Amfitrionul nostru, dacă îl putem numi astfel, sfârşi prin a ne da drumul şi ajunşi afară respirarăm în voie, sub umbrişul molcom al aleii. Holmes părea foarte amuzat.

— Amicul nostru, savantul, are nervii destul de deranjaţi, îmi spuse el. Dar cred că ne-am introdus destul de cavalereşte la dânsul: cel puţin, am reuşit să ne apropiem de el: Insă, n'ai impresia, Watson, că aleargă cineva după noi? Să ştii că ne urmăreşte ticălosul.

Intr'adevăr, eram urmăriţi, dar spre marea noastră surpriză, văzurăm că se apropie nu profesorul teribil, ci asistentul său abia mai ţinându-şi răsuflarea.

— Sunt caşi zăpăcit, domnule Holmes, vreau să vă cer scuze pentru cele întâmplate.

— Inutil, dragul meu, meseria îşi are micile inconveniente. Sunt obişnuit cu de-al de astea.

— Nu l-am văzut niciodată pe profesorul într'o stare atât de ameninţătoare. Pe zi ce trece, devine tot mai neliniştitor. Vă daţi acum seama, dece fiica lui şi cu mine suntem atât de alarmaţi. Aţi observat, însă că mintea îi rămâne perfect lucidă.

— Chiar prea lucidă, spuse Holmes şi prin aceasta îmi dejoacă toate calculele; memoria lui e de o siguranţă care mă uimeşte Dar, apropos, n'aţi vrea să-mi indicaţi camera d-rei Presbury?

Bennett ne conduse într'un unghiu de aleie, de unde se vedea un colţ al casei.

— Colo, la etajul al doilea, la stânga.

— Drace! ea arată a fi complect inaccesibilă. Cu toate că la rigoare, agăţându-te de plante şi de burlane.

— Nu aşi fi niciodată tentat să încerc experienţa aceasta, spuse Bennett.

— Incontestabil, pentru un om normal, ar fi o întreprindere catastrofală.

— Domnule Holmes am să vă comunic, însă, altceva. Mi-am procurat adresa persoanei căreia îi scrie profesorul. Am motive să cred că i-a scris şi azi dimineaţă. Hârtia sugătoare m'a informat. O să găsiţi, poate, că pentru un secretar şi om de încredere, mijlocul este puţin recomandabil, însă ce pot face altceva.

Holmes aruncă o privire pe hârtia sugătoare, pe care i-o prezentase Bennett, apoi o vârî în buzunar.

— Dorak... ce nume ciudat! spuse el. Cred că-i un slovac. Noi ne întoarcem la Londra azi după amiază, domnule Bennett. Cred că e inutil ca să mai rămânem. Nu-l putem aresta pe profesor, fiindcă n'a comis nici o crimă, nici nu putem cere să fie pus sub supraveghere, deoarece nu avem nici o dovadă că-i nebun. Orice acţiune contra lui ar fi acum, prematură.

(Continuare în No. viitor)

A apărut:

ADRIENNE THOMAS

Catrina-Soldat!...

ROMANUL UNEI FETE DIN ALSACIA-LORENA

Romanul unor experienţe neobicinuite trăite de o femeie cu suflet extraordinar, în timpul marelui război, Singura şi cea mai puternică viziune a războiului mondial redată de pana unei femei. Numai în Germania, această lucrare a trecut de 100.000 exemplare şi s'au anunţat ediţii noui în toate limbile.

Cereţi la toate librăriile precum şi la Editura „Eminescu". Bucureşti I, Str. Anghel Saligny 2

A apărut:

LUDWIG LEWISOHN

ISRAELE INCOTRO?

ROMAN

TRADUCERE DE
EMANUEL CIOMAC

Această lucrare pasionantă, care a avut un enorm răsunet, atât în Statele Unite, cât şi în Franţa, unde a fost tradusă, sub titlul «Israël où vas tu?» ar avea aproape caracterul unei auto-biografii. Ca şi autorul, eroul principal aparţine unei familii de emigranţi evrei din Germania. Ca şi autorul, eroul a avut o cultură şi o formaţiune pur americană. Asemenea unuia altuia, amândoi au crezut că şi-au găsit o ţară şi un neam. Asemenea unuia altuia, amândoi n'au întârziat de-a vedea că s'au înşelat. Sunt pagini de o înaripată inspiraţie şi de o patetică măreţie.

Cereţi la toate librăriile precum şi la Editura «EMINESCU» Bucureşri I, Str. Anghel Saligny 2

DE PRETUTINDENI

Cabine publice cu maşini de scris

Ştiţi, desigur că în străinătate există cabine publice, unde trecătorii pot telefona când vor şi unde vor aruncând o monedă în aparatul înregistrator.

Acum se examinează, în Germania chestiunea de a se instala pe străzile de mare circulaţie, în special în centrele comerciale, cabine publice înzestrate cu maşini de scris, fixate astfel ca să nu poată fi şterpelite şi unde persoanele cari cunosc dactilografia s'ar putea servi pentru a scrie o scrisoare scurtă, urgentă sau o telegramă.

Aruncând o monedă determinată într'o deschizătură a cutiei care închide maşina, aceasta poate fi gata să funcţioneze de pildă pentru 1000 apăsări. După care, înţepeneşte în mod automat. Cine doreşte să mai scrie, trebuie să asvârle o altă monedă în cutie.

Experienţa s'a făcut cu un remarcabil succes, la Mannheim, în urma propunerii unui mecanograf.

E vorba ca sistemul acesta să fie adoptat şi în Franţa, unde aparatele vor fi instalate în marile cafenele şi restaurante şi în vecinătatea gărilor.

Al doilea Rastelli

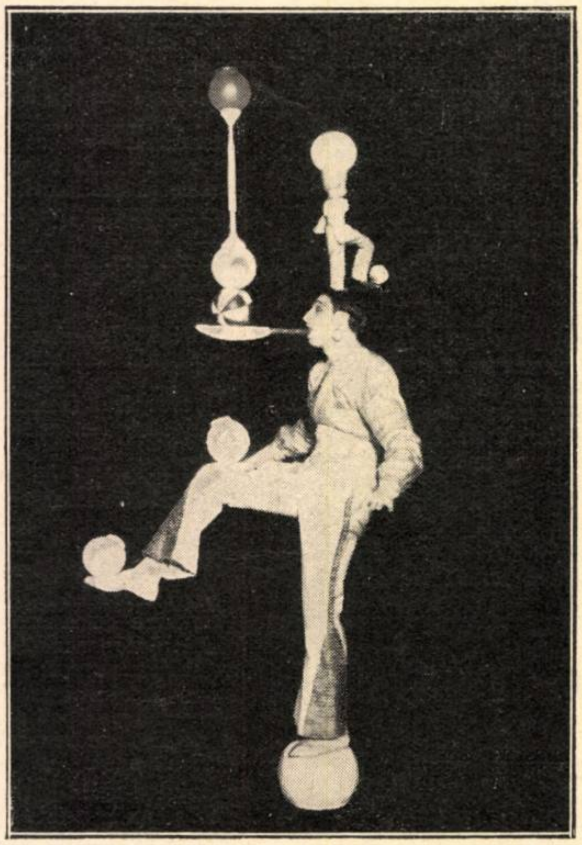

(Foto excl. Keystone)

Marile circuri europene îşi dispută, acum, un nou jongleur extraordinar, Maximiliano Truzzi, care pare să fie continuatorul demn al defunctului Rastelli. Piciorul, genunchiul, capul şi gura se iau la întrecere pentru a împăca echilibrul celor mai stranii obiecte.

Oraşul cel mai curat din lume.

O revistă de higienă din Chicago a publicat un articol asupra curăţeniei relative a oraşelor europene şi americane, după concluziunile doctorului George Soper, reîntors dintr'o călătorie de studii în Europa.

Rezultă din constatările sale că dacă anumite oraşe americane sunt cu mult înaintea oraşelor din Vechea Lume, din punct de vedere al progresului, în schimb ele sunt mult mai slab întreţinute în ce priveşte higiena, decât multe centre europene.

Doctorul Soper dă prima distincţie Münchenului, ale cărui străzi, squaruri şi grădini publice sunt obiectul unor îngrijiri atât de minuţioase, încât zadarnic ai căuta pe jos cea mai mică bucată de hârtie, sau o coajă de portocală pe asfalt. Coşuri speciale, destinate să primească tot ce e de aruncat, sunt aşezate la fiecare colţ de stradă şi umplute, scrupulos, de cetăţenii münchenezi. Oameni, anume angajaţi pentru aceasta vin, din oră în oră, să golească coşurile.

La New York, automobilele produc un praf înăbuşitor, care se răspândeşte în toate părţile. La cea mai mică adiere de vânt, aerul se umple de praf şi de resturi de hârtii. Plămânii suferă enorm, precum şi ochii şi hainele.

Acestea sunt concluziile doctorului Soper care are un cuvânt elogios pentru Paris, ale cărui străzi, spune el, sunt foarte bine spălate şi cu o mare abundenţă de apă.

El laudă, de asemeni, metodele germane, engleze, austriace şi cehoslovace, pentru adunarea rămăşiţelor şi murdăriilor de tot felul pe cari marile oraşe le produc din belşug.

Skating pe-de-asupra sgârie-norilor

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Orice s'ar spune, acoperişurile sgârie-norilor nu sunt chiar cele mai comode pentru antrenamentul de skating (patinaj pe rotiţe), dar când omul vrea, ce nu e cu putinţă. Acrobatul King Rex îşi permite acest lux care, nu e vorbă, l-ar putea costa şi viaţa.

Monumente pentru animale

Se anunţă, din Viena, că un câine poliţist a primit un colier de onoare, pentru zelul de care a dat dovadă într'o anchetă judiciară.

Nu e prima oară când oamenii îşi manifestă recunoştinţa faţă de animale.

La Hampstead (Anglia) s'a inaugurat deunăzi, în mod oficial, un monument ridicat în onoarea celor trei sute şaptezeci şi cinci de mii de cai, ucişi în cursul războiului 1914—1918.

Iar recent de tot, oraşul Bruxelles a imortalizat prin depunerea unei plăci de marmoră pe zidurile unui vast porumbar amintirea celor douăzeci de mii de porumbei ai armatelor aliate pierduţi în timpul ostilităţilor.

O odaie în fundul mării

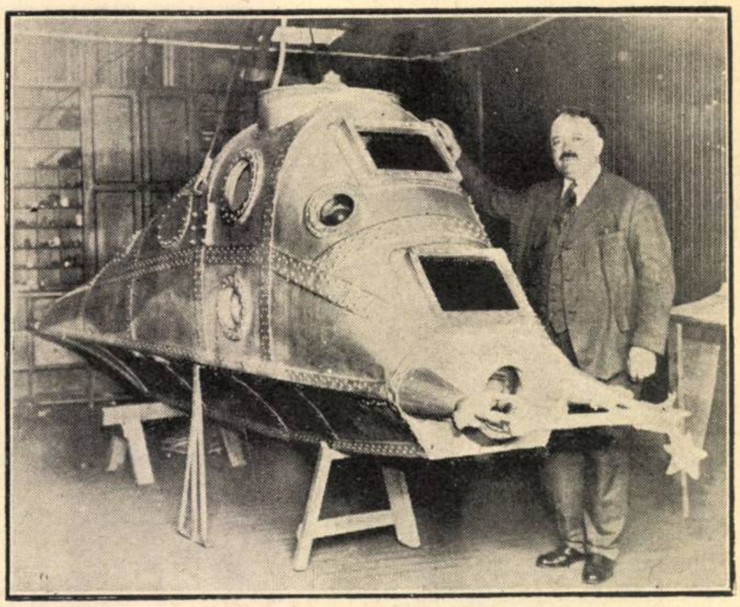

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Aparatul acesta de ciudată înfăţişare este un nou model de clopot de scafandru, inventat de un fost căpitan new-yorkez, Emil Kulik. El are dimensiuni destul de mari pentru a fi socotit o mică odaie confortabilă în care scafandrii vor fi la largul lor şi de unde vor putea vedea, cu ajutorul electricităţii, foarte departe în fundul mării. Se poate cufunda până la 300 metri adâncime, la fel ca un submarin, cu o viteză de două mile pe oră. Foarte iute în mişcări, aparatul acesta miraculos poate prinde cu tentaculele sale de fier, vechile comori pierdute şi face tot felul de investigaţii.

Dece bărbatul trebuie să aleagă femeia!

Un fapt e sigur: dela războiu încoace, la cele mai multe națiuni, numărul femeilor e superior aceluia al bărbaților. Nu e logic, oare, ca fetele să ceară ele în căsătorie pe tinerii băeți? O publicistă franceză, Henriette Charasson, ocupându-se de această delicată problemă spune că nu trebuia să se uite că, dacă sunt *egali* în fața Bisericei și a lui Dumnezeu, bărbatul și femeia nu sunt *la fel*. Și aceste diferențe ale fiziologiei și caracterelor lor au fost întărite, secol după secol, prin diferențele destinelor.

Nu e, deci, o nepotrivire momentană a numărului care ar putea modifica, în ordinea sentimentală, un mod de a simți și gândi, pe care o motivează o logică secretă și o sprijină atavismul.

Intrebarea de mai sus ar părea să implice că bărbații nu aveau, înainte de războiu «dreptul» de a cere femei în căsătorie, decât fiindcă numărul lor era superior aceluia al femeilor. Or, e o greșală să se judece lucrurile, din acest punct de vedere: numărul femeilor a fost întotdeauna, și în toate țările mai ridicat. Iar acolo unde acest număr era excesiv, și unde nu erau mânăstiri, ca să primească pe aceste vestale, domnia Poligamia și tot bărbatul își alegea tovarășele sale de viață.

Alegerea inițială aparține, în mod logic, aceluia pe care vanitatea sa, chiar relativă, îl face mai prețios. Nu se știe că matriarhatul s'a stabilit mai cu seamă în țările în care bărbații, fiind mai numeroși, femeia devenia poliandră (adică se căsătoria cu mai mulți bărbați) contra instinctului său normal? Evident, acolo cerea ea însăși pe soțul ori pe soții săi: însă bărbații erau mai numeroși — și nu mai rari — decât femeile.

*

De fapt, o cauză destul de brutală justifică această inițiativă generalizată a bărbatului și subjugarea (cel puțin aparentă) a femeii în decursul veacurilor, și această cauză, cu o bază fiziologică, nu a putut deveni psihologică decât prin ricoșare. O femeie *poate* întotdeauna aparține unui băbat, pe când un bărbat poate să nu... *poată* poseda o femeie.

Acest fapt atât de important, încât justifică aci, «legea cererii și a ofertei» e subliniat de vocabularul pe care îl întrebuințăm, în deobște: spunem că un bărbat «posedă» o femeie, și că femeia «i-a aparținut». Nu putem insista mai mult asupra acestui punct, dar aci stă toată explicația unui uz, a moravurilor cari le revoltă pe toate luptătoarele feministe, în zadar, însă...

Nu e, deci, un obiceiu nejustificat sau o simplă chestiune de amor propriu care se teme de o rană, faptul care le împiedică pe adevăratele femei, pe fetele să «ceară un bărbat în căsătorie» ; ci o delicatață intimă, tot felul de delicateți de acest ordin cari au format, încetul cu încetul, acel «farmec feminin» compus din rezervă, discreție și mister, și pe care *garsoanele* le-ar distruge dacă ar fi lăsate de capul lor.

Observați, că această... restricție n'a împiedicat niciodată o femeie să uzeze de toate armele sale, vizibile și ascunse, pentru a încerca să cucerească pe bărbatul pe care îl iubia sau voia să-l ia de soț.

*

Totuși nu vrem să spunem că nu e natural ca o fată tânără strânsă în brațe de un tânăr galant — care o înconjoară cu atenții și căreia i-a declarat dragoste fără a spune unde avea să... ajungă, — să-l întrebe, hotărât și simplu, dacă are în vedere căsătoria. Sunt timizi cari trebuiesc încurajați și pe care un obstacol — situație, avere, vârstă — îi poate opri dela gestul decisiv.

Asta nu înseamnă, totuși a face primii pași, deoarece în cazul de mai sus, acești primi pași au fost făcuți de tânăr. Și apoi, pentru tânăra fată conștientă de valoarea și de datoria ei, este o chestiune de *demnitate*, care-i interzice să meargă să «ceară în căsătorie un bărbat».

Prin urmare, să rezumăm: ori tânărul a făcut, singur, pasul, ca un om serios, ceeace se întâmplă, în majoritatea cazurilor, nu-i așa? Ori fata și-a ales, pe tânărul care-i place (fără a-i face, însă, o declarație de cerere în căsătorie). In cazul acesta din urmă, alegerea tebuie să rămână secretă, pentru moment, deși femeia trebuie să știe să se folosească de toate resursele sufletului său, de inteligența ei, de frumusețea, de finețea și de instinctul ei pentru a-l seduce pe acela care îi este drag, lăsându-l să creadă că el singur ia hotărârea...

Oricărui bărbat îi place să cucerească și nu să fie cucerit.

Pentru armonia unui menaj, un soț nu trebuie să poată reproșa, vreodată, soției că «a fugit după dânsul». Și apoi, credeți oare că dacă toate aceste resurse au eșuat, o cerere grosolană ar avea mai mult succes?

Cât despre chestiunea *numărului*, rolul său e inexistent, fiindcă, oricine ar fi acela care face cererea, repartiția soților va rămâne, totdeauna, aceiași.

Mediumul în fața judecătorilor

Englitera este țara spiritelor, strigoilor, spectrelor. Credința în mediumuri atinge o credibilitate de neînvins și deschide perspective uimitoare asupra nevoii de iluzie care-i stăpânește pe oameni.

Un medium din Londra, o anumită doamnă Meurig Morris, a intentat un proces unui zidar londonez care o acuză că face fraude și desbaterile dau precizări amuzante asupra acestui subiect, arătând, din fericire, că în materia aceasta justiția știe să dea dovadă de bun simț și humor.

Juriul a fost nevoit, pentru a-și face o idee exactă asupra afacerii, să meargă să vadă un film reprezentând mediumul în fazele diverse ale unei «**transe**». In cursul acestor transe, Mrs. Morris e posedată de un spirit sau «power» (putere) care, prin gura ei, însă cu un glas care nu e acela al d-nei Morris, pronunță rugăciuni cu totul remarcabile.

Sir Oliver Lodge, savantul englez bine cunoscut și care prezintă câteva asemănări cu răposatul Flammarion și care e amestecat, întotdeauna, în asemenea afaceri, a venit să depună o mărturie în favoarea mediumului și să facă apologia spiritismului.

Soțul d-nei Morris e grav bolnav și nu a putut veni să facă nici o depoziție. El a semnat o declarație prin care mărturisește că nu a primit niciodată bani dela soția sa și că nu i-a făcut nici un fel de reclamă. Totuși o mulțime de spiritiști cari trăiau mai înainte într'o mare mizerie, se lăfăesc acum în lux, grație ședințelor dela «Fortune Theatré» unde d-na Morris declară că l-a văzut pe Christos și «recită» tot felul de prăpăstii și mesagii.

Judecătorii au fost însă supraenervați în cele din urmă, de mersul tărăgănat și capricios al desbaterilor.

Intr'o stare vizibilă de transă, Mrs Morris, care se făcea neturburată ecoul vocii Spiritului, s'a ridicat și cu o voce solemnă a declarat:

«Ascultă-mi glasul, frate judecător!».

— Destul cu fleacurile astea, răspunse judecătorul, furios: mi-e lehamite câte prostii am auzit: **Dați-o afară.**

Glasul tainic, replică însă nestingherit: «Nu o atingeți înainte ca eu să-i fi părăsit corpul»

Agenții n'au ținut totuși seama de «vocea spiritului» și-au transportat-o la dubă pe Mr. Morris, fără să li se întâmple nimic.

Cea mai veche corabie de răsboi

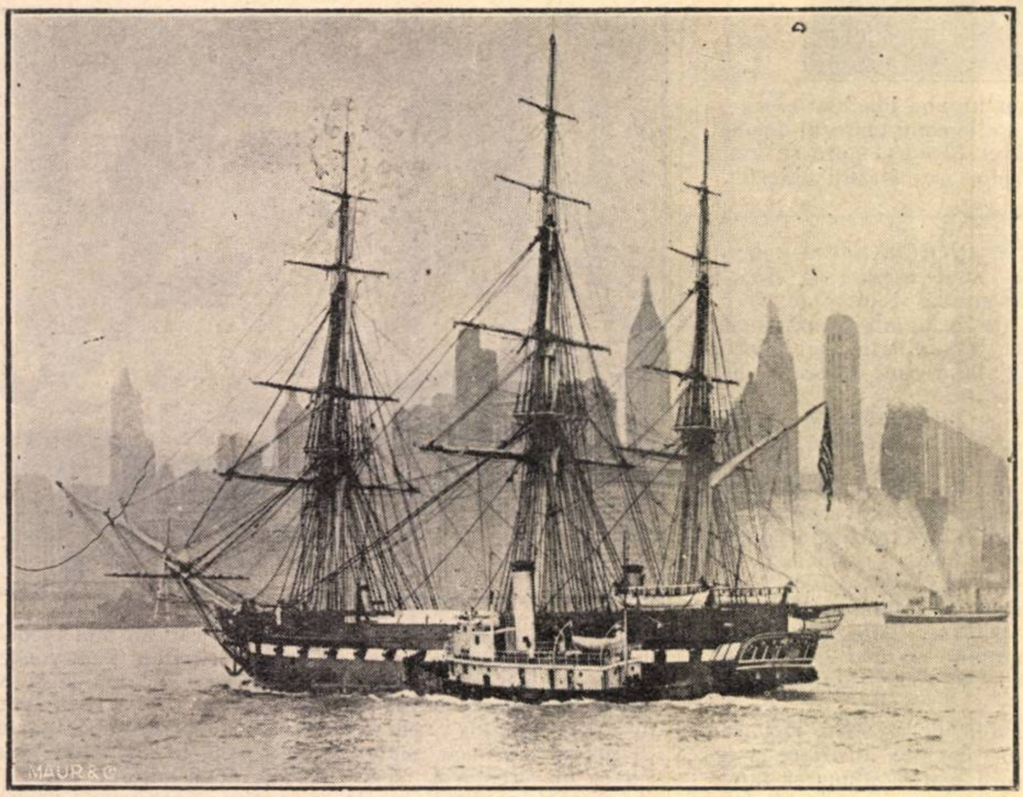

(Foto excl. Keystone)

Fregata istorică «Old Ironsides», care a luat parte la răsboiul american din 1812, a fost reconstruită din contribuțiile școlarilor din America și a ancorat deunăzi în fața sgârie-norilor din New-York

Moartea celui mai mare reporter

Existenţa fabuloasă a lui Albert Londres

Albert Londres, acela pe care toţi colegii de presă francezi şi străini îl supranumise Prinţul reporterilor, a dispărut în incendiul vaporului Georges Philippar, pe când se întorcea dintr'o anchetă în China.

Câteva zile prietenii şi admiratorii lui se agăţase de speranţa că, poate, nu a pierit în flăcările mistuitoare, că, poate, a fost salvat de un vas şi depus pe o coastă. Dar soarta a vrut ca cel mai întreprid dintre slujitorii curiozităţii zilnice să dispară în modul cel mai tragic cu putinţă. Albert Londres, va rămâne orgoliul unei profesiuni care nu e scutită de primejdii şi chiar de victime. Londes dispreţuia liniştea şi bătaia regulată a unei inimi paşnice: el nu avea casă.

Albert Londres

Sosise la Paris acum douăzeci de ani, cu un caiet de versuri în buzunar. Le scrisese la Lyon, pe când frecventa cenaclurile literare, la vârsta când laşi să-ţi crească părul mare şi ai atitudinea unui versator. Poeţii de altădată rătăceau prin pădurile întristate de toamnă şi turburau inimile tinerelor îndrăgostite. Poeţii de astăzi îşi pired orice ideal în redacţiile ziarelor. Albert Londres a acceptat soarta comună. S'a plimbat, ani de zile, pe coridoarele redacţiilor. Manifesta o indiferenţă suverană. Era vădit că lucrurile mărunte ale meseriei nu-l interesau. Intr'o zi, a dispărut. Se ştia că se află, undeva în Serbia. El a fost unul din rarii jurnalişti cari au avut norocul să descrie atentatul dela Serajevo. Izbucni războiul; pe toate fronturile, el îndeplini funcţiunea de corespondent de războiu. Apoi plecă în Rusia, tocmai când mocnia revoluţia. Nu s'a mai ştiut nimic de dânsul.

Când reapăru, avea barba mai lungă decât niciodată. Părăsise Rusia pe jos căci ştia că e condamnat la moarte. Atunci abia îşi dăduse seama că şi-a găsit calea. Avea să fie reporter. In 1922, plecă în Japonia, pentru a trimite peste câteva săptămâni, cititorilor francezi povestirea unor impresii şi imagini vii, originale, burleşti.

Şi plecă iarăşi şi iarăşi. Călătoria tot timpul. Obosit de privelişti, Albert Londres nu le mai privia... In schimb îl interesau, nespus, oamenii nenorociţi, descoperiţi la diferite latitudini şi defilând în scrierile sale, slab ironice, în caractere fantastice. Apăra cu o convingere înflăcărată pe toţi cei ce suferă depe urma răutăţii, urâţeniei, prostiei.

Pentru a-şi cuceri libertatea complectă, Londres îşi vându mobilele apartamentului său din Paris şi se mută la hotel, în agitatul cartier Montmartre, cu un singur tovarăş mut şi gânditor, bătrâna lui valiză, în piele de porc, ale cărei amintiri urma să le publice în curând.

Işi alesese cel mai bun prieten în apropierea gării. Când deschidea fereastra rapidele îi urlau cântecul plecărilor. A vizitat fioroasele închisori de sub cerul purulent al Guyanei, pe condamnaţii militari din câmpiile încinse ale Marocului, prostituatele din parcurile cu femei din Argentina, scafandrii ftizici din golfurile Asiei. Totdeauna îndrăzneţ, fără ipocrizii, nici odată uimit, dar pur şi simplu brav, fiindcă curiozitatea locului şi a oamenilor depăşia, la dânsul, simţul primejdiei, a mers în Balcani, pentru a surprinde secretele teroriştilor politici — *comitagiii* — ale căror revolvere sunt singurul mod de vorbire.

Acum câteva săptămâni, Albert Londres s'a reintors în China pentru a asista la războiul chino-japonez. Apoi, îmbarcându-se pe vasul *Georges Philippar* aducea cu dânsul materialul pentru cel mai senzaţional reportaj al carierei sale.

Stătea cu amicul său bancherul Longviller, la o masă, pe bord, jucând o partidă de bridge, când isbucni incendiul.

A alergat, disperat, în cabină să-şi salveze documentele. De atunci nimeni nu a mai putut şti ce a devenit. A vrut poate să vadă incendiul unui vas gigantic? S'a asvârlit în mare, încercând să înoate, până la ţărm? Dacă a murit, nu vom şti niciodată cum a pierit. In orice caz, sfârşitul i-a fost în călătorie şi pe mare, care îi era familiară.

Cu Albert Londres dispare cel mai strălucitor stâlp al ziariştilor în căutarea senzaţionalului. torturaţi şi pasionaţi în acelaş timp de a oferi, zilnic, cititorilor hrana cea mai substanţială şi mai înviorătoare cu putinţă.

China se agită!

Asociaţia Părului Mare

In Decembrie 1930, guvernul din Nanking, edictase măsuri drastice pentru suprimarea societăţilor secrete, în special acelea cari cu arma în mână «nelinişteau» trupele guvernamentale. Legea nankineză avu soarta tuturor celorlalte legi: societăţile secrete continuară să funcţioneze, caşi opiomanii să fumeze.

In special în Hanan, ţinutul câmpiilor unde se recoltează cacauetele (alunele zise «americane») «funcţionează» asociaţiile politice şi războinice, ale căror scopuri nu sunt în general bine definite, afară de acela că se bat între ele pentru a-şi exercita supremaţia pe un teritoriu determinat.

Aşa este, de pildă, societatea «Lănciilor Roşii» întemeiată după 1900 de foştii Boxers. «Lănciile Roşii» fură la început utilizate de şefii militari pentru a-şi satisface ambiţiunile şi planurile personale.

Legenda spune că societatea a fost organizată de un anume Ceng Tso Lin care înghiţia săbii şi mesteca câlţi aprinşi.

Considerat ca invulnerabil, Ceng Tso Lin avea de asemeni darul să asvârle în aer fasole, cari se trasforma în soldaţi, când cădea jos!

Povestea nu ne spune dacă soldaţii aceştia cădeau din cer gata echipaţi şi înarmaţi...

Faptul este puţin probabil căci Lăncile Roşii, Galbene sau Verzi erau compuse din nişte oameni prăpădiţi, mai apţi pentru jaf şi banditism, decât pentru serviciul militar, întru apărarea Republicei sau a Imperiului.

Anumite secte ca «Societatea Templului» şi aceea a «Apărătorilor Porţilor Cerului» conduse de bonzi (preoţi chinezi) fanatici s'au ridicat contra lui Teng Yu Hsiang, când acesta a ordonat închiderea templelor. In primăvara anului 1928, ele întrerupseră, timp de o lună, toate comunicaţiile de cale ferată pe linia Lung-hai şi pe linia Peking-Hanken.

Aproape o cincime din populaţia Hananului adera la «Porţile Cerului» şi membrii săi combăteau, pe toate căile, Kuomintangul, organizaţia comunistă chineză.

Membrii societăţii recent formate a «Părului Mare» reiau pe socoteala lor, obiectivul de luptă al «Societăţii Templului», adică reconstruirea mânăstirilor, lupta contra Kuomintangului şi mai ales, angajamentul aderenţilor săi de a lăsa să le crească părul mare.

Profesiunea aceasta de credinţă este o nouă manevră «reacţionară».

In momentul când tinerele Chinezoaice îşi taie părul, la fel cu Europencele şi când tinerii chinezi se silesc prin tot felul de cosmetice să-şi facă o faţă cât mai agreabilă, iată că, din China centrală, porneşte un cuvânt de ordine, de care ascultă zecile de mii de locuitori ai Hananului şi altor provincii: «Lăsaţi să vă crească părul cât mai mare».

Coada, cosiţele, pletele, tot ceeace îi deosebia, în sistemul capilar, pe Chinezi de celelalte popoare, trebue să reînvie, să crească din nou, să se lungească.

Ca mâini, se va schimba moda, pentru marea bucurie a perucherilor, coaforilor, frizerilor, ondulatorilor şi parfumeurilor.

China se agită!

Ţinuturi pitoreşti

Un schit pitoresc care-şi ascunde comoara de graţie în mijlocul naturii înflorite.

JOCURI

Cuvinte încrucişate

M. S. Regele Carol II

de Chicoş Constantin
şi Idriceanu Ovidiu-Igrov

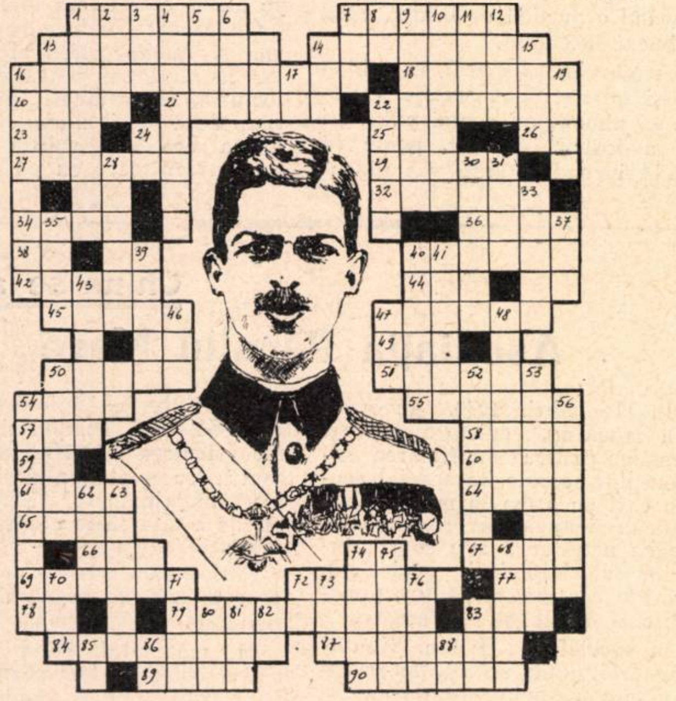

ORIZONTAL: 1) Domn al Munteniei, introduse în ţară porumbul; 7) Ţară în Asia; 13) Pisc în Bucegi, între judeţele Prahova şi Dâmboviţa; 14) Reprezentant de frunte al prozei române (1834—1895); 16) Boier viteaz al lui Mihaiu Viteazul, s'a distins în luptele cu Tătarii; 18) Epică; 20) Lucrau pământul; 21) A determinat înfăptuirea visului de secole a neamului românesc; 22) Arababură (cont. în câmpul 19 vert.); 23) Volum; 25) Care nu e ales; 26) Ochiu de lanţ; 28) Relativ la vechiul litoral septentrional al Mării Adriatice; 29) A întărâta foarte; 32) Interjecţie; 33) Suflare lină; 34) Părintele lui Iacob; 36) Mânăstirea zidită de Antioh Cantemir în 1706; 38) Poftim!; 40) Domn al Moldovei, zidi numeroase mânăstiri; 42) Provincie în Spania; 44) Tare beat; 45) Localitate balneară română; 47) Prietenă tânără; 49) Sui la deal; 50) Moştenitor descendent; 51) Şovăiam; 54) Falnic (fig.); 55) Tras în judecată; 57) Lynx; 58) Se iveşte; 59) Fără el nu poţi fi croitor; 60) Plată (Tr.); 61) Face ca şi peştele; 65) Oraş în Spania; 66) Spun; 67) Iubit; 69) Dacă nu-i albă, e...? 72) Steguleţ, servind la aliniere; 74) Insulă în Mediterană; 77) Plan; 78) Notă muzicală; 79) Creatorul României-Mari; 83) Interj.; 84) Romancier francez; 87) Vaccinată; 89) Naţie ce formează o societate politică distinctă; 90) Săteni.

VERTICAL: 1) Insulă, lângă care Temistocle bătu flota lui Xerxe; 2) Cel ce se distinge printr'o vitejie extraordinară; 3) Parte integrantă (fig.); 4) Impărţit în două părţi; 5) Aşa să fie!; 7) Transportă; 8) Literă grecească; 9) Celebru prin pasiunea sa pentru Eloisa; 10) Localuri; 11) Semn în psaltichie; 12) Acru; 13) Rege al României; 14) Inşelătorie (fig.); 15) Decret domnesc; 16) Urzi în contra republicei o conspiraţiune dar care fu zădărnicită de Cicerone; 18) Pronume; 19) Strigătul de războiu al Mahomedanilor; 22) Istoric grec din sec. II; 24) De două ori; 28) Victorie a lui Ştefan cel Mare asupra Turcilor (1474); 30) Inchinăciune după maniera turcească; 31) Sat cu ruine vechi în jud. Argeş; 33) Greşeală de tipar cu îndreptarea făcută; 35) Cameră vastă; 37) Vârste; 39) Regină a României; 40) Decretă desrobirea ţiganilor şi înfiinţă Academia Mihăileană; 41) Care a primit religia mahomedană; 43) Bio-vel sulger din Moldova (1662—1723); 46) Pârlit de soare; 47) Romancier francez; 48) Convenţiune între două sau mai multe state; 50) Logofăt; 52) Loc ascuns; 53) Titlu dat regilor şi soţiilor lor; 54) Om de stat român prim-ministru la votarea nouei Constituţii din 1923; 56) Furtună, nelinişte; 62) Domn al Principatelor-Unite în 1859; 63) Lucru greu de înţeles (fig.); 68) Voevod de Alba-Iulia; 70) Şi celelalte; 71) Suportul unui tun; 72) A exista; 73) Personagiu biblic; 74) Distins prin rang (fig.); 75) Sat în jud. Dâmboviţa, unde se dete ultima bătălie dintre Mateiu Basarab şi Vasile Lupu; 76) Lucru scump, sculă (fig.); 80) Literă grecească; 81) Ordinea ceremoniilor unui cult religios; 82) Incât; 85) Notă muzicală; 88) Poftim!

Joc în romb

de *Toteluş Emanoil* (Loco)

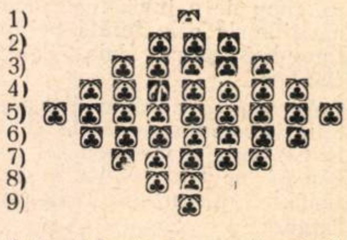

Orizontal: 1) Consoană; 2) Colonie engleză la S. Africei; 3) Publicist şi istoric ardelean (1812-1893); 4) Oraş în România; 5) Ducat vechiu în Transilvania; 6) Curgeau; 7) Om dela ţară; 8) Monedă; 9) Consoană.

Vertical, la fel.

Joc palindromic

de *Quintus*

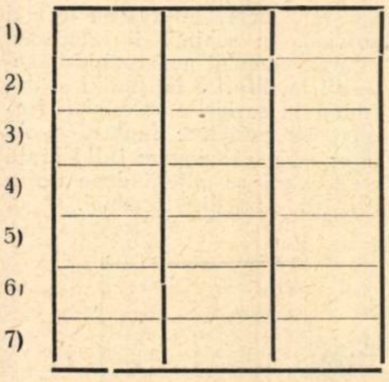

In fiecare căsuţă să se pună câte o literă astfel ca orizontal să se formeze cuvinte cu următoarele semnificaţii: 1) Adverb; 2) Prost; 3) Arbore; 4) Rău asiatic; 5) Specie de papagal; 6) Rudă; 7) Plasă.

Cetind cuvintele invers vor avea aceleaşi semnificaţiuni.

Iniţialele cetite de sus în jos vor da numele unui stat în Statele Unite ale Americei de Nord.

Finalele cetite tot de sus în jos vor da acelaş cuvânt.

Soluţiile jocurilor din „O. L" No. 22

CUVINTE INCRUCIŞATE

					H					
				R	O	S				
			D	O	H	O	T			
		M	A	D	E	L	I	N		
	H	A	M	■	R	■	L	A	R	
D	A	R	I	U	■	S	I	F	A	N
	C	I	R	■	F	■	N	E	Y	
		T	O	L	O	A	C	A		
			N	A	L	B	A			
				T	I	C				
					O					

ENIGMA

Canta-cântă

JOC ISTORIC

1) Clemenceau; 2) Frederic Wilhelm; 3) Colbert; 4) Ney; 5) Eminescu; 6) Grigore Ghica III (1775-1777).

AU DESLEGAT TREI JOCURI

Viorica şi Nicuşor N. Comănescu, Coculeana şi Virgiliu A. Constantinescu (Tg.-Ocna), Ionel Ionescu (Băicoi-Prahova), Ioan Vanjensky (Focşani), Avram I. Avram (Ploeşti), Florin Tasse (Craiova).

DIN CAPITALA

Fănică Nicolaescu-Balş, R. H. Simion, Alexandru R. Ştefănescu, Gh. Calimachi, Samy Grossmann, Ninnette P. Stoian, Ioan Iordache-student, Cici V. Ionescu, Şonca Nicolae-student, Nicuşor Chiriac, Simona Almosnino.

AU DESLEGAT DOUA JOCURI

N. Gr. Arsene (Buzău), Timoftei Al. Ionescu (Iaşi), Mircea Dănilă (Botoşani), Eustaţiu Petrescu (Ploeşti). Ştefan P. Cărămidaru (Cluj), Anton şi Nina Vrăjescu, Carth. Constantinescu (Oradia), Ionel Ionescu (Ploeşti), I. Wolfsohn (Bacău), Traian Michăilescu (R.-Sărat), Ioan Munteanu-student, Panait Istudor, Nestor Anton, Alecu şi Paraschiva Ionescu (Iaşi), Victor Marinoiu şi Ioan Vasiliu (Galaţi), Teodor şi Ionel Ionescu (T.-Severin), subl. Constantin Ionescu, Calman H. Iancovici (Chişinău), Vasile Timişoreanu (Oraviţa), Mişu Sărăţeanu (Focşani), Carola I. Avram (Ploeşti), Preda C. Ionescu, Aurora Constantinescu (Cluj), Rotilde Weisberg, căp. Popescu Ştefan (Cernăuţi), Alexandru Popescu (Brăila).

DIN CAPITALA

Russu Nicolae şi Vojelly Anna, Vasile Rădulescu-student, Traian Calistrat Teodor Busuioc, Tică Brelea, Sylvia Grigorescu, Corneliu M. Nicolaescu, Rudolf Könligman, Ionel, Petrică şi Sandy Vasilescu, Zoe Pârvulescu, Titi Vasiliu, Leon Rosenberg, Alfred Kornblum, Nicu şi Virginia Alexandrescu.

AU DESLEGAT UN JOC

Zagrafov Boris (Bazargic), Gică Ionescu (Nicoreşti-Tecuci), Herman L. Herşcovici (Roman), Gigi Dumitrescu-Gidu (Oradia), Chifu T. Ionel (Iaşi), Ionel Grigorescu (Brăila), Anton Şt. Ştefănescu (Craiova), Haralambie Ionescu, Simonel Orenştein, Nae Rădulescu (Focşani), căp. Ioan Petrescu (Sibiu), Tică Panaitescu (Vaslui), Dorel Calimachi (Iaşi), Heinrich Goldman (Cernăuţi), Sandu Borceano-student (Cluj), Traian C. Popovici (Oradia), Tudor Păunescu (Sibiu), Al. şi N. Ionescu (Alba Iulia), Iosif Feldman (Iaşi), Jean Teofil Teodorescu (Timişoara), Gică Ionescu (Lugoş), Nicu Martinovici (Cluj), Alecu Rădulescu (Tg.-Ocna).

DIN CAPITALA

Petrescu L. Nicolae, Elvira Stacke-Petrescu, Octavian T. Rădulescu, Lilly Popescu, Nicolae Tigrul-Julietta, Ticu Săndulescu, Gusty Schlag, Ionel Ionaşcu-student, Herman Klein, Gh. Dumitrescu-Ghedu Gh. N. Iliescu, Rozine Marcovici, Alexandru Păunescu, Bella şi Sory Wexler, Grigore Paşcanu, Dumitrescu Constantin, Ionescu A. Mircea, Ticuşor, N. Popescu, Constantin Alterescu, Nicolae şi Lizica Petrescu-Uipet, Traian Visternicu, Sandu Ştefănescu, Maria Metaxa.

„Oglinda Lumii" No. 24

BONUL JOCURILOR

Soluțiile jocurilor

AU MAI DESLEGAT JOCURILE DIN «O. L. No. 21

Maïor Popovici, Pompiliu Anibal (Arad), Virgiliu A. Constantinescu (Tg.-Ocna), N. Gr. Arsene (Buzău), Nicolae Petrescu-avocat (Caracal), Dan Preoțescu-Govora (Craiova), Nicu Comănescu (Tg. Ocna), Nellu Stănescu-Sphinx (Craiova).

DIN CAPITALA

Maria Metaxa, Marcel Beinis, Clara Weintraub, Ionescu Al. Traian, Crintea Petre, Alexandru Michăilescu-Almi, Gică Săndulescu și Viorica Burghelea.

PRIN TRAGERE LA SORȚI AU CAȘTIGAT

Nicușor Comănescu (Tg. Ocna), Zografov Boris (Bazargic), Simona Almosnino (Loco).

POȘTA JOCURILOR

Nellu Stănescu Sphinx (Craiova): Jocul de cuvinte încrucișate e bun, se va publica mai târziu Idem jocul în triunghiu.

Al. Haber (Iași) : Jocul de cuvinte încrucișate «*Oglinda Lumii*», ca întotdeauna bun. Se va publica într'unul din numerile viitoare. Așteptăm ceva nou.

Alex. Ion (Cluj). Ne-am gândit de mult la propunerea dv. Cred că în această vară vom institui campionatul de cuvinte încrucișate pe 1932, și după cum toate campionatele lansate de fosta revistă «*Gazeta de Duminică*» s'au bucurat de un mare succes, sperăm că și de data aceasta ne vom bucura de aceeași frumoasă primire din partea cetitorilor. Numai puțină răbdare.

Un prieten : Da, tot în cursul acestei veri, vom institui concursuri de jocuri, cu probleme finale, cum a fost bunăoară în «Orizontul». Cetiți mai sus.

Cocaina, Morfina, Heroina

(Continuare din pag. 469)

simțitoare a băuturii din cauza crizei—e mai trist că generațiile culte dela orașe sunt viciate de moda sinistră a stupefiantelor.

Relele societății nu trebuesc ascunse. A vorbi mereu de ele înseamnă a contribui la atenuarea lor.

F.

*

Articole științifice de actualitate, extrem de interesante, au apărut în excelenta revistă de popularizare :

«ȘTIINȚA» Nr. 2

redactată de d. L. FLORIN, colaboratorul nostru științific.

Oricine poate obține revista trimițând prin mandat poștal costul abonamentului de numai **40 lei** (patruzeci lei) anual pe adresa :

Revista «Știința», Căsuța Poștală 70, București, I.

George Washington, în persoană

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Americanii, oameni pe cât de aferați, pe atât de naivi, își oferă, din când în când spectacole copilăroase, numai să fie «simbolice». Iată cum, primarul New-Yorkului, «Jimmy» Walker dă mâna cu George Washington, eroul libertății americane, mort acum două sute de ani, dar întruchipat acum pentru circumstanță de actorul Kenneth Murchison.

Cine va avea drept să se căsătorească în Germania

In speranța că va ajunge, în curând la putere și că va creia, în locul republicei germane, un «Al 3-lea Imperiu», agitatorul Adolf Hitler și-a pregătit un program de cârmuire sui generis, ale cărui puncte esențiale tind să aducă salvgardarea rasei germanice.

Hitler a pregătit, între altele, un program sexual, în colaborare cu câți-va indivizi de o pseudo-calitate științifică, menit să asigure, pe viitor, puritatea sângelui teutonic. Hitler însă nu s'a oprit la aberatele sale pregătiri teoretice, ci a început «să se pună în gardă» în vederea împlinirii ideilor sale geniale. Și anume:

A creiat un Institut însărcinat să examineze ascendența fetelor de măritat. Vor avea dreptul să se căsătorească (natural, în al treilea Imperiu) cu bărbați germani numai acele femei la cari medicii vor constata suficient sânge germanic, pentru a reproduce copii cu o ereditate de pură rasă germanică. Până în prezent institutul hitlerist a constatat că 86 la sută dintre femeile germane au «sânge slav și stricat» în vine și nu pot creia, prin urmare, Germani puri. De unde, o dilemă îngrozitoare pentru nervii hârțuiți de atâtea «grave» probleme ai lui Hitler și, mai cu seamă pentru intențiunile sale «puriste». «Al 3-lea Reich» vrea de altfel să stabilească 4 clase de femei.

Prima clasă cuprinde 10 la sută din populația feminină. Femeile aparținând acestui grup sunt de sânge pur germanic și formează nobletea germană. A doua clasă cuprinde pe femeile cu sânge ușor amestecat. Ele au dreptul să se mărite, însă nu pot lua în căsătorie pe un bărbat din înalta nobilime germană. Femeile cari cumpun a treia clasă au de-asemeni dreptul să se mărite, însă cum sângele lor cuprinde foarte puține... globule germanice, le este strict oprit să facă copii. Inainte de cununie, ele trebuie să semneze un contract prin care se angajează să nu aibă nici un copil! Insfârșit, a patra clasă cuprinde femeile cu sânge cu totul străin; acestea nu au deloc dreptul să ia în ăsătorie pe un German.

Iată așa dar că se anunță o luptă aprigă între zeul amor și zeul Purismului, Adolf Hitler. Cum atâtea năzbâtii ale leaderului național-socialist și-au găsit drept suport un front de peste 12 milioane de oameni, fideli și exaltați, așteptând ziua cea mare a răfuelii, dece ne-ar mira ca, într'o bună zi și prigoana sexuală dusă de ciracii «științifici» ai lui Adolf Hitler să ajungă la îndeplinire.

Comitetul permanent al literelor și artelor.

Comitetul permanent al literelor și artelor s'a întrunit de curând la Franckfurt. El a fost invitat de municipalitatea francfurteză și își va asocia lucrările în amintirea marelui European care a fost Goethe.

Comunicările membrilor comitetului vor fi prezentate în ordinea următoare:

Paul Valéry: «Cum îl văd pe Goethe»; Thomas Mann: «Cariera de scriitor a lui Goethe»; Elena Văcărescu: «Goethe și lirismul european»; Salvador de Madariaga: «Faust și Europenii spiritului»; Gilbert Murray: «Goethe și Elenismul»; Iosef Strzygowski: «Despre două desene ale lui Goethe»; Ragner Oestberg: «Goethe și arta monumentală»; Henri Focillon: «Goethe și arta romantică»; Gonzague de Reynold: «Goethe în Elveția»; **George Oprescu:** «Goethe și geniul popular»; R. Sariberi: «Goethe la Roma»; W. Waetzoldt: acelaș subiect.

După terminarea acestor comunicări, Comitetul permanent al literelor și artelor va aborda chestiunile la ordinea zilei. Majoritatea acestor chestiuni au făcut, încă dela prima sesiune a Comitetului, din Iulie 1931, obiectul unor anchete duse de Institutul de cooperație intelectuală, și cari au fost examinate și de comitetele speciale de experți.

Ele se referă la învățământul poeziei, la rolul internațional al teatrului, la stabilirea unei bibliografii internaționale a traducerilor, la filmele educative la colecțiunile de muzică înregistrată, la emisiunile radiofonice de muzică, la creiarea unui centru internațional de artă și de arheologie, etc.